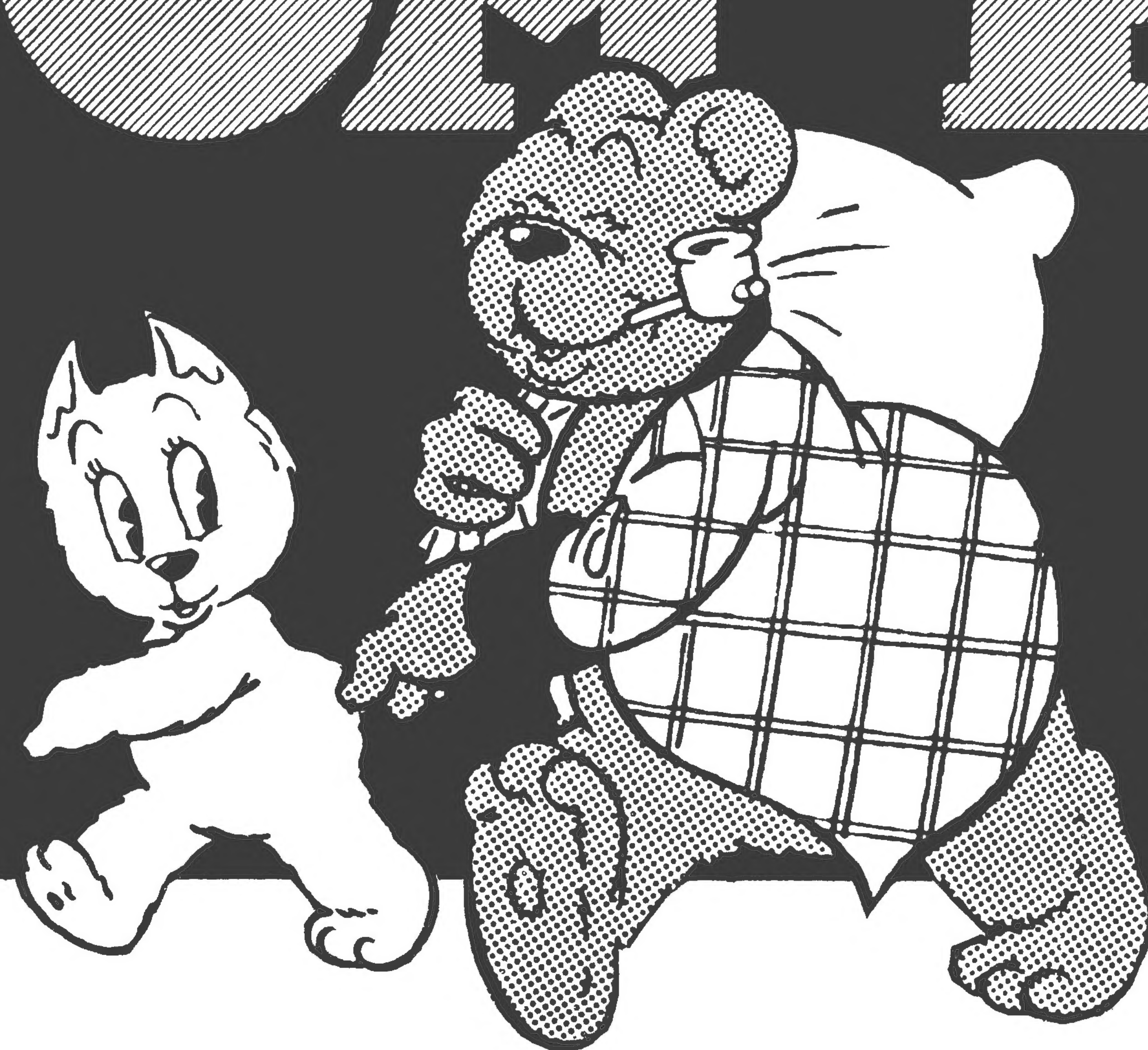
AVONTUREN VAN TOM POES

DOOR

MARTEN TOONDER

MV **32** 444 - 494 Heer Bommel stuit de vooruitgang

AVONTUREN VAN
TOM POES

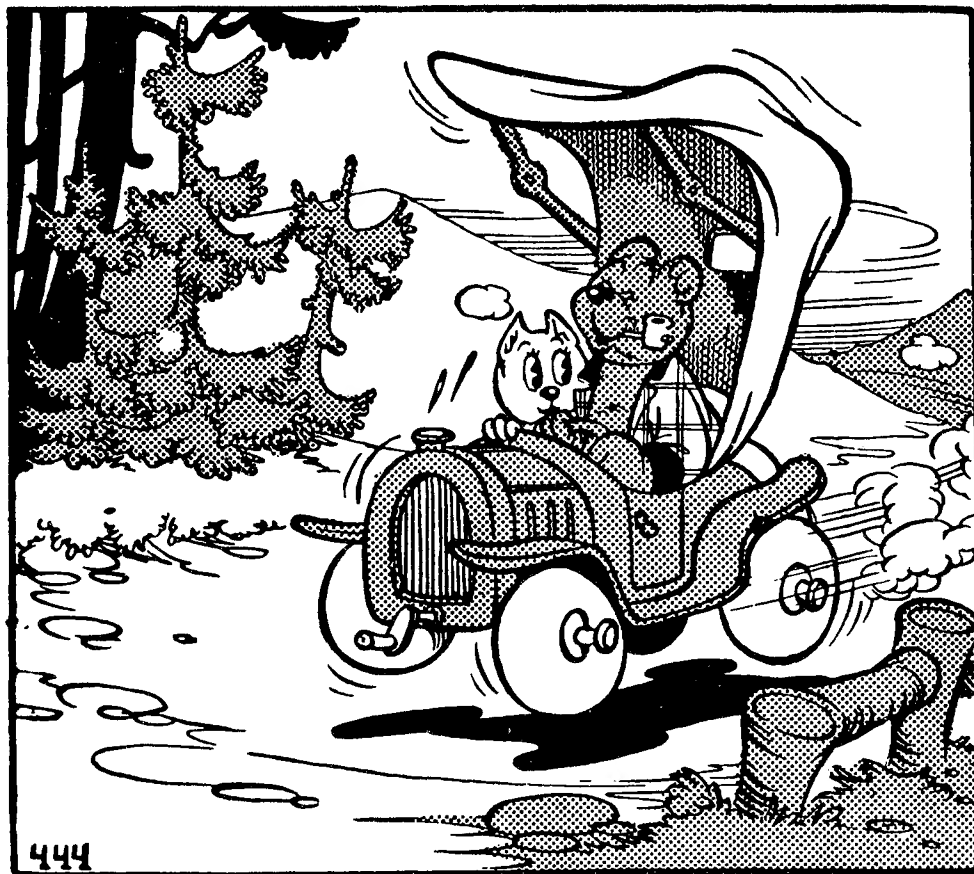
DOOR

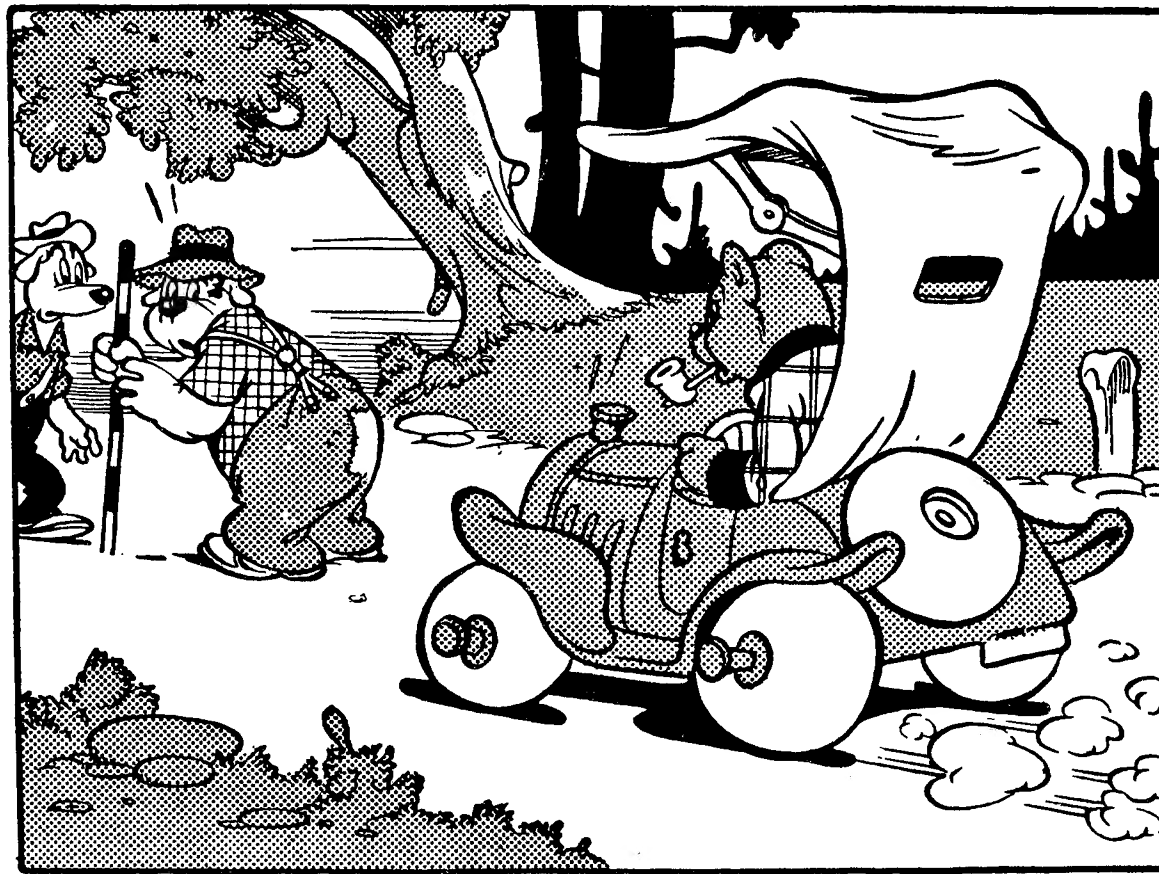
MARTEN TOONDER

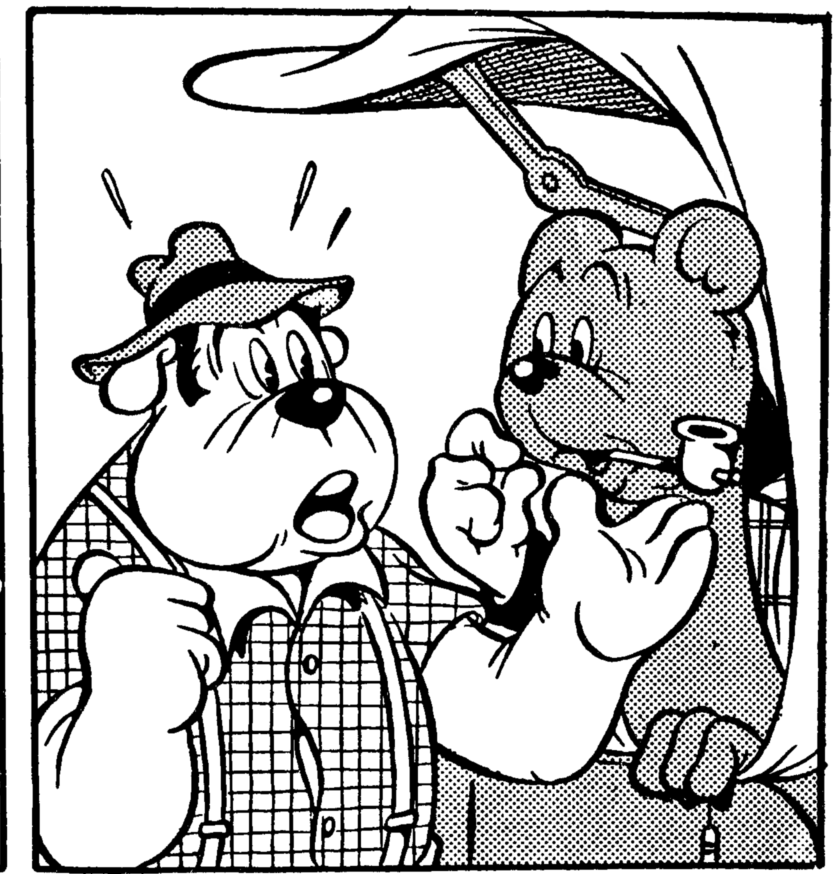
MV **32**	444 - 494	Heer Bommel stuit de vooruitgang

1977 De Bezige Bij Amsterdam in samenwerking met Het Stripschap

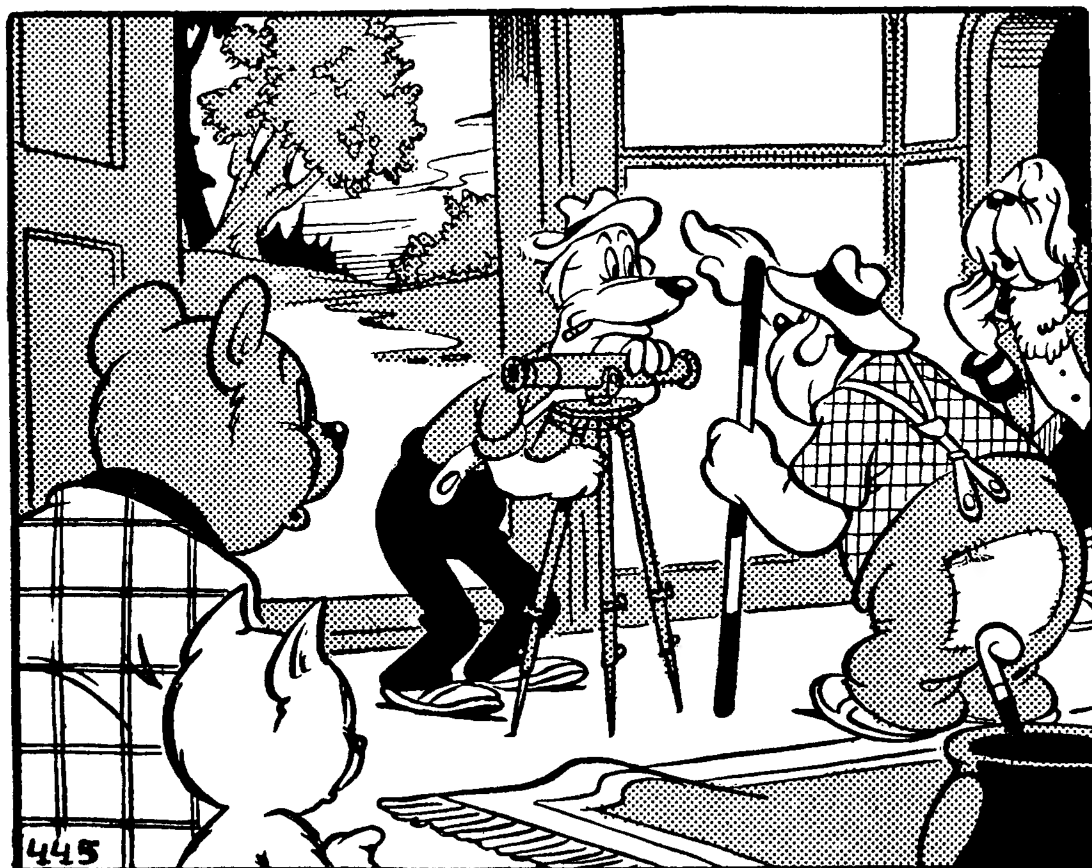
Druk Van Boekhoven-Bosch bv, Utrecht
ISBN 90 234 5221 6
Delen 32 & 44 ISBN 90 234 5225 9

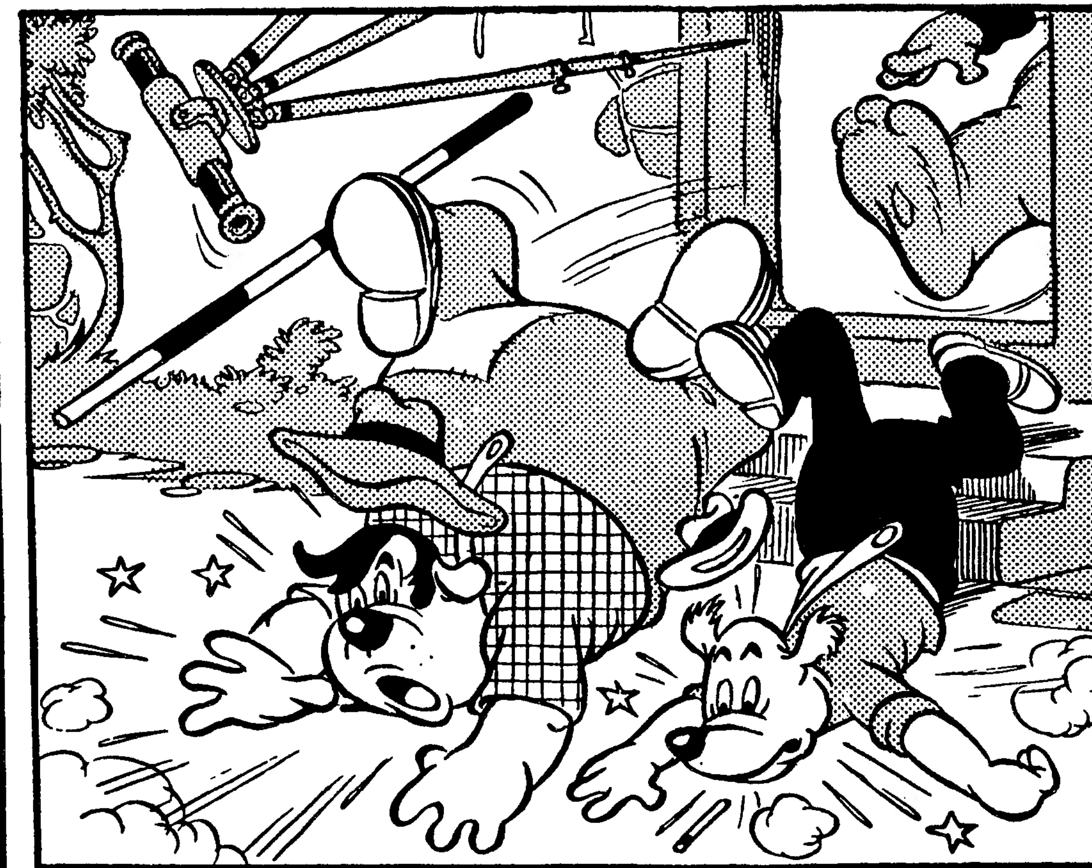

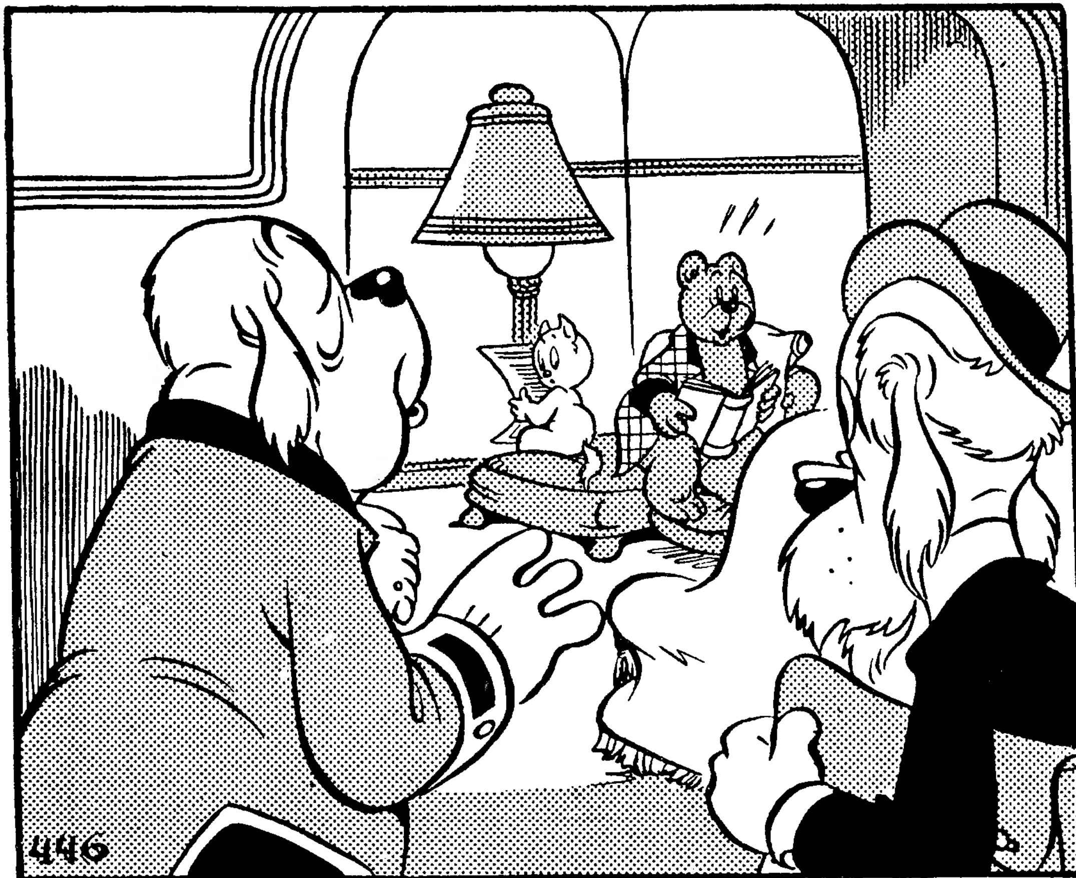

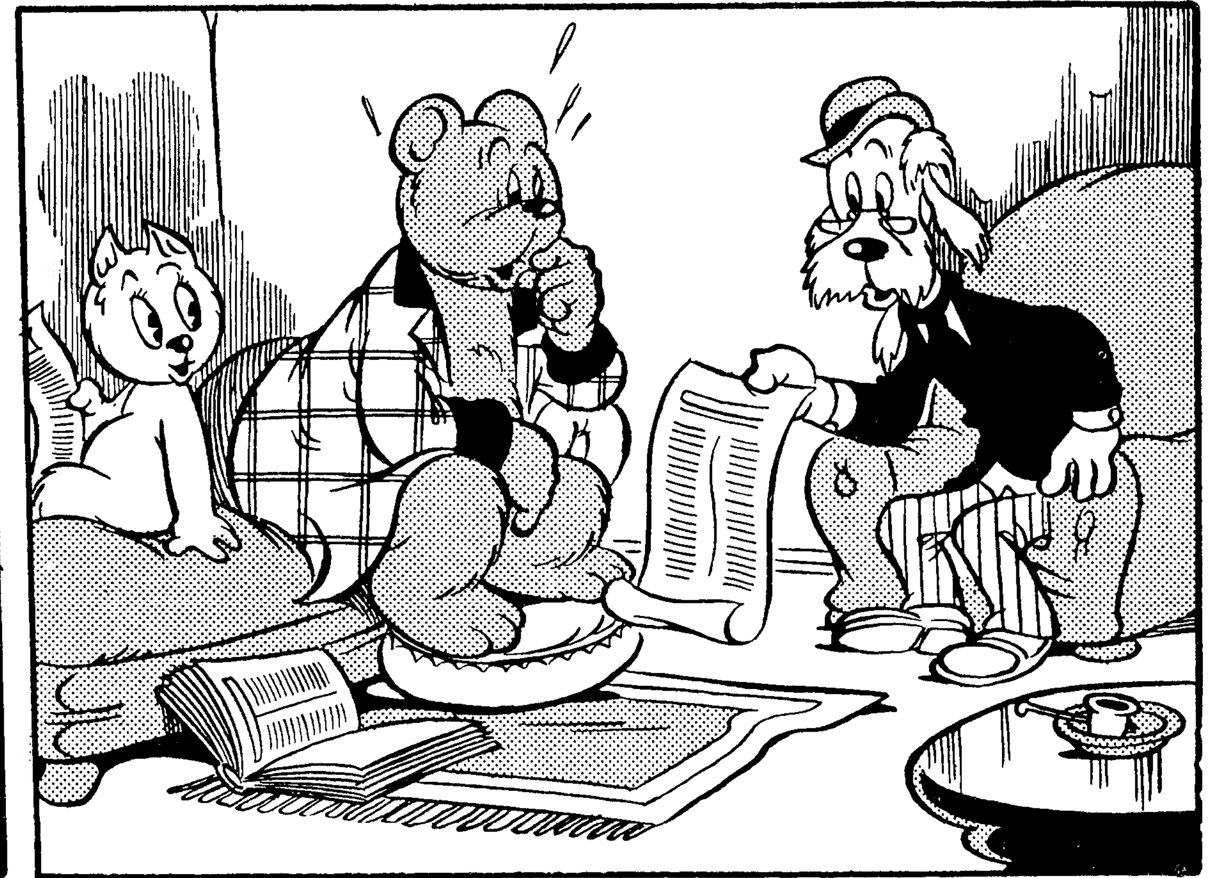
De zomer neeg ten einde en om nog zoveel mogelijk van het mooie weer te profiteren had heer Bommel Tom Poes uitgenodigd om een ritje met zijn Oude Schicht te maken. Maar, zoals dat gaat met autoritjes, er kwam een einde aan. Dat was dan ook de reden, dat ze op een middag weer huiswaarts keerden.
'We naderen, jonge vriend!' merkte heer Bommel op. 'Achter gindse kromming van de weg ligt mijn slot. Aha! Ik verheug mij er op weer thuis te zijn, omringd door de zorgende zorgen van Joost, mijn bediende! Dat is wat een heer nodig heeft! Zeg nu zelf! Hm... eh... wat zijn dat voor nijvere lieden, Tom Poes? Wat doen deze eenvoudige mannen met dat paaltje op de openbare weg?'
'Het lijken me landmeters toe!' zei Tom Poes. 'Maar ik weet niet wat ze willen! Vraag het ze eens!'...
'Een goed voorstel!' zei heer Bommel. Hij remde zijn voertuig en boog zich over het portier.
'Wat doe je daar, goede vriend?' vroeg hij.
'Meten!' zei de landmeter. 'We meten de weg op!'
'Héél aardig!' mompelde heer Bommel verbaasd. 'Maar wie meet er nu een weg op? Waarom krijgt iemand het in zijn hoofd een weg te meten? Wat heb je er aan?'
'Hier komt een nieuwe weg!' legde de landmeter uit. 'Maar ga eens opzij, meneer! Je staat nèt precies in de weg!'
Heer Bommel startte zijn Oude Schicht en reed hoofdschuddend verder. 'Dat begrijp ik niet!' zei hij. 'Dat lijkt me nu zuiver een geval van weggegooide belastingcenten! Bespottelijk!'

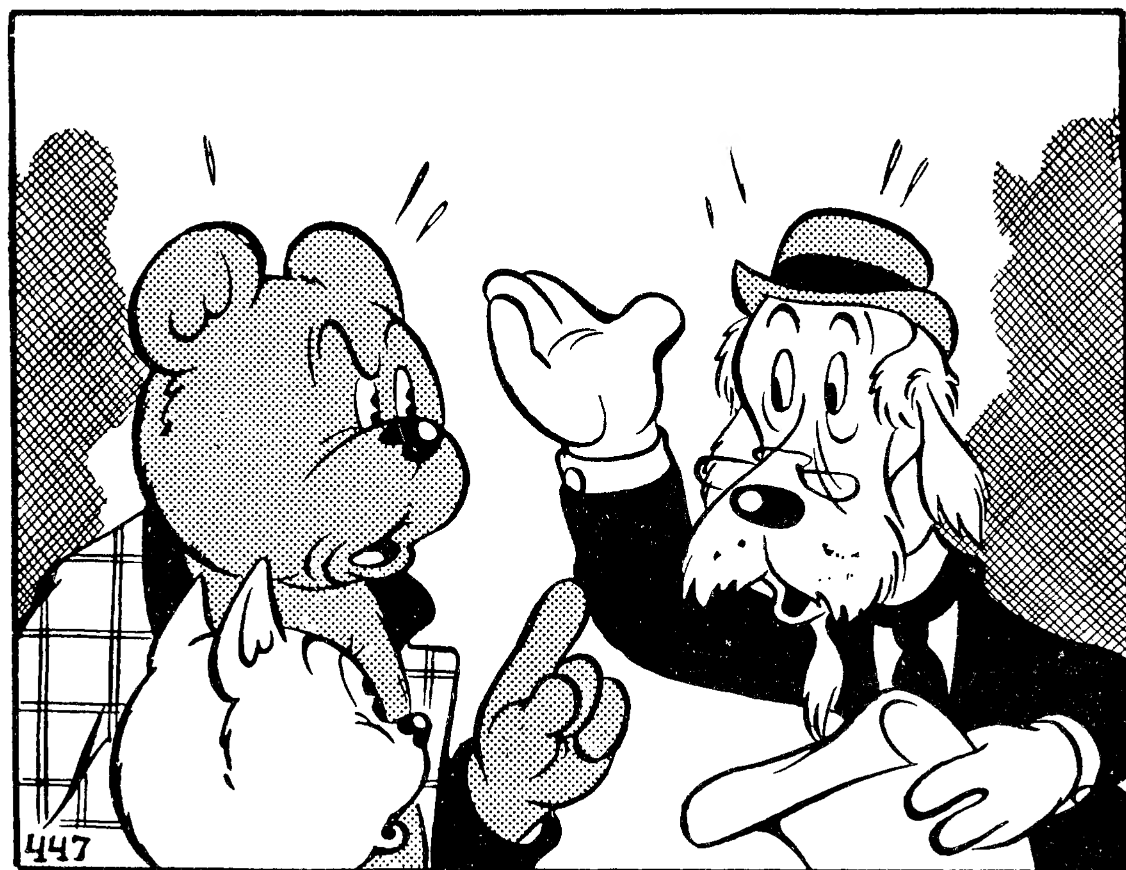

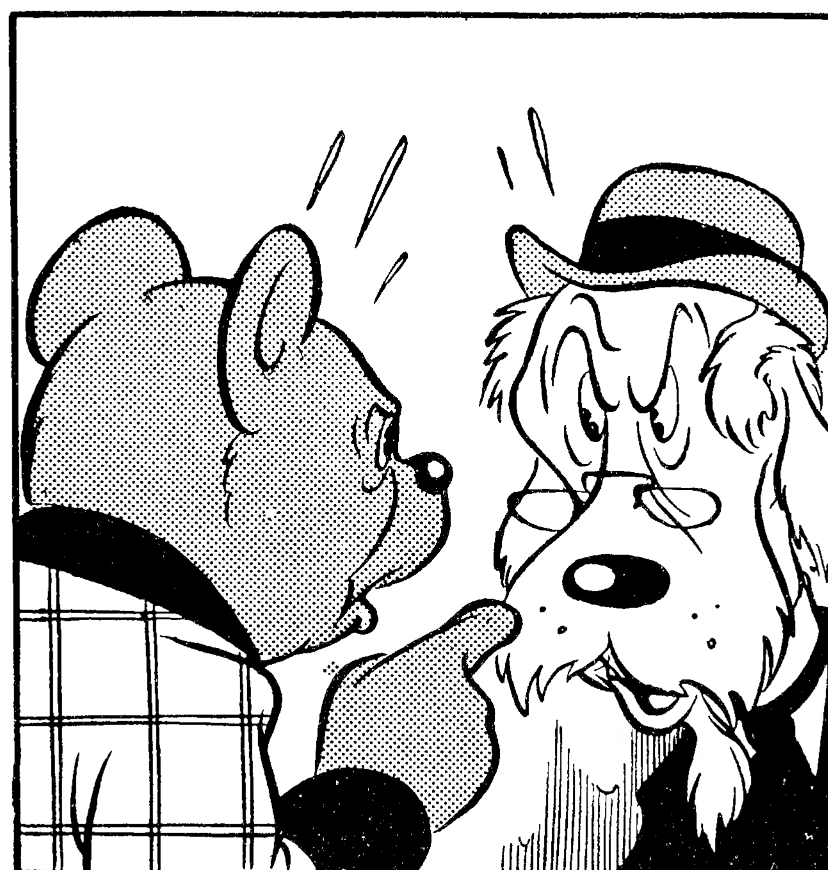
Toen heer Bommel en Tom Poes Bommelstein binnen kwamen troffen ze in de hall een paar werklieden aan, die daar met dezelfde paaltjes bezig waren als de mannen op de weg. Joost stond op een afstand met een bezorgd gezicht toe te zien.
'Wat betekent dit Joost?' vroeg heer Ollie. 'Wat voeren deze ambachtslieden in mijn huis uit?'
'Met uw verlof, het zijn landmeters!' legde Joost uit.
'Ja, ja! dat weet ik!' zei heer Bommel. 'Maar ik wens niet dat een landmeter mijn slot opmeet! Dit is geen land, maar een kasteel! En als hier gemeten moet worden, kan ik dat zelf doen! Ik heb een liniaal!'
'U begrijpt het niet!' zei één der landmeters. 'Er komt een nieuwe weg! Een snelverkeersweg! En die loopt dwars door dit oude Kasteel heen!'
'Daar komt niets van in!' zei heer Ollie kwaad. 'Ik wens géén snelverkeersweg door mijn hall! Waar zou het heen moeten wanneer allerlei verkeersmiddelen snel door mijn huis reden?'
'Dit huis wordt onteigend!' legde de landmeter geduldig uit. 'Het wordt afgebroken! Het staat in de weg! Het is oud en nutteloos. De techniek gaat vóór! De vooruitgang is niet te stuiten.'
'Het is een schandaal!' kreet heer Ollie diep verontwaardigd. 'Bommelstein afbreken? Snelverkeersweg? Vooruitgang? Ik zal die vooruitgang van jou stuiten. Maar eerst ga ik jou stuiten! Je bent geen heer! Er uit! Hier heb je vooruitgang!'
En de boze heer Ollie zette de beide landmeters zéér hardhandig buiten de deur. (Kwaadheid geeft soms reuzenkrachten).

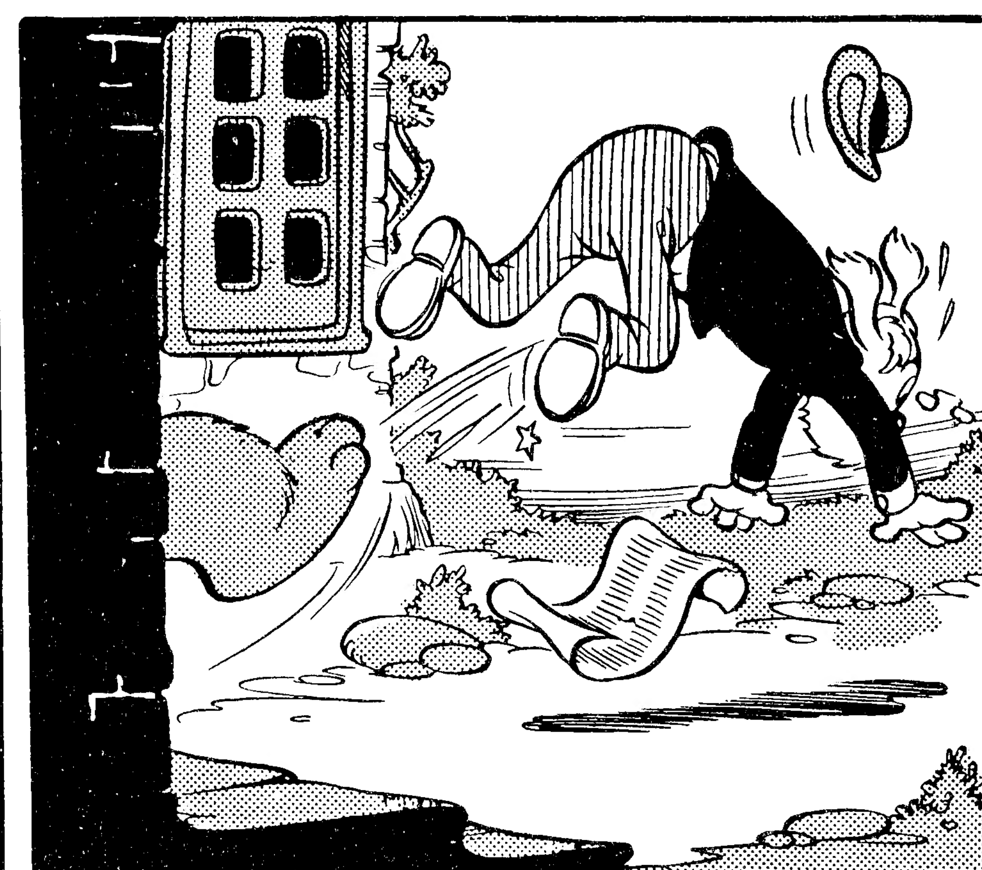

'Wat een wereld!' klaagde heer Ollie. 'Er is geen beschaving meer! Geen manieren, als je begrijpt wat ik bedoel! Het idee om iemands huis te gaan opmeten!'
'Excuseer, heer Olivier!' zei Joost, die onhoorbaar binnentrad. 'Hier is iemand om u te spreken!'
'Is het een heer?' vroeg heer Bommel prikkelbaar. 'Ik geloof het niet,' zei Joost. 'Het is een waarder! En hij droeg een porhoed, als ik zo vrij mag zijn!'
'Een waarder?' vroeg Tom Poes verbaasd.
'Een deurwaarder!' legde een dorre stem achter Joost uit. 'Neem me niet kwalijk, mijn tijd is bezet, ik moet voort!' En er trad een oudachtig iemand binnen, die zonder veel omslag op een stoel ging zitten.
'Ik ben beëdigd deurwaarder van het arrondissement Rommeldam!' hernam de vreemdeling, 'en ik...'
'Dit gaat te ver!' riep heer Bommel. 'Ik heb u geen stoel aangeboden en ik heb u niet uitgenodigd! Ik...'
'De volgende keer! De volgende keer beter!' suste de vreemde.
'Gelieve te luisteren en beknopt op enige vragen te antwoorden. Bent u Olivier Bommel, u noemende heer Ollie B. Bommel, eigenaar van deze behuizing?'
'Ik weiger...!' riep heer Bommel. 'Dáár is de deur!'
'Juist!' vervolgde de deurwaarder. 'Die bent u dus! Welnu, gelieve dit papier even in te zien. Het is een door de gemeenteraad goedgekeurde en door het college van Burgemeester en wethouders ondertekende lastgeving, dit huis binnen een week te ontruimen. Het wordt onteigend!'

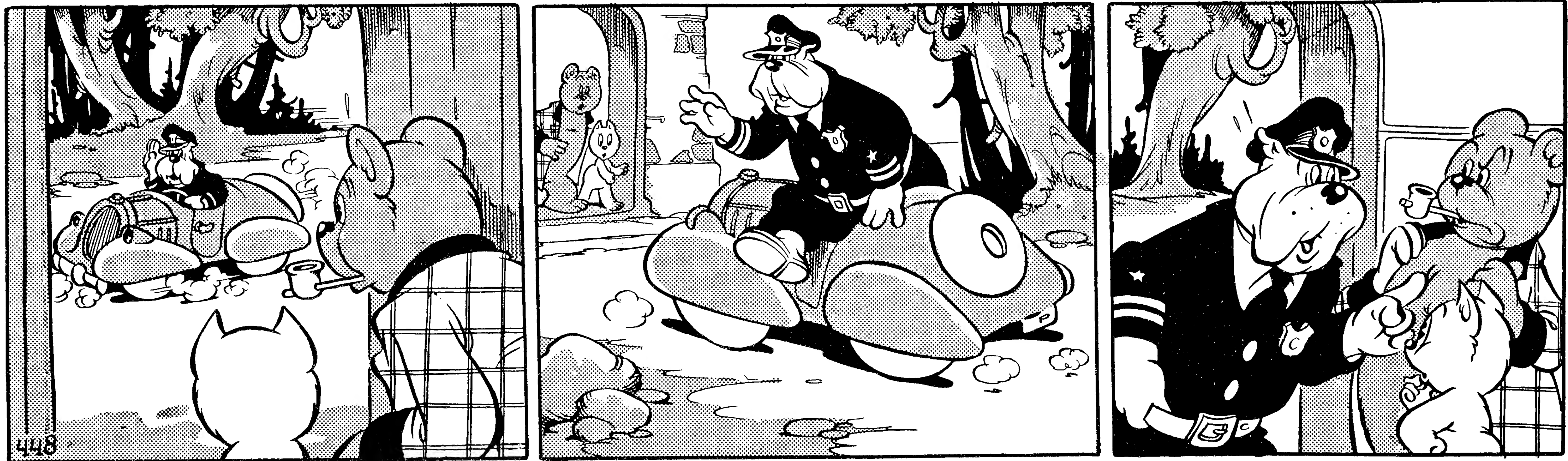

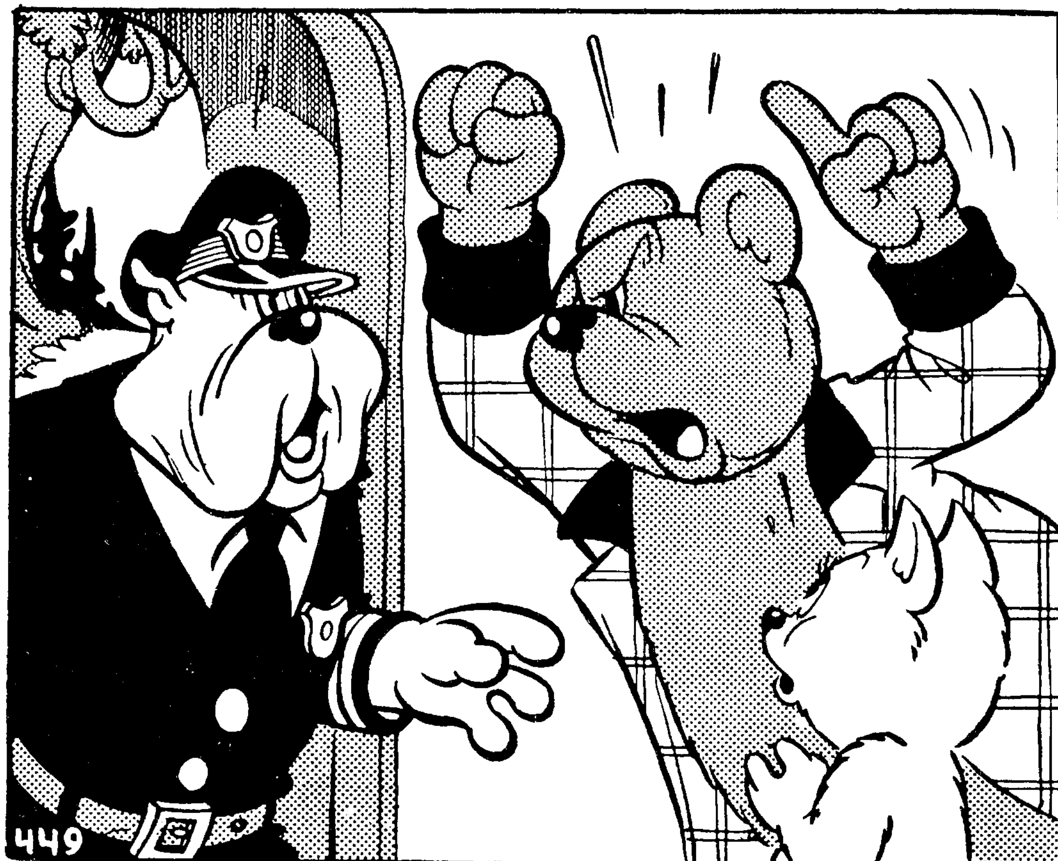

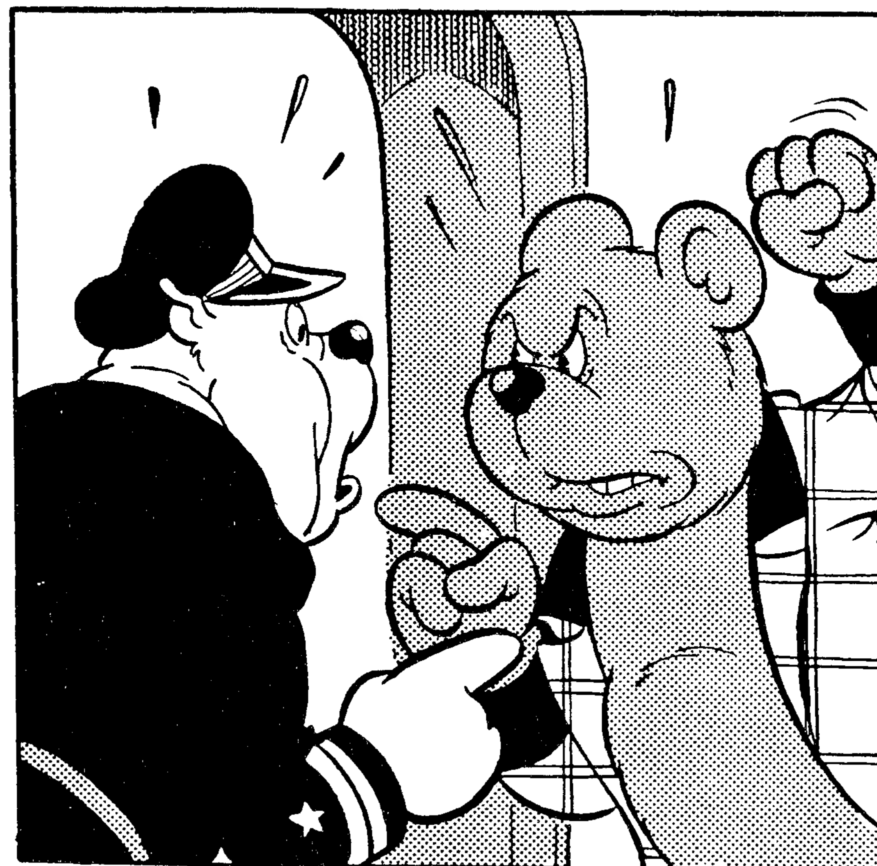
'Wat!?' riep heer Ollie, 'begin jij nu ook al? Ik ontruim dit huis niet! Dit huis is van mij! Het is mijn stamslot! Ik heb het eerlijk betaald! Ik woon hier best! Ik...'
'Halt!' riep de deurwaarder. 'Ik heb nog meer te doen! Bovendien kan ik u geruststellen. Het is aan de burgermeester en wethouders bekend, dat er een zogenaamde woningnood heerst. Er wordt u dan ook een geriefelijke zijkamer in het pand Korrelsteeg 95p bij de familie Dubbenbaas aangeboden. Dit oude pand gaat tegen de vlakte! Het staat in de weg! Hier komt een zogenaamde hoofdverkeersweg. Bovendien is het toch te groot voor u.'

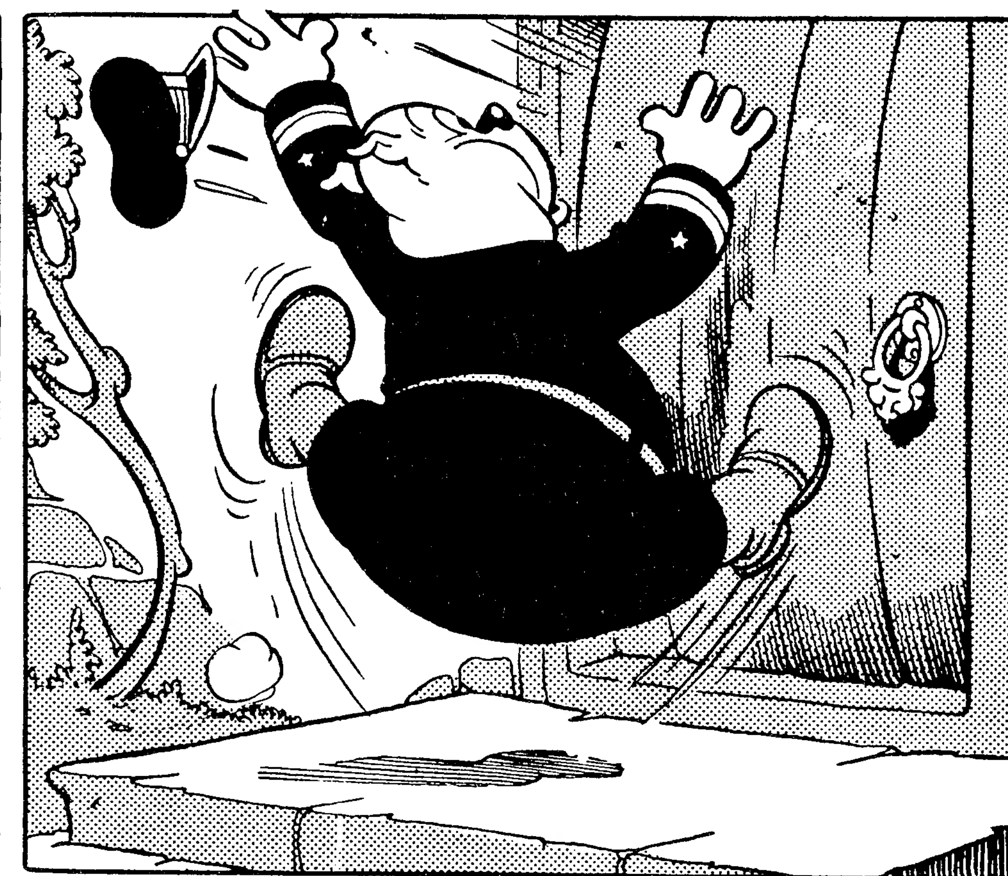
'Dat gaat je niet aan!' riep heer Ollie kwaad. 'Dit is het huis van een heer en mijn huis is mijn kasteel, als je begrijpt wat ik bedoel!'
'Haha!' zei de deurwaarder, fijntjes lachend. 'Héél aardig! Maar u krijgt natuurlijk een schadeloosstelling! Ik ben bevoegd u honderd florijnen voor dit oude pandje aan te bieden en ik raad u aan accoord te gaan! De vooruitgang is toch niet te stuiten!'
Toen werd heer Bommel razend. Hij greep de ambtenaar in de kraag en wierp hem de deur uit.
'Héél onverstandig!' zei Tom Poes. 'Tegen een deurwaarder kunt u toch niet op! Die lui krijgen altijd gelijk.'

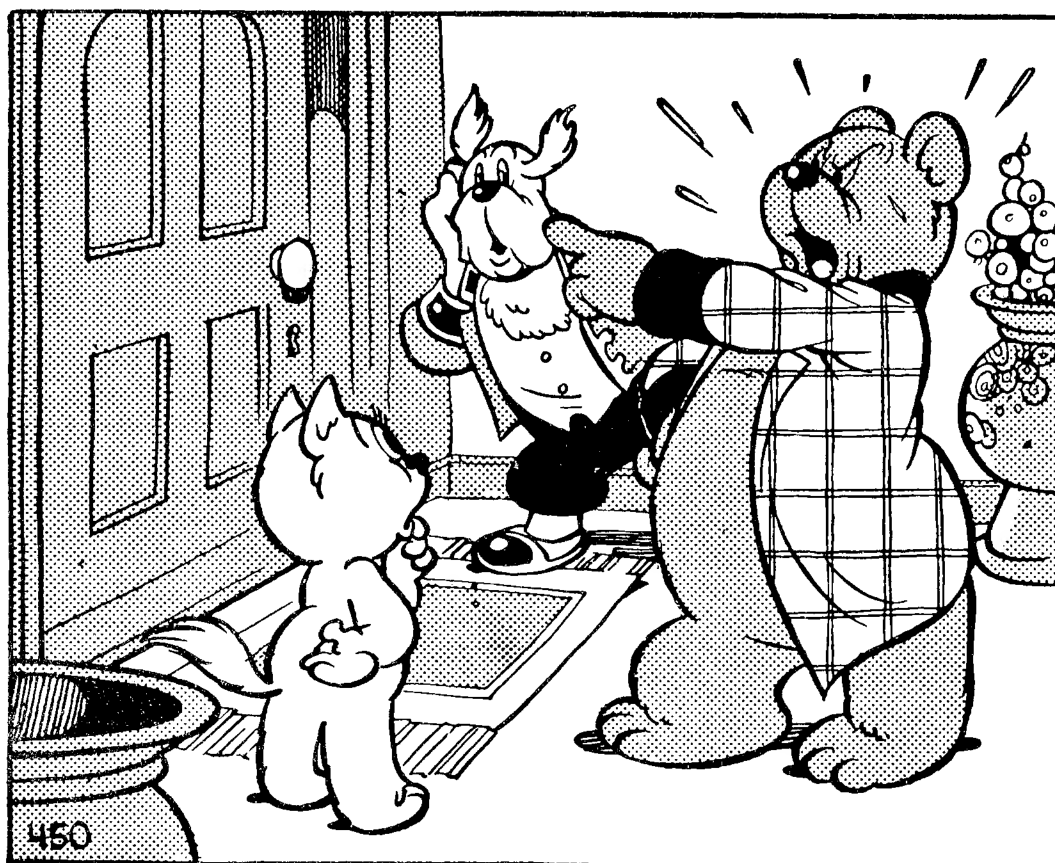
'Ik voel me bezwaard!' zei heer Bommel, toen de deurwaarder in de verte verdwenen was. Ik heb vandaag nu al drie lieden de deur gewezen en dat is niets voor een heer! Maar ik denk dat het nu wel uit zal zijn! Men heeft gemerkt, dat men met een krachtfiguur te doen heeft! Ha! Een Bommel laat niet met zich sollen! Dat zal nu wel duidelijk zijn! Mijn huis, mijn slot, afbreken: Heb je ooit zoiets gehoord? Ik zal me bij de politie beklagen!'
Op dat moment stopte er piepend een kleine auto voor de deur en commissaris Bulle Bas stapte er uit.
'Morgen!' groette hij salurend. 'Even een woordje, heer Bommel.'
'Gaat uw gang!' zei heer Ollie een beetje ongerust. 'Wat is er aan de hand, commissaris?'
'Hm,' zei Bulle Bas. 'Een ernstig geval, m'n goede man! Belediging van een ambtenaar in functie, mishandeling van drie ambtenaren in functie, tegenwerking van de Openbare Vooruitgang en verstoring van de openbare orde! Dat gaat niet – dat is te gek, hm!'
'Hm! Dat is te gek!' gaf heer Bommel toe. Waar zou het heen moeten als zoiets was toegestaan? Het is maar goed, dat u streng tegen dergelijke dingen optreedt, commissaris! Wie heeft dat allemaal gedaan?'
'Wie?' snauwde Bulle Bas. 'Je bent het zelf, meneer Bommel. Al die dingen heb jij gedaan! Maar het is te gek! Ik kan dit niet laten passeren! Je krijgt een flink proces-verbaal aan je jas en je bent gelukkig wanneer je er met een boete afkomt! De gevangenis zou beter zijn!'
Heer Bommel stond een ogenblik als aan de grond genageld. Het was te zien, dat hij diep nadacht en dat er vele dingen in zijn geest rondgingen.
'Houd u kalm, heer Ollie!' fluisterde Tom Poes, die bang was, dat er iets zou gebeuren...

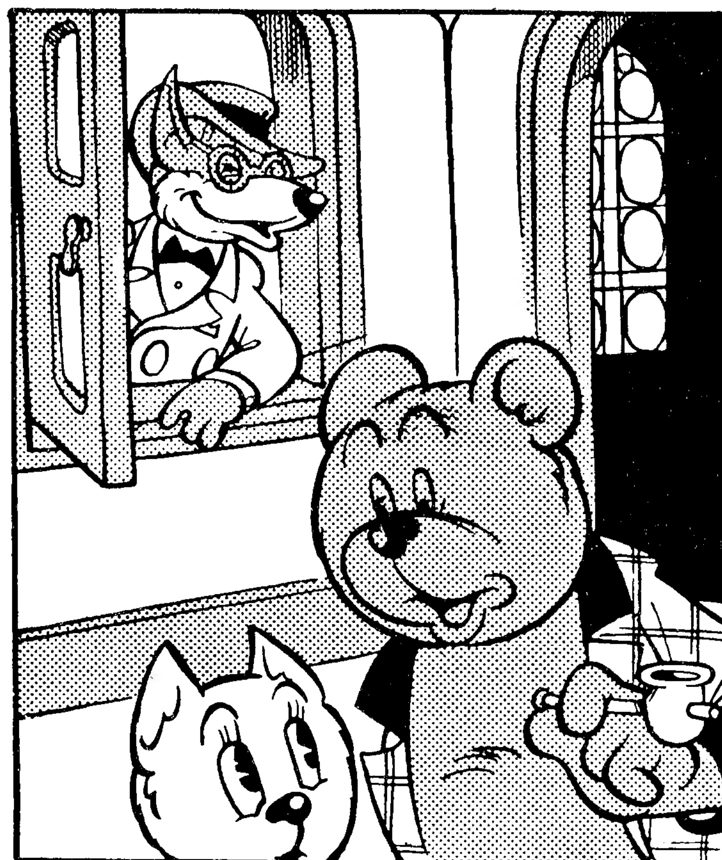
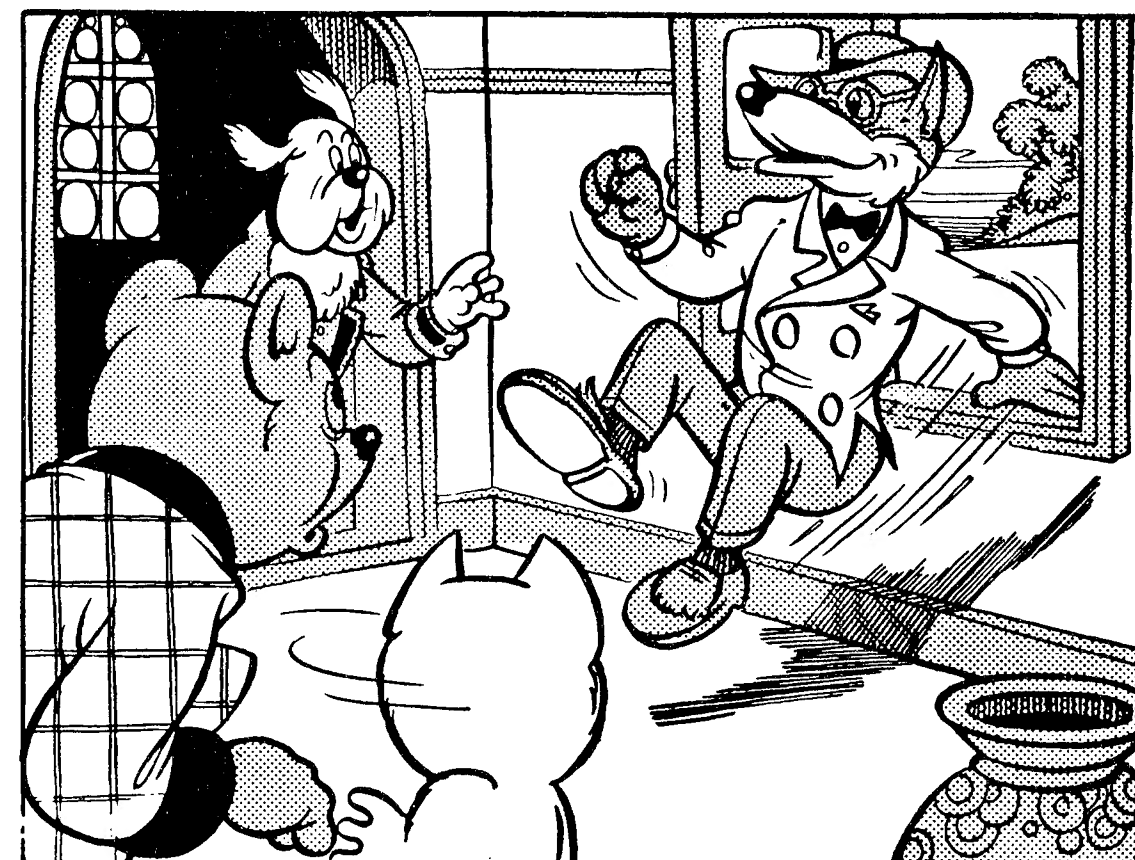

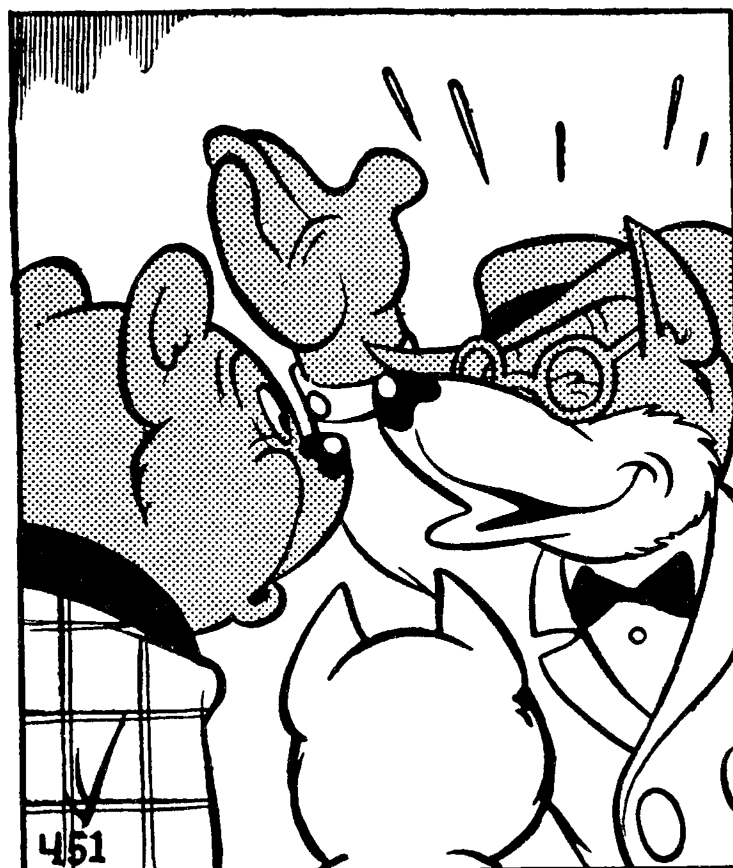
'Het is, dat ik me weet te beheersen!' zei heer Bommel met trillende stem. 'Anders zou er een verschrikkelijk ongeluk gebeuren! Ik begrijp dat u een van die lieden bent die mij mijn huis willen afnemen, commissaris?'
'Niets afnemen!' zei Bulle Bas. 'Je huis wordt onteigend, dat is alles.'
'Dat is alles!' tierde heer Ollie. 'Alsof dat niets is! Jij, lelijke politie-agent! Jij knecht van de... eh... hoe heet dat ook weer? Dit zijn misstanden! Ik zal vechten tot mijn laatste snik! Ik zal mijn voorlader in stelling brengen en iedereen die het waagt hier binnen te komen in snippers schieten! Ik zal mijn slot verdedigen, zoals mijn voorvaders dat gedaan zouden hebben! Ik zal...'
'Dat is belediging en bedreiging van een ambtenaar in functie!' riep Bulle Bas. 'En wat méér is, het is tegen mijzelf! Ik arresteer je, Bommel! Je bent een opruiend element.'
'Zie maar dat je me meekrijgt!' riep heer Ollie. 'Maar dan zal je het leger en de vloot mee moeten nemen!'
Hij trad achteruit en wierp de zware deur in het slot, zodat de muren trilden en de planken kraakten.
'Ziezo!' sprak hij somber. 'Vanaf vandaag betaal ik geen cent belasting meer! Ik zal ze!'

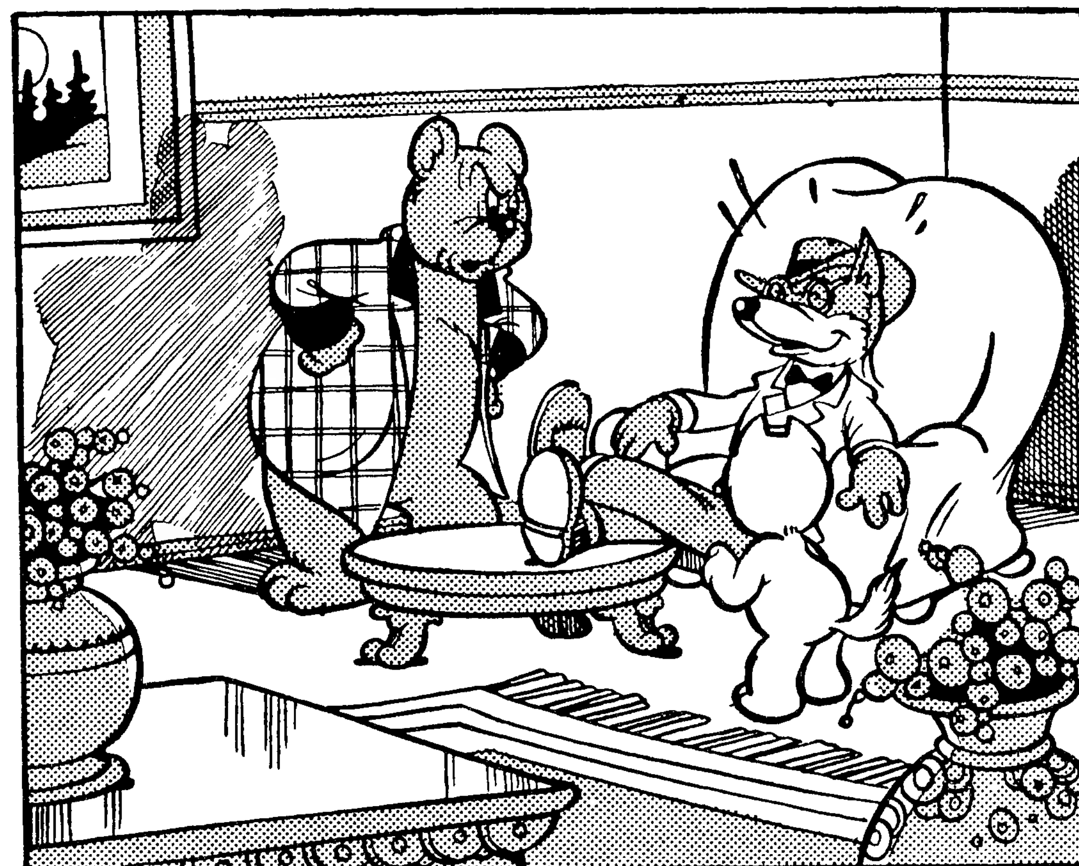
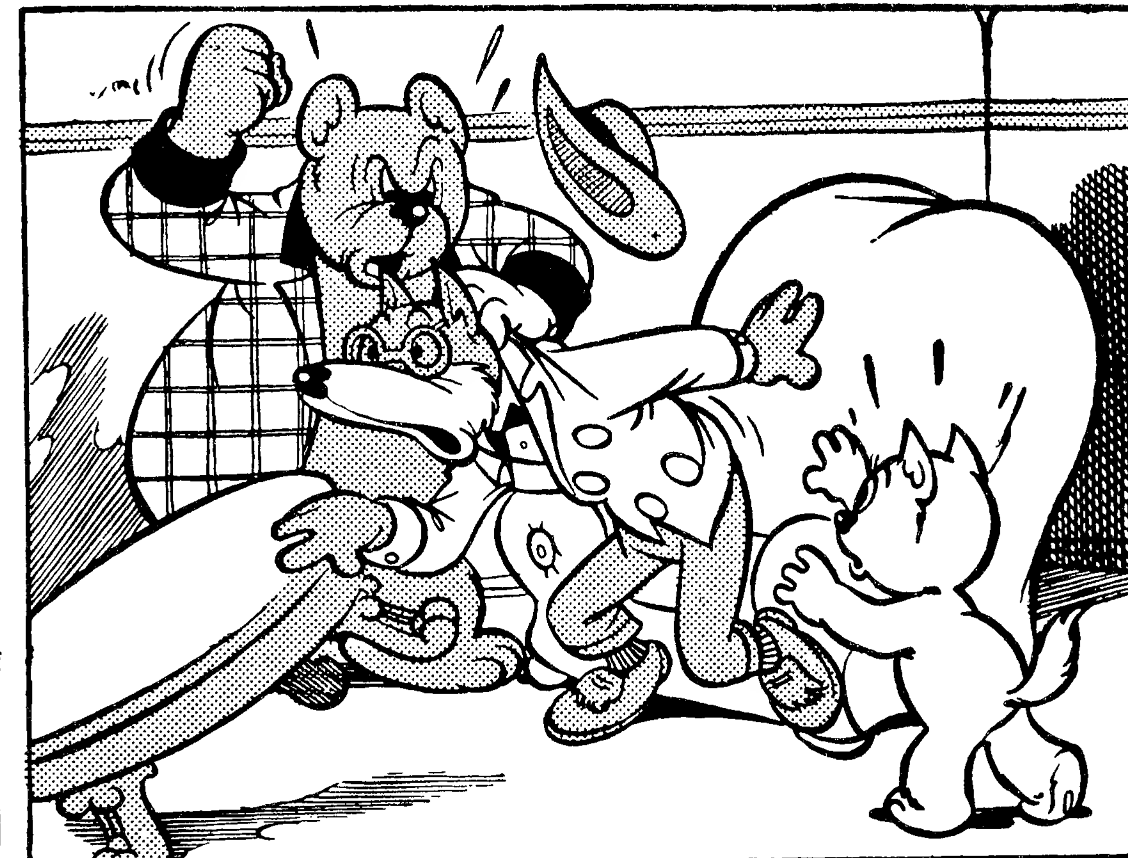

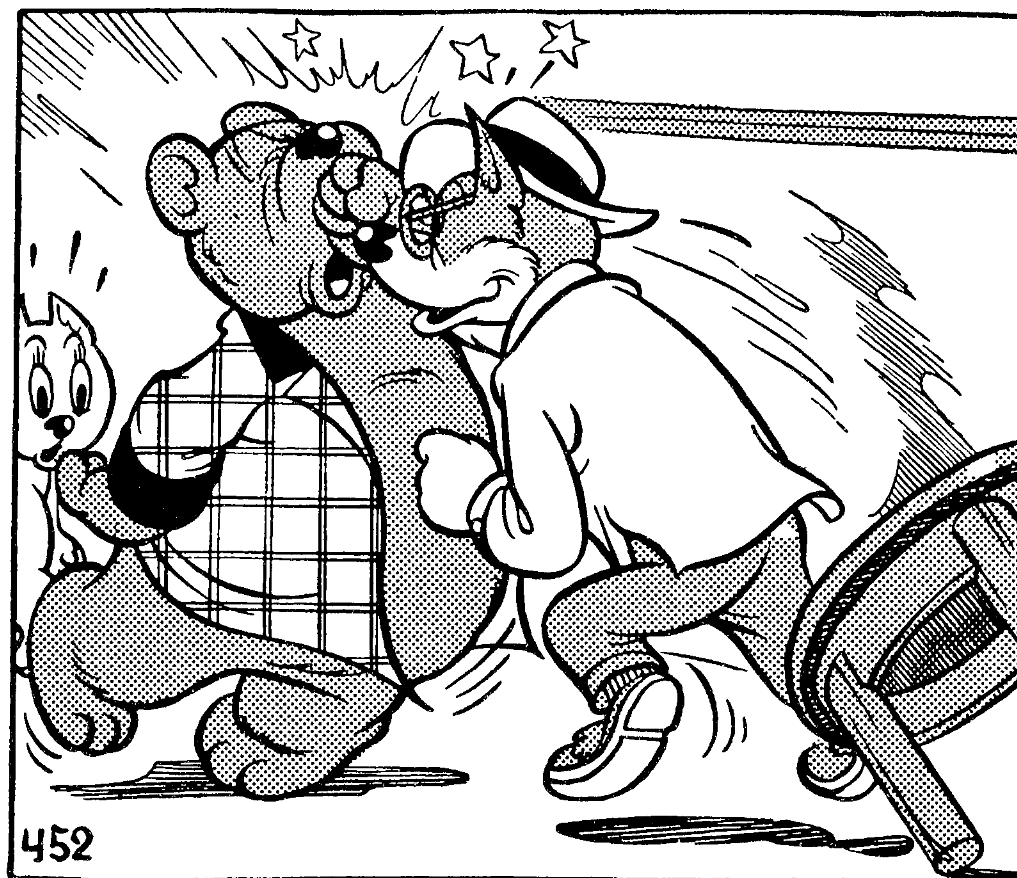
'Deze deur is en blijft gesloten!' riep heer Bommel. 'Dit is een burcht waar niemand in of uit gaat zonder mijn toestemming! Is dat duidelijk? Heb jij het ook gehoord, Joost? Niemand komt hier meer binnen, begrepen? Ik heb er genoeg van!'
'Ik heb het gehoord, heer Bommel,' zei Joost. 'Maar, met uw verlof...'
'Geen verlof!' riep heer Ollie. 'Geen praatjes! Dit zijn orders! Doe de grendels er op! Spijker die deur dicht!'
Joost liep hoofdschuddend weg om spijkers te halen en heer Ollie wendde zich tot Tom Poes.

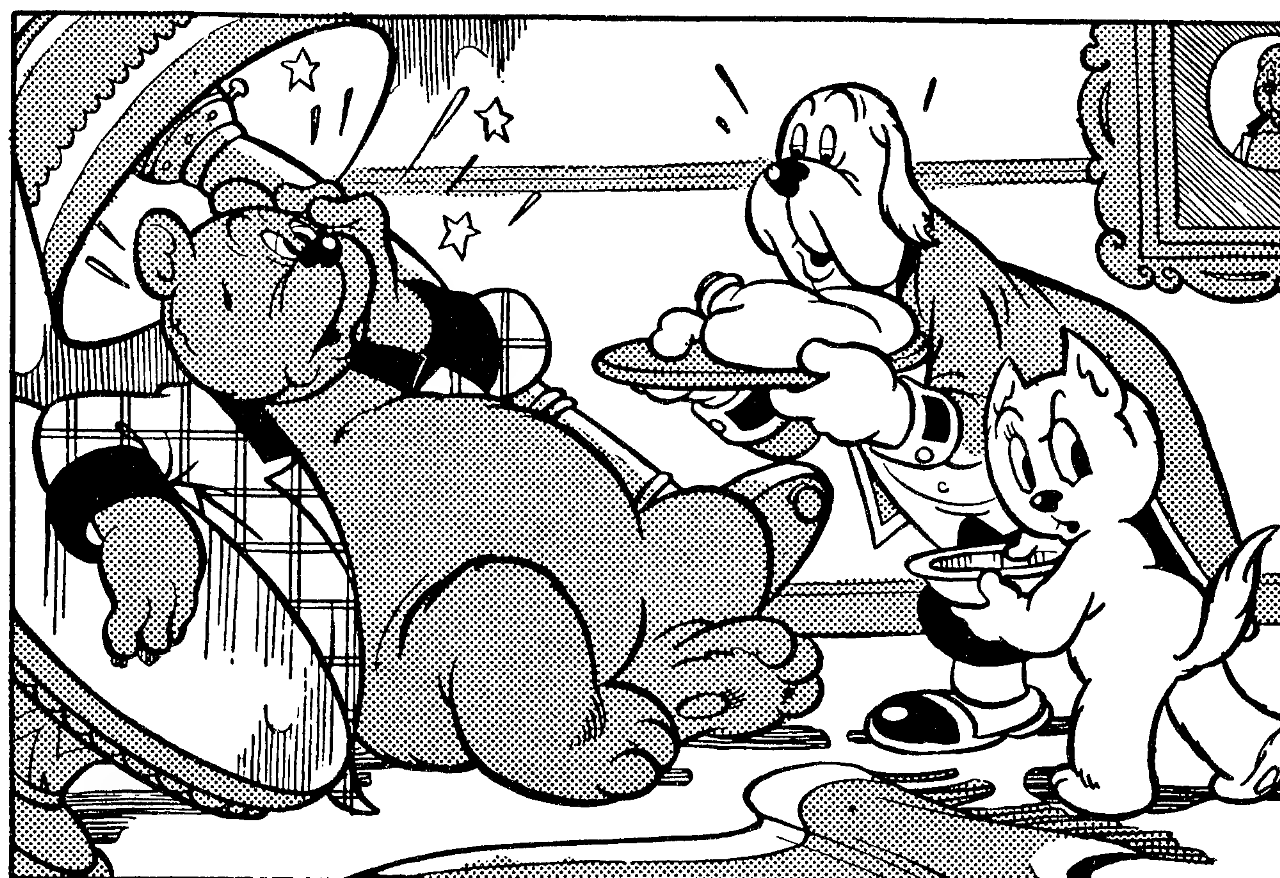
'Zie je, jonge vriend!' sprak hij. 'Ik zal de wereld wel eens laten zien waartoe een getart Bommel in staat is. Ha! Laat ze maar opkomen! Allemaal!'
'Dat is mannentaal!' zei een neusstem achter hen en toen ze verschrikt omkeken, zagen ze een vreemdeling door het open raam leunen.
'Als u die deur laat dichttimmeren, moet u de ramen niet vergeten' – vervolgde de neusstem. 'Ik bedoel – het raam stond open!' En voordat heer Ollie iets had kunnen doen of zeggen sprong de vreemde over het kozijn naar binnen.

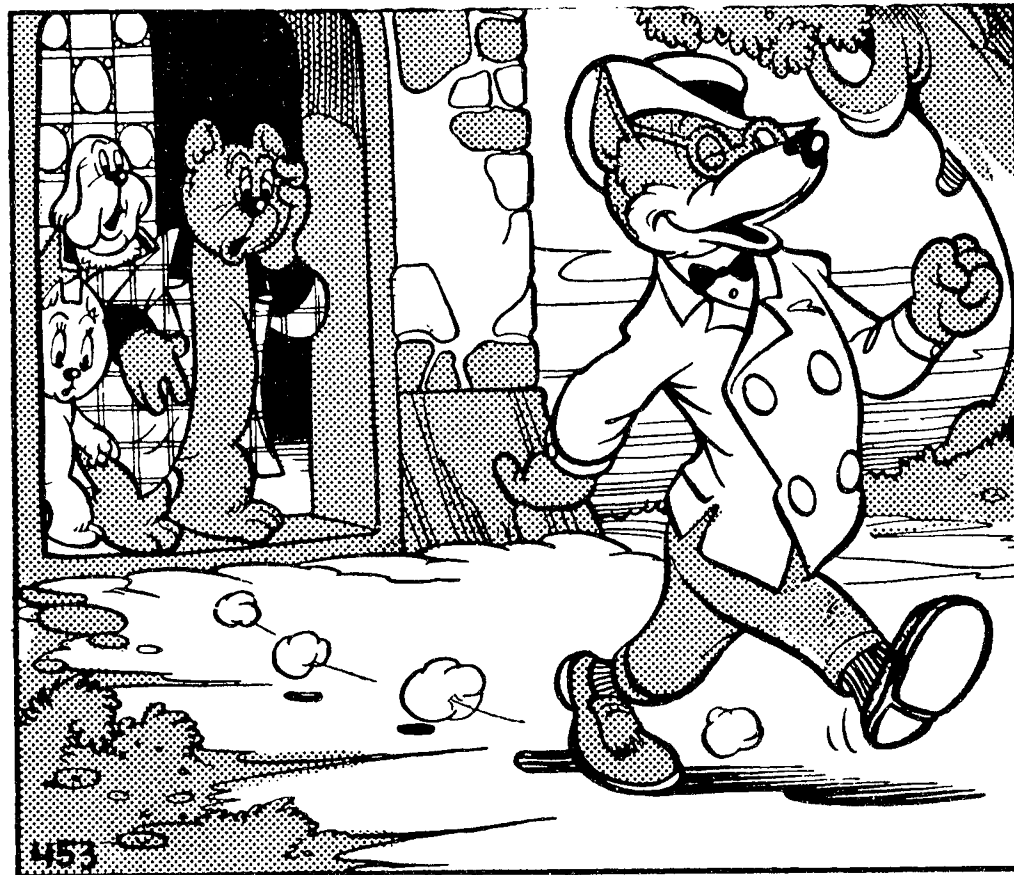

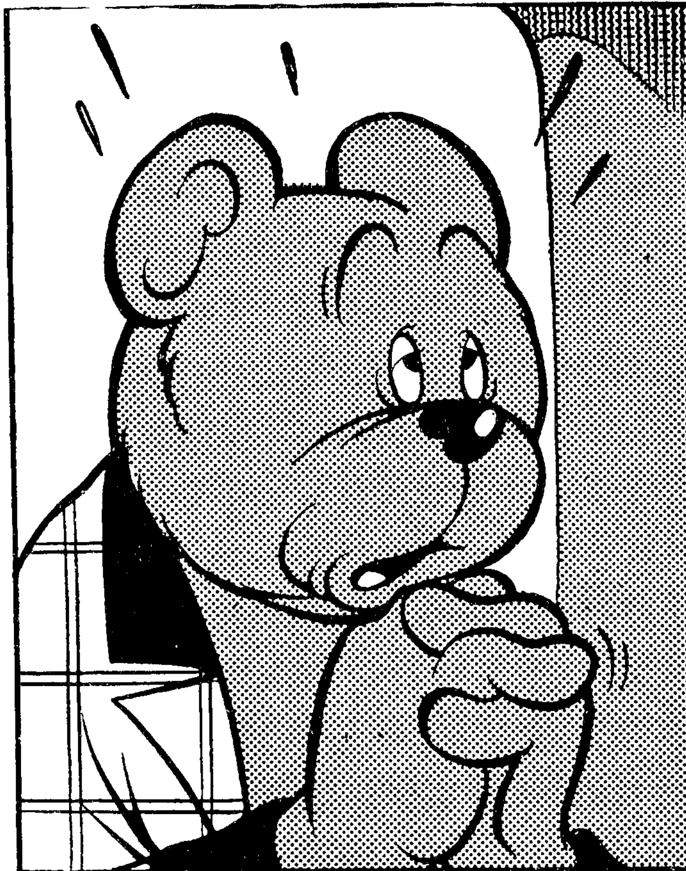
'Hallo!' zei de vreemdeling. 'Hoe gaat het? Ik heb gezien hoe je al die lui de deur uitgooide en dat was aardig werk! Ik bedoel erg sterk en zo. Maar je schiet er niets mee op! Komaan laten we zaken doen!'
Zo sprekend liet hij zich in een gemakkelijke stoel zakken en knikte heer Bommel vriendelijk toe.
'Ik ben hoofdingenieur van de N.V. Maatschappij tot Bevordering en Instandhouding van de Vooruitgang!' legde hij uit. 'Ik bedoel de N.V. Vooruitgang. Een goede betrekking! We bouwen momenteel vijfhonderd noodwoningen van prima karton en triplex, met plastic ramen. Fantastisch! En deze weg leggen we ook aan! We willen geen herrie en daarom bied ik je tweehonderd florijnen voor dit oude bouwsel aan. Ga er maar op in – ik bedoel er is toch niets aan te doen. De vooruitgang is niet te stuiten, bedoel ik. Haha, aardig gezegd, niet waar?'
'Erg aardig!' mompelde heer Bommel briesend. Hij was nader getreden en vatte de ingenieur nu met één hand in de kraag.
'Halt!' riep de vreemde. 'Ik waarschuw je! Je beschadigt mijn pak! Ik kan boksen bedoel ik! Ik bedoel laat me los!'
'Schei nu uit, heer Ollie!' riep Tom Poes. 'Hier komt niets dan narigheid van! Laat die kerel los!'
Maar heer Bommel was nu volkomen door het dolle heen. Hij bromde als een woedende beer en zwaaide zijn vuist boven het hoofd van de ongelukkige ingenieur...

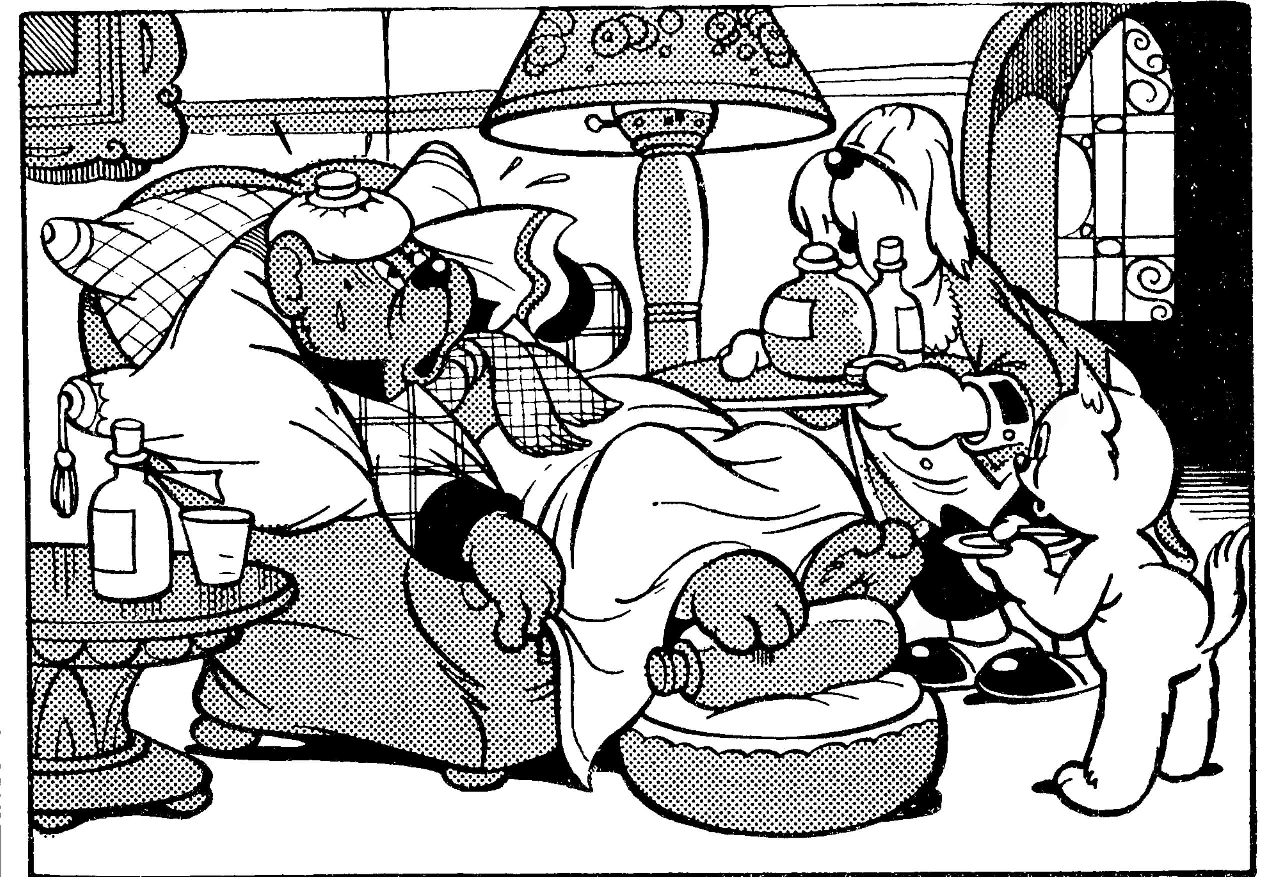

'Je kunt met mij niet schertsen, vriend!' merkte de ingenieur op, toen heer Bommel hem bij de kraag door de kamer zeulde. 'Ik versta de bokskunst en de jiu-jitsu beide even goed!' Zo sprekende richtte hij zich een weinig op en gaf heer Ollie zo'n kaakslag, dat deze, zonder een zucht te uiten, neerviel.
'Heer Ollie!' riep Tom Poes verschrikt.
'Heer Olivier!' stamelde Joost. 'Met uw welnemen...'
'Het is niets!' suste de ingenieur. 'Ik bedoel het betekent niets. Over een minuut is deze windbuil weer de oude. Hij dacht, dat hij mij kon behandelen als die andere zwakkelingen! Ik bedoel die deurwaarder en die landmeters! Ha! Moet je nèt mij hebben! Ik ga over lijken als het moet!'
'Een ogenblik, als u mij toestaat!' zei Joost, die bedrijvig met enkele compressen naderkwam.
'Houd je mond!' voegde Tom Poes er aan toe, die met een kommetje water volgde. 'Ga liever het huis uit, vóórdat ik de politie opbel! Die arme heer Ollie is nog steeds bewusteloos.'
'Tom Poes...!' klonk op dat ogenblik heer Bommels stem, 'waar... ben... ik? Help... me, Tom... Poes!' De vooruitgang... is... tegen... mijn kin... gestuit!'
'Ha!, de dwazen!' riep de ingenieur met een holle dreigende lach. 'De politie! De zwakkelingen – ik bedoel ze weten niets van de vooruitgang af! Figuren uit een kindersprookje! Bah! Ik verdwijn, vóórdat ik van ergernis plof!'

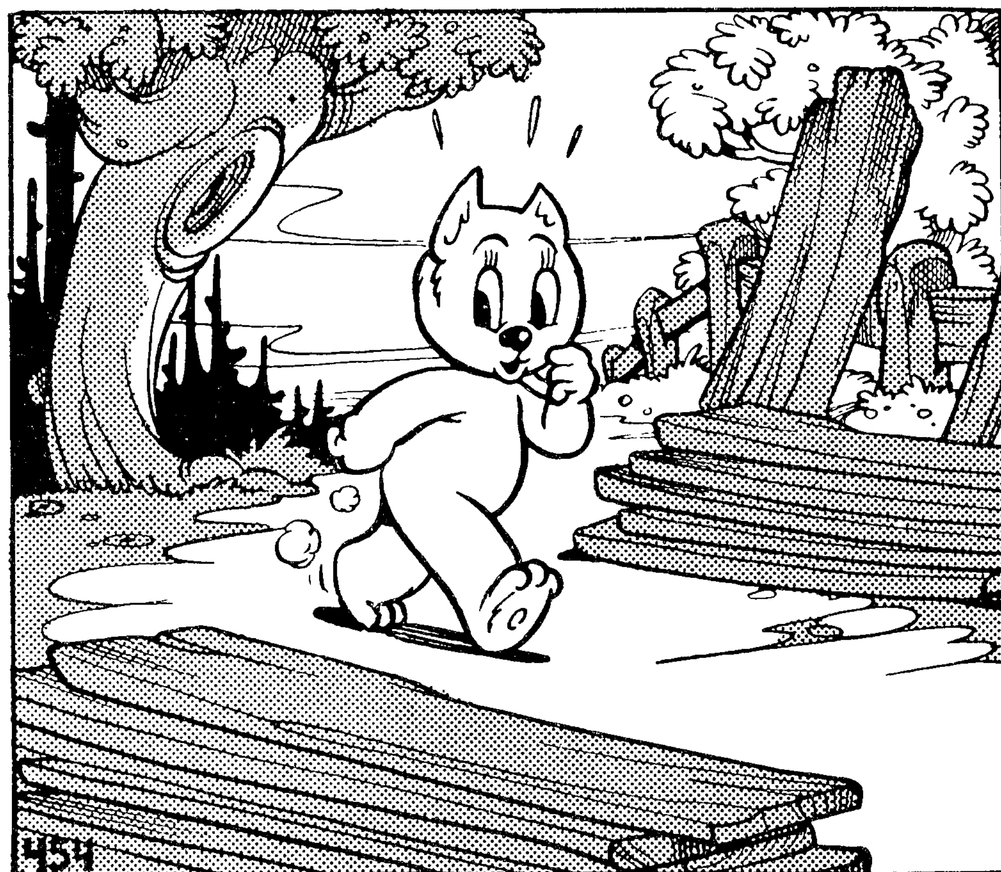

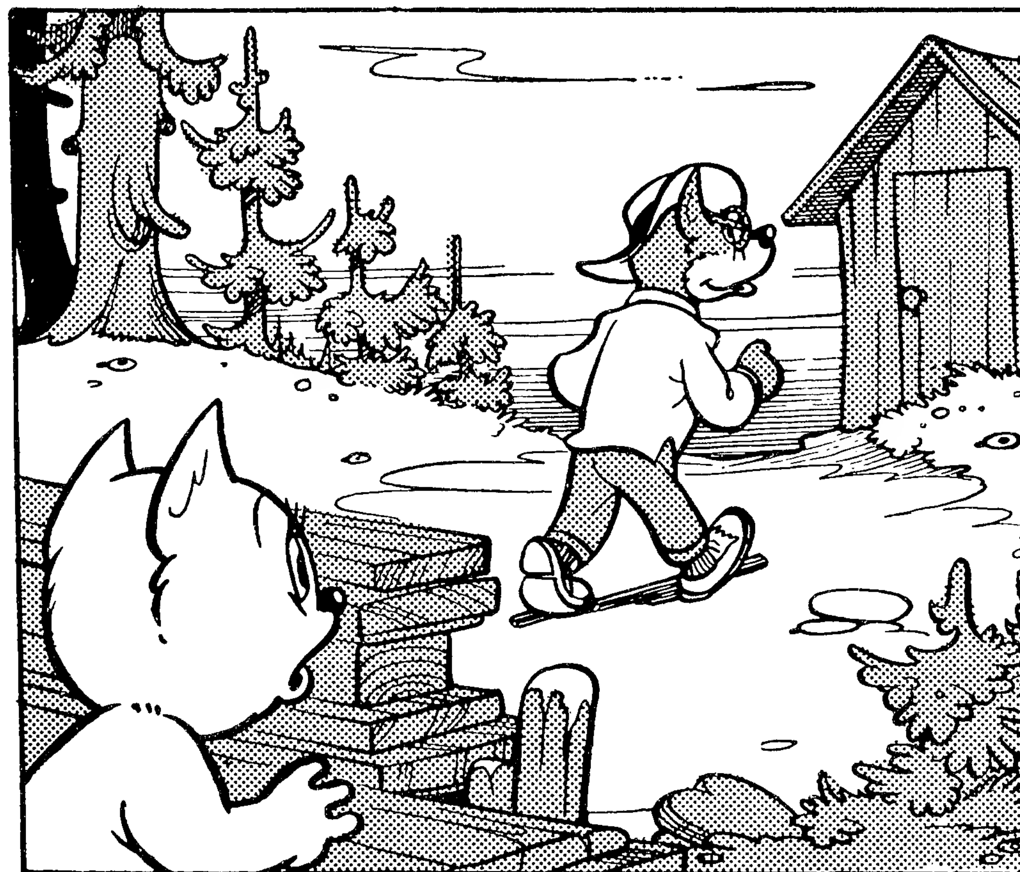
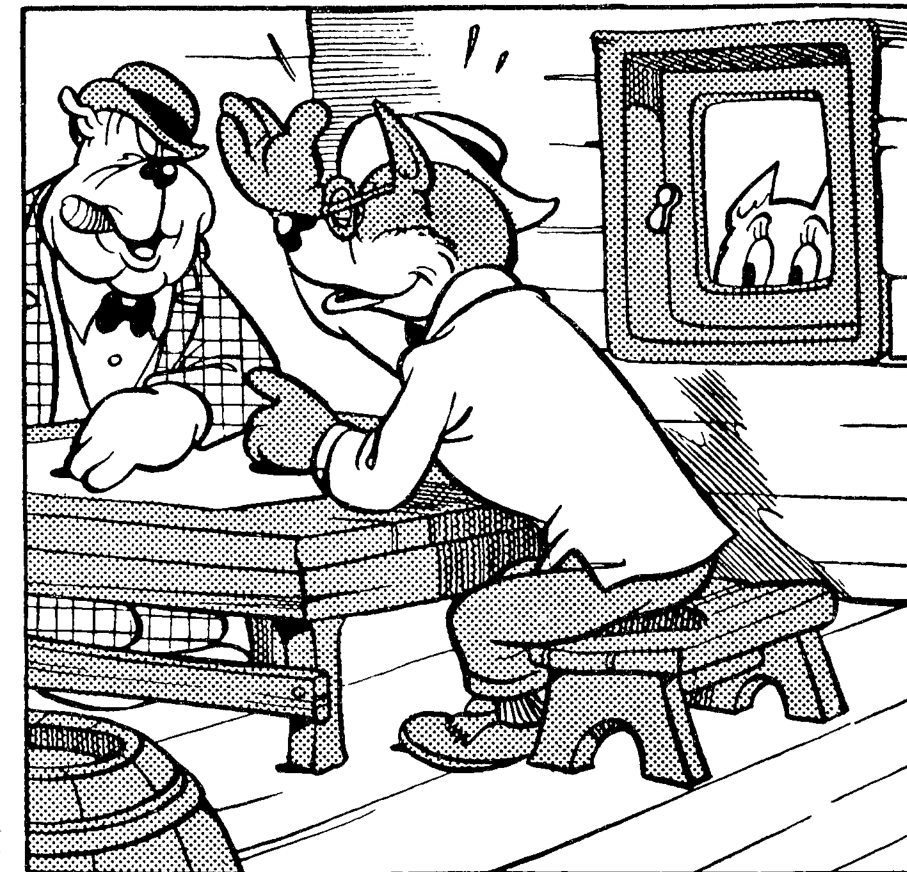

Heer Bommel krabbelde kreunend en zwakjes klagend overeind en blikte de verdwijnende figuur van de ingenieur na. 'Kan dat nu maar zo?' jammerde hij. 'Mogen er zo maar, ongestraft, vreemdelingen het huis van een heer binnendringen en de gastheer bewusteloos slaan en onbeschaafde taal uitslaan en dreigen? Doet de politie dan helemaal niets meer! Joost! Breng me een hoofdpijnpoeder! Mijn arme hoofd! En mag iemands huis dan zo maar onteigend worden? Wat is dit voor een land? Wat zijn dit voor toestanden? Ik ga hier weg, Tom Poes! Ik ga terug naar het Westen, waar ik vandaan kwam vóórdat ik heer... Eh... Ik blijf hier, Tom Poes! Ik ga dit uitvechten! Tom Poes! Heb je een kiespijnwatje voor me? Ik ga vechten tegen die vooruitgang! Een kiespijnwatje, Tom Poes! Mijn arme hoofd!'

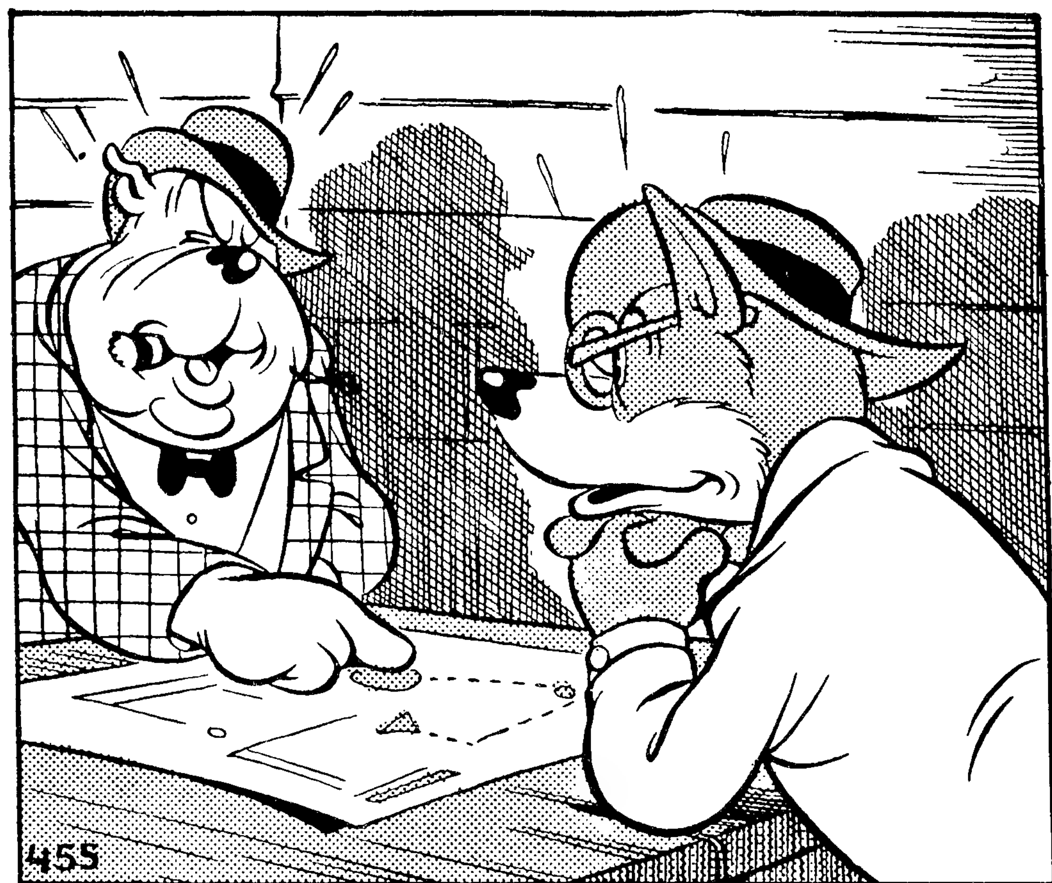
Dat duurde zo een tijdje door. Joost draafde met hoofdpijnpoeders en ijsblazen en natte omslagen en Tom Poes suste en troostte, maar eindelijk werd het hem te machtig.

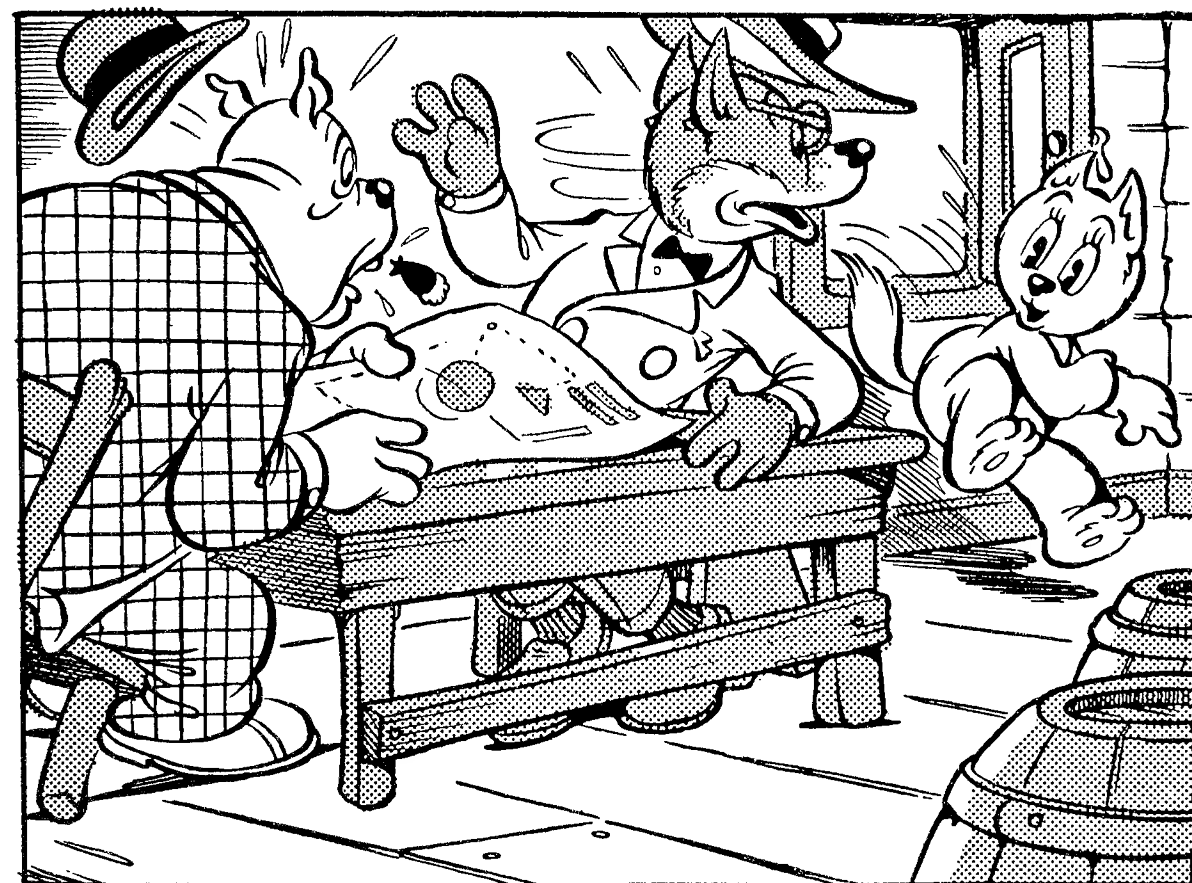
'Ik begin ook hoofdpijn te krijgen!' zei hij. 'Ik ga een eindje wandelen! Ik ga achter die ingenieur aan om met de lieden van die Maatschappij Vooruitgang te praten!'

Tom Poes liep dus de weg op en haalde verlicht adem. 'Hier is het tenminste stil!' dacht hij. 'Het uitzicht gaat er anders niet op vooruit met al die planken en balken! Jammer van het bos!'
De ingenieur liep niet ver voor hem uit, zodat hij hem al gauw had ingehaald. De brutale rekel stapte op zijn gemak een houten hutje binnen, dat daar die dag voor het gemak van de werklieden was opgetrokken en smakte de deur achter zich dicht. Tom Poes snelde voorwaarts en stelde zich bij een raampje op zodat hij kon zien wat er in de keet gebeurde. Achter een wankele tafel zat daar... juist! Onze oude vriend Bul Super! Zonder zich iets aan te trekken van welmenende lieden, die hem liever niet in de krant zien staan, was hij directeur van de Maatschappij Vooruitgang geworden!
'Hallo, oude knaap!' riep hij grof. 'Wat is er voor nieuws?'
'Er is geen nieuws!' zei de ingenieur. 'Die dikke Bommel wil zijn oude bouwval niet uit! Ik heb de sukkel een klap gegeven, maar het hielp niet! Ik bedoel, hij wilde er niet goedschiks uit!'
'Hindert niet! Hindert niet!' riep Bul Super. 'De wereld moet voort. Vooruitgang moet er zijn: Wegen en vliegvelden en bunkers en race-banen en zo!'
'Juist, dat heb ik hem gezegd!' zei de ingenieur met een fijn lachje. 'Ik bedoel de vooruitgang kan niet gestuit worden zoals u altijd zegt. Maar toen werd hij kwaad! Hij begrijpt geen klare taal!'

'Genoeg gepraat!' zei Bul Super. 'Tempo moet er zijn! Super tempo is mijn motto en daarmee heb ik het tot directeur van deze zaak gebracht! Neem dat tot voorbeeld. Morgen moet je dit bos laten omhakken! Hier komt een kamp voor toekomstige oorlogsmisdadigers. De omgehakte bomen verkoop ik naar het buitenland en de barakken van het kamp bouw je van geperst stro. Is dat duidelijk? Verder! Een andere ploeg zet je aan het werk om de weg aan te leggen. Ze kunnen werken tot aan dat huis van die dikke Bommel. Hij heeft een week de tijd om er uit te trekken, zoals je weet. Na die week gooi je die bouwval tegen de vlakte. Is dat duidelijk?'

Tom Poes had al die tijd stil staan luisteren, maar nu werd het hem toch te machtig.

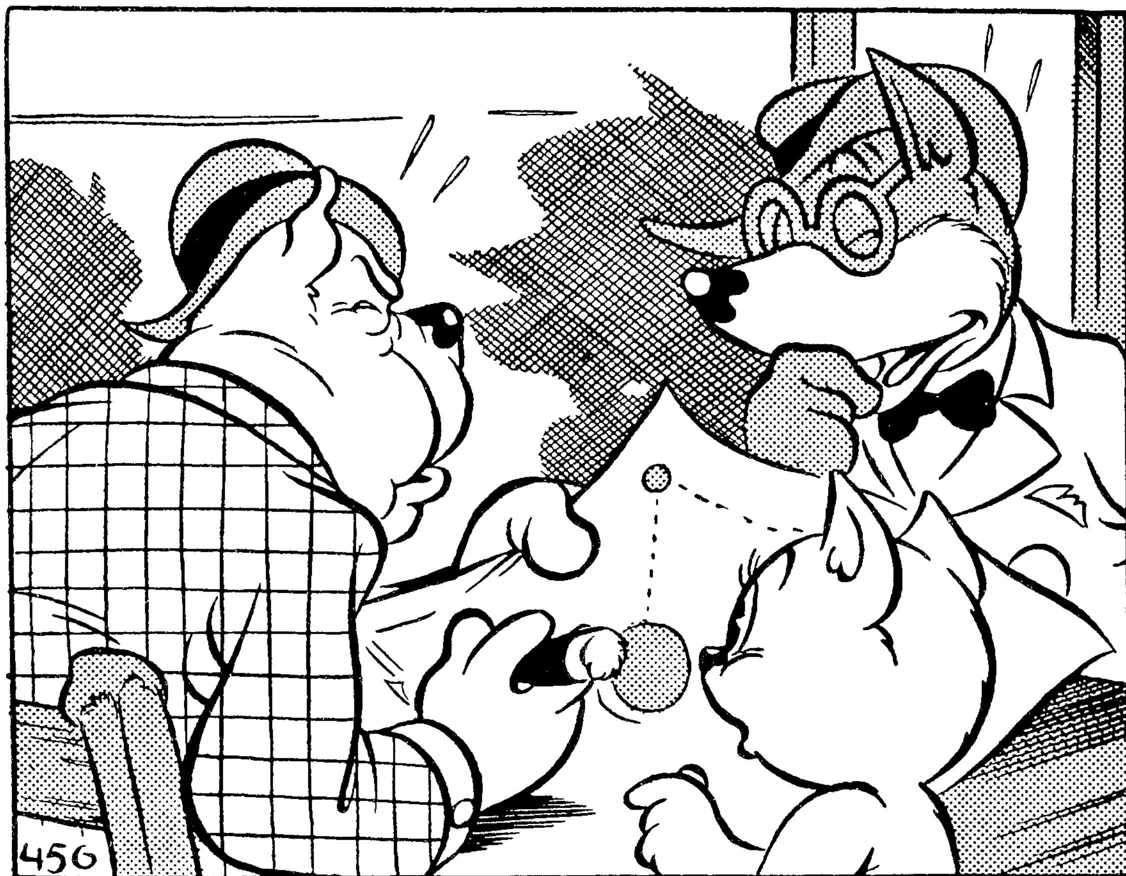
Met één sprong werkte hij zich door het raam naar binnen en stond zodoende plotseling tegenover Bul Super en de ingenieur.

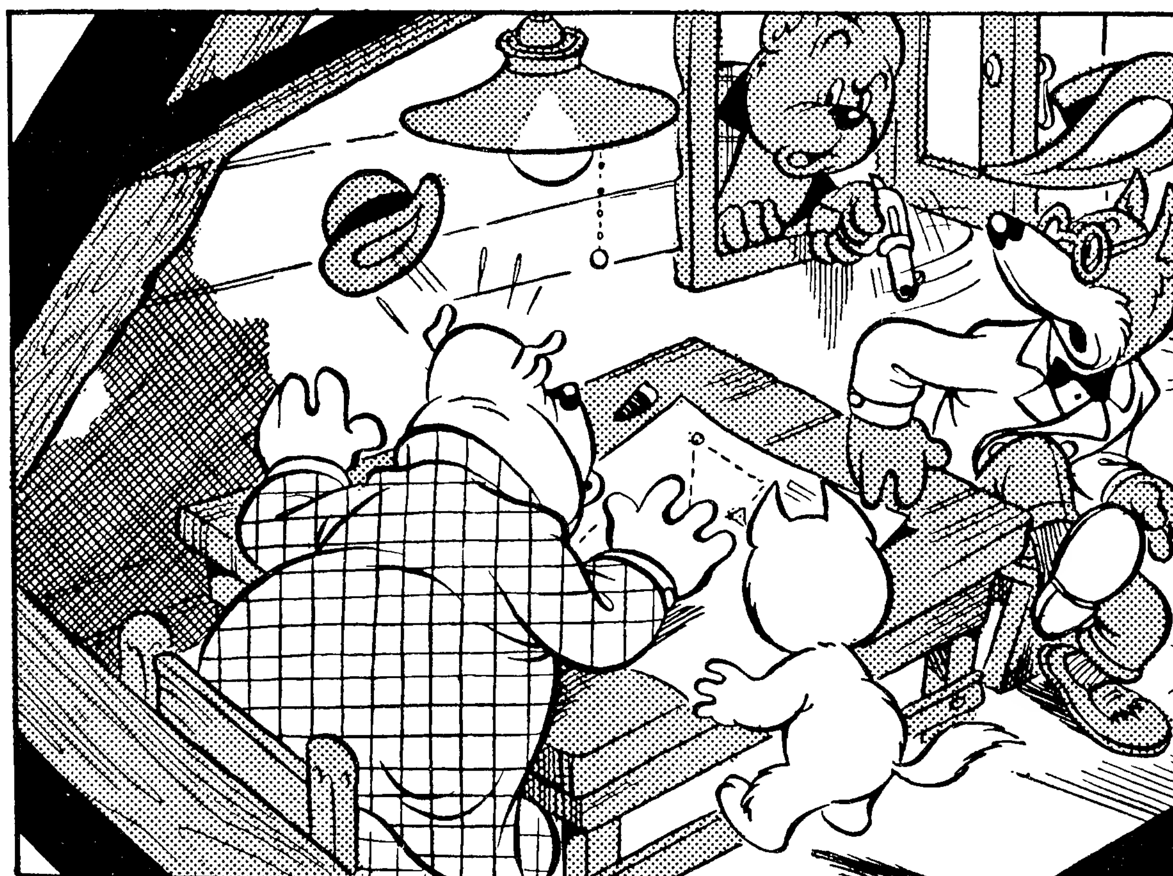
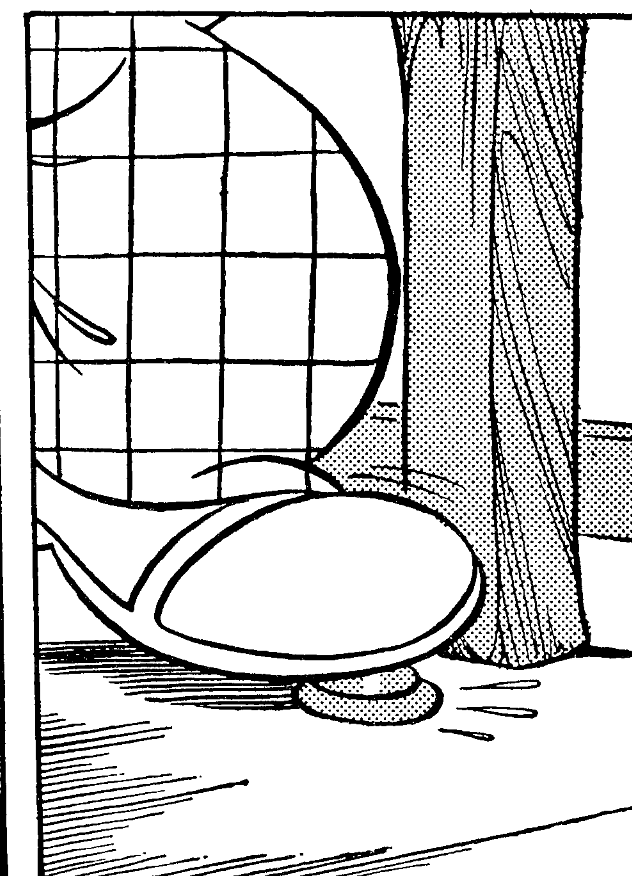
'Héla!' riep Super. 'Wat betekent dat? Als dat mijn oude vriend Tom Poes niet is! Ben je inbreker geworden, ventje?'

'Waarom kan die weg niet een eindje opzij gelegd worden?' vroeg Tom Poes. 'Waarom moet die nu beslist door slot Bommelstein heen?'

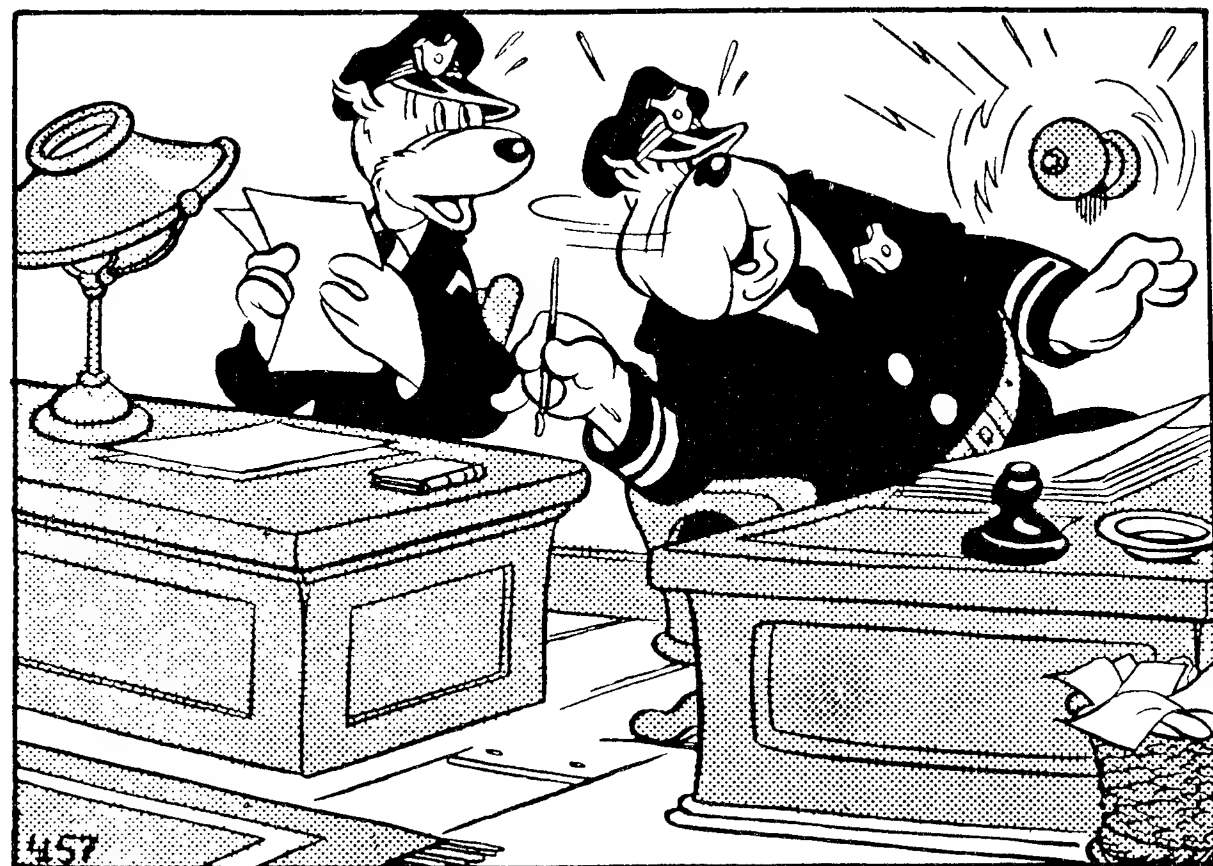
'Haha! een goede vraag!' riep Super. 'Hoor je dat, ingenieur? Natuurlijk omdat Bommel daar woont! Die sukkel hoort niet in deze tijd! Hij moet weg! Ik mag hem niet, zie je!'

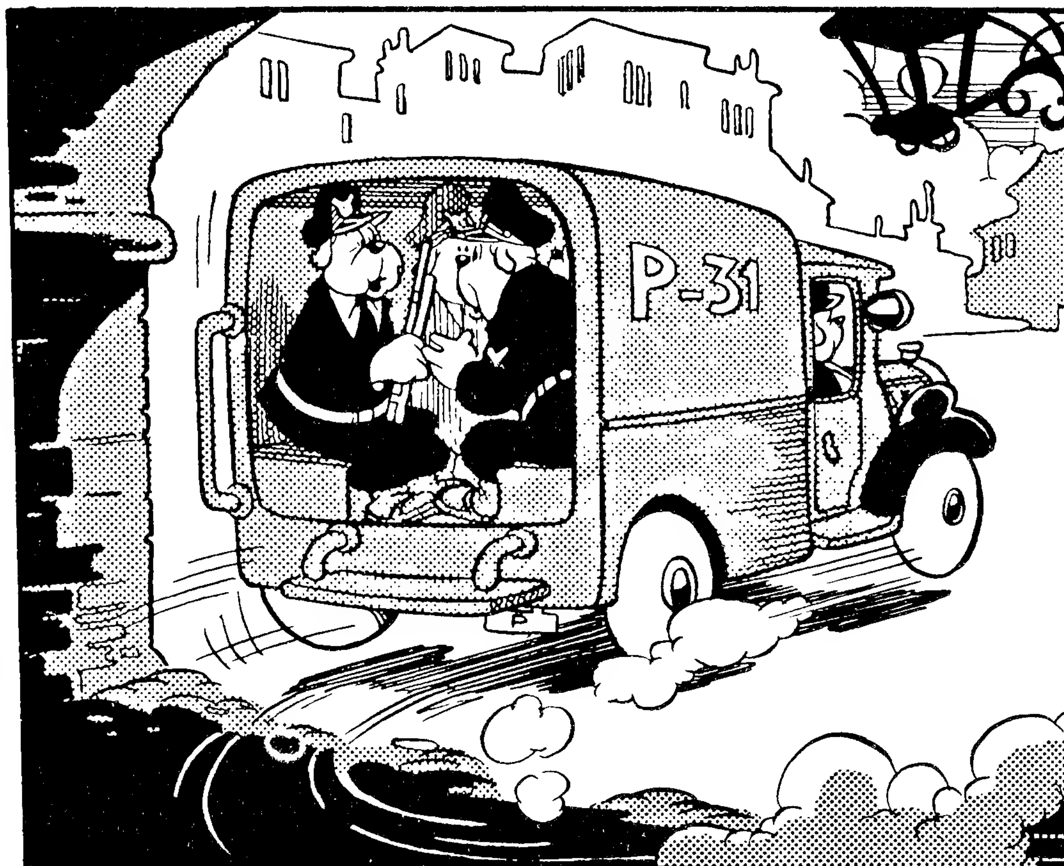
'Juist,' viel de ingenieur bij. 'We leven in een grote tijd! Ik bedoel hierin is geen plaats voor jullie slag! Jullie stuiten de vooruitgang, zoals meneer Super zo aardig zegt!'

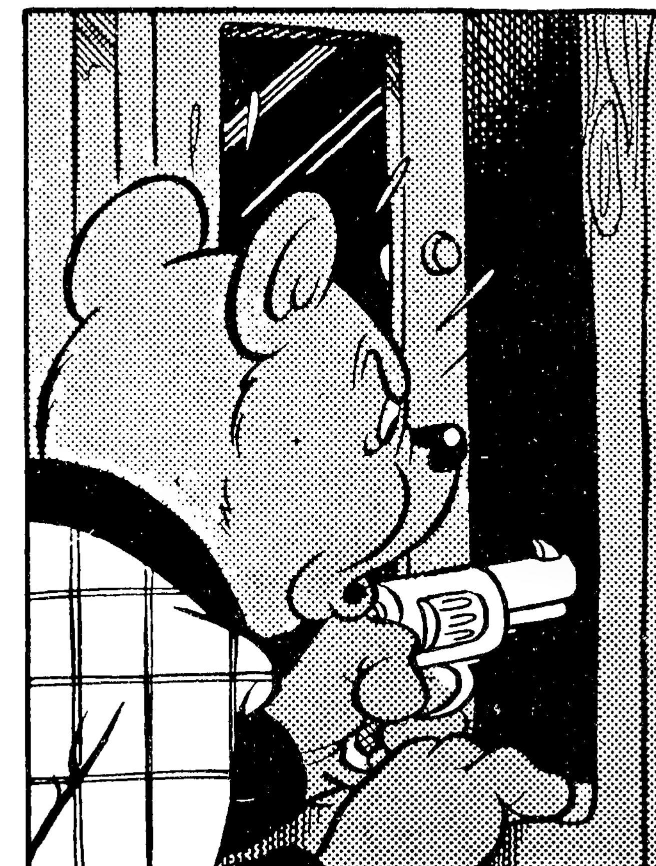

'Maar als heer Bommel jullie nu eens een massa geld zou geven?' hield Tom Poes aan. 'Zou je dan die weg niet een eindje opzij kunnen maken?'
'Dat is natuurlijk iets anders!' zei Bul Super peinzend. 'Geld... ja... men kan altijd geld gebruiken nietwaar? Hm... het ligt er aan, hoeveel het is! Laat hem maar eens een bod doen!'
'Ik zàl een bod doen!' snauwde een boze stem bij het raampje. Heer Bommel leunde naar binnen en richtte een groot pistool op Super.
'Ik bied aan om je bolhoed van je hoofd te schieten!' riep hij beverig. 'Jij schurk! Hoe durf je hier te zitten? Je bent verboden!'
'Dat pistool van jou is verboden!' zei Super, die zich het eerste van de schrik bevrijd had.
'Handen omh... omhoog!' snauwde heer Ollie zenuwachtig. 'Ik... ik ga h... hier niet w... weg vóórdat je me beloofd hebt, d... dat. Och wat, je houdt je beloften toch niet! Ik... ik ga h-hier niet weg! Bind hem vast, Tom Poes! En geef die ingenieur uit mijn naam een stomp tegen zijn kaak! Ik –... ik zal zorgen, dat hij je niets doet! Handen omhoog! Anders... s... schiet ik! Heus!'
Bul Super stak grinnikend zijn handen een eindje naar boven. De schurk had op omstandigheden als deze gerekend en daarom had hij een belknopje onder zijn tafel laten maken. Dat belletje stond regelrecht met het politiebureau in verbinding en als hij er op drukte ging daar een alarmschel over.
Dat deed hij nu. Zonder dat iemand het zien kon zette hij zijn voet op het knopje en drukte...

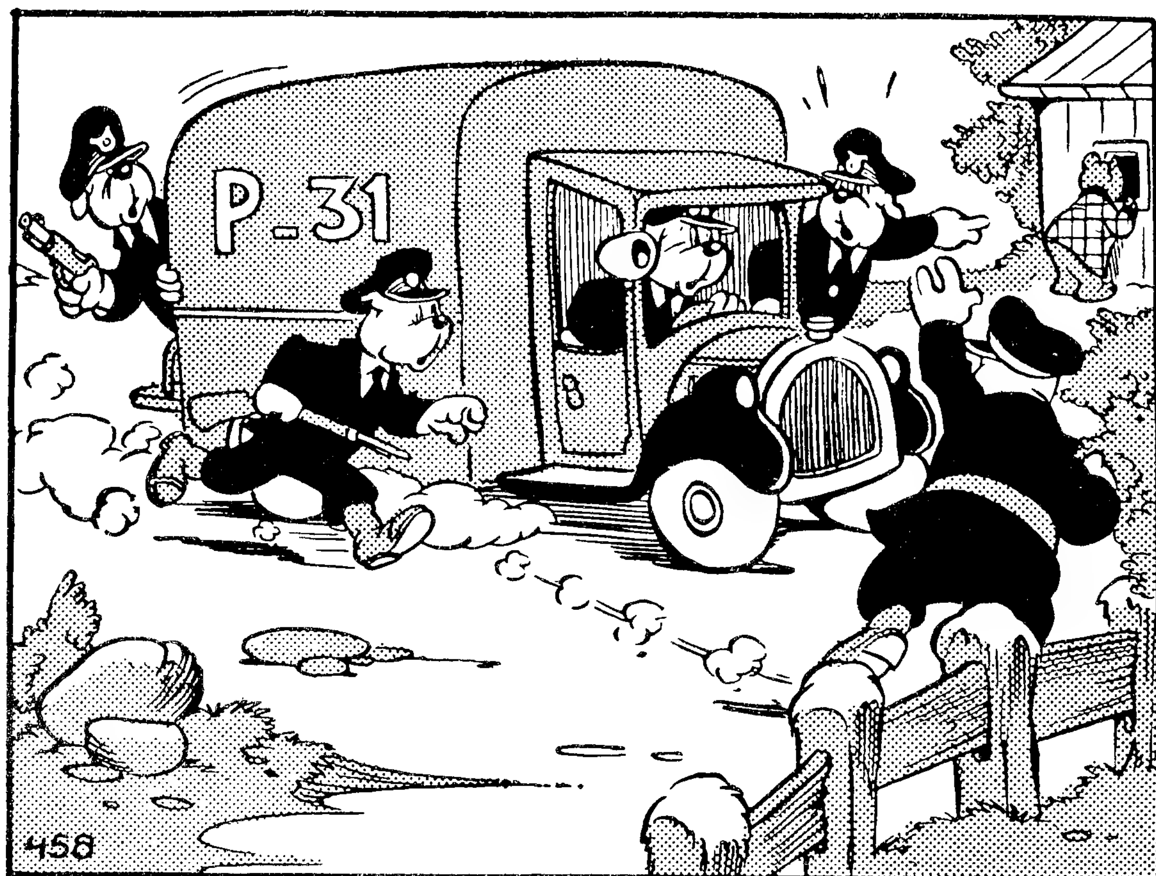

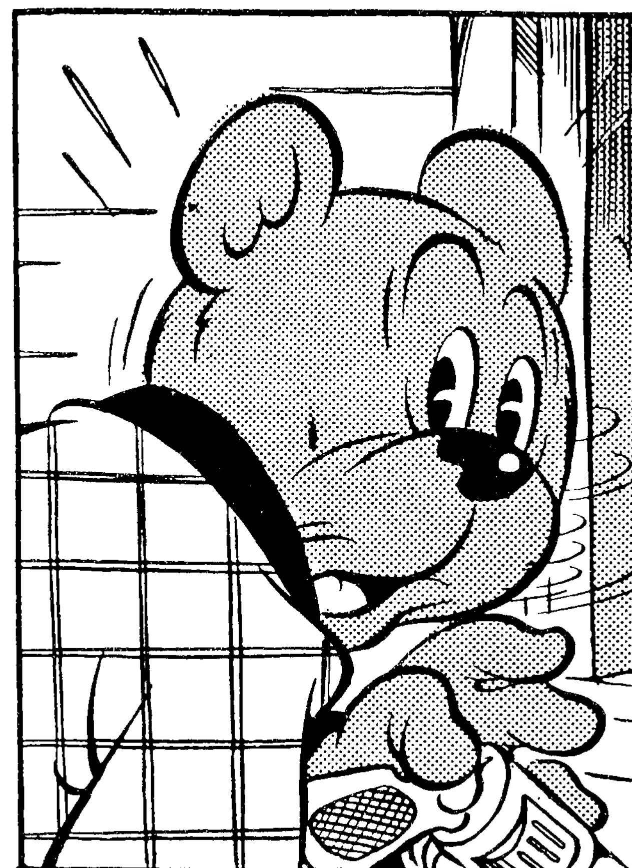

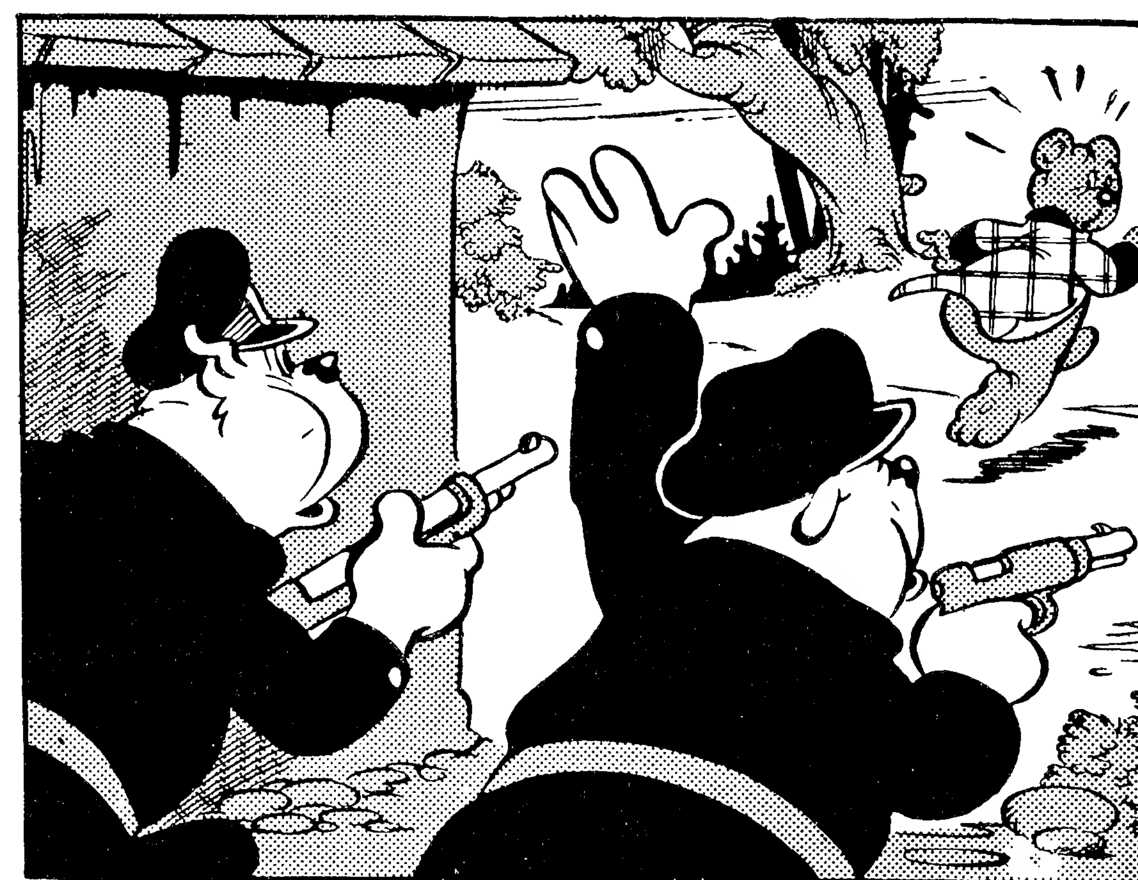

Op het politiebureau was alles rustig. De commissaris en brigadier Snuf zaten beiden ijverig overwerk te doen en zo nu en dan mompelde een van hen zachtjes een opmerking.
'Vijfentachtig onopgehelderde diefstallen met braak,' bromde Bulle Bas dan. Of brigadier Snuf murmelde: 'Vijftien bekeuringen wegens verkeerd parkeren!'
Ja, het was er echt gezellig en precies zoals het in een politiebureau moet zijn. Maar dat zou niet lang duren.
Opeens begon er een alarmbel te rinkelen. De commissaris keek op, sprong overeind en gespte zijn riem om.
'Alarm, Snuf!' sprak hij kort. 'Beman een wagen en dan: Voorwaarts. Hm! De plicht roept!'
Twee minuten later suisde een politieauto de poort uit, op weg naar de houten hut van Bul Super.

Daar was de toestand nog hetzelfde. Heer Bommel stond nog steeds met zijn revolver door het raam te loeren. 'Eh... handen omhoog... eh... bind die kerels toch vast, Tom Poes! Ik kan hier toch niet zo blijven staan? Mijn hand wordt moe! Doe toch iets!'
'Ik heb geen touw, heer Bommel!' zei Tom Poes.
'In die kast daar ligt nog een goed eindje!' zei Super vriendelijk. 'Gebruik dat maar zo lang.'
'Zwijg!' riep heer Bommel overspannen. 'Eh... pak dat touw uit die kast, Tom Poes! Eh... wat moet ik nu verder doen? Laat me hier toch niet zo voor gek staan, jonge vriend! Je moet begrijpen, dat dit voor een heer geen...'
Hij zweeg opeens en luisterde. In de verte klonk zachtjes het geluid van een naderende auto...

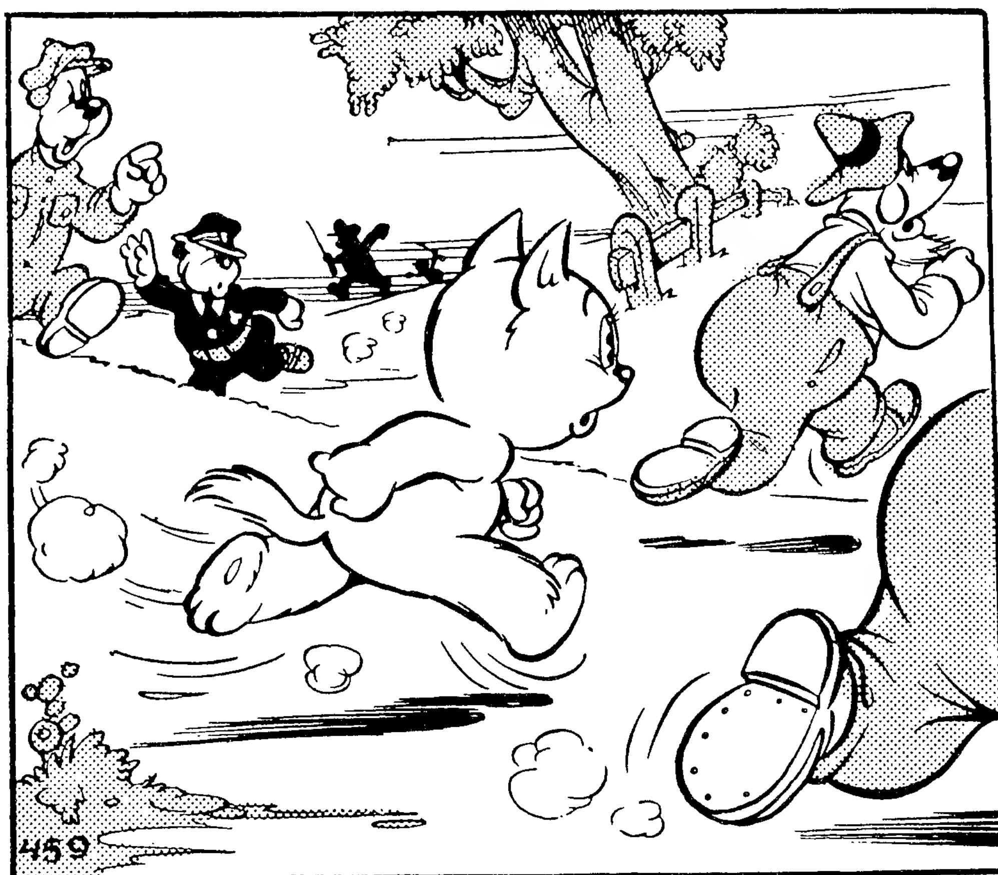

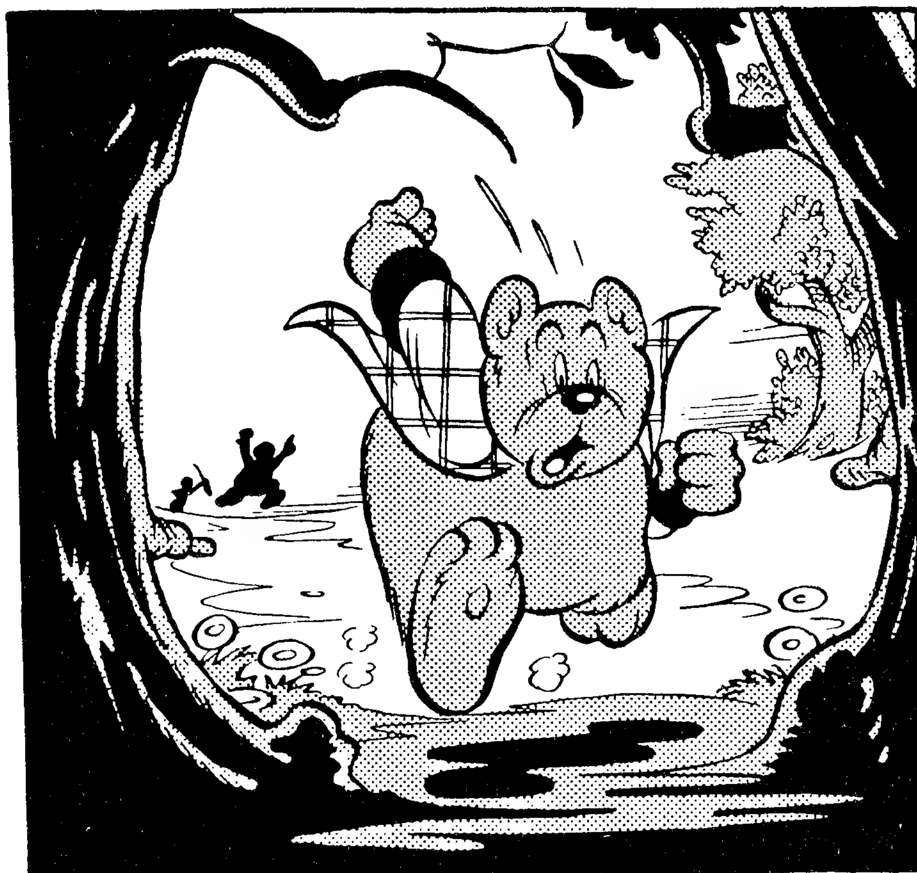

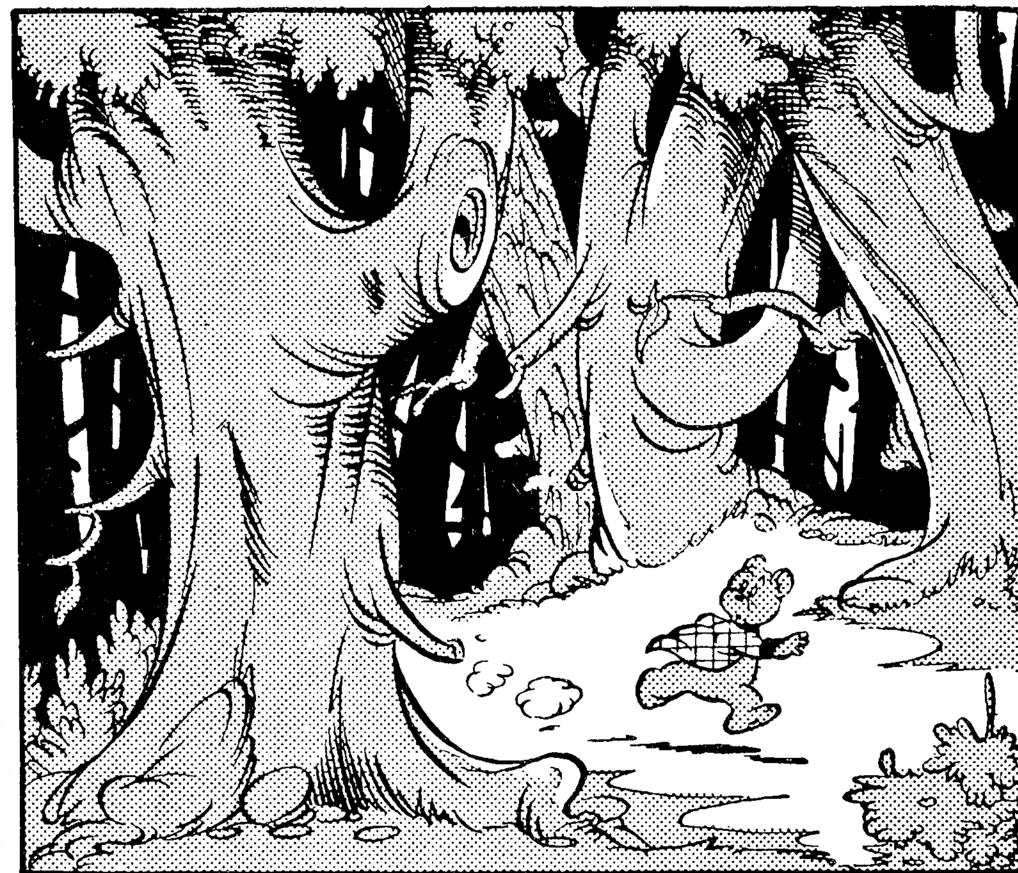

De politie-auto naderde en naderde en op deze wijze kwam hij steeds dichterbij. Heer Bommel hoorde het steeds luider wordende motorgeronk en werd er een beetje onrustig van, maar toch had hij niet door dat er gevaar dreigde. Zijn woede nam hem te veel in beslag. Het gieren van de remmen echter en het geluid van een barse stem, die riep: 'Omsingelt hem, mannen: Die dikke in die ruitjesjas daar!', maakten dat hij onraad vermoedde en verschrikt omkeek. Zodoende zag hij de politie-auto vlakbij staan, hij zag het ontschepen van een groot aantal agenten die rennend op hem afkwamen en toen begreep hij, dat er iets mis was. Zonder dan ook afscheid van Bul Super en de anderen te nemen stak hij zijn revolver op en holde weg.

'Grijpt hem!' bulderde de ruwe stem van de commissaris. 'Niet schieten! Beschadigt zijn jas niet!' Het was een ellendige toestand voor heer Ollie. In de eerste plaats was hij – heer zijnde – niet gewend om te draven en in de tweede plaats weten wij allen, dat zijn heldhaftig karakter het weglopen als iets minderwaardigs beschouwt. Maar er was geen andere keus – tegen een overmacht valt niet te vechten. En daarom holde hij zo hard als hij kon; achtervolgd door de agenten en de misselijke lach van Bul Super.

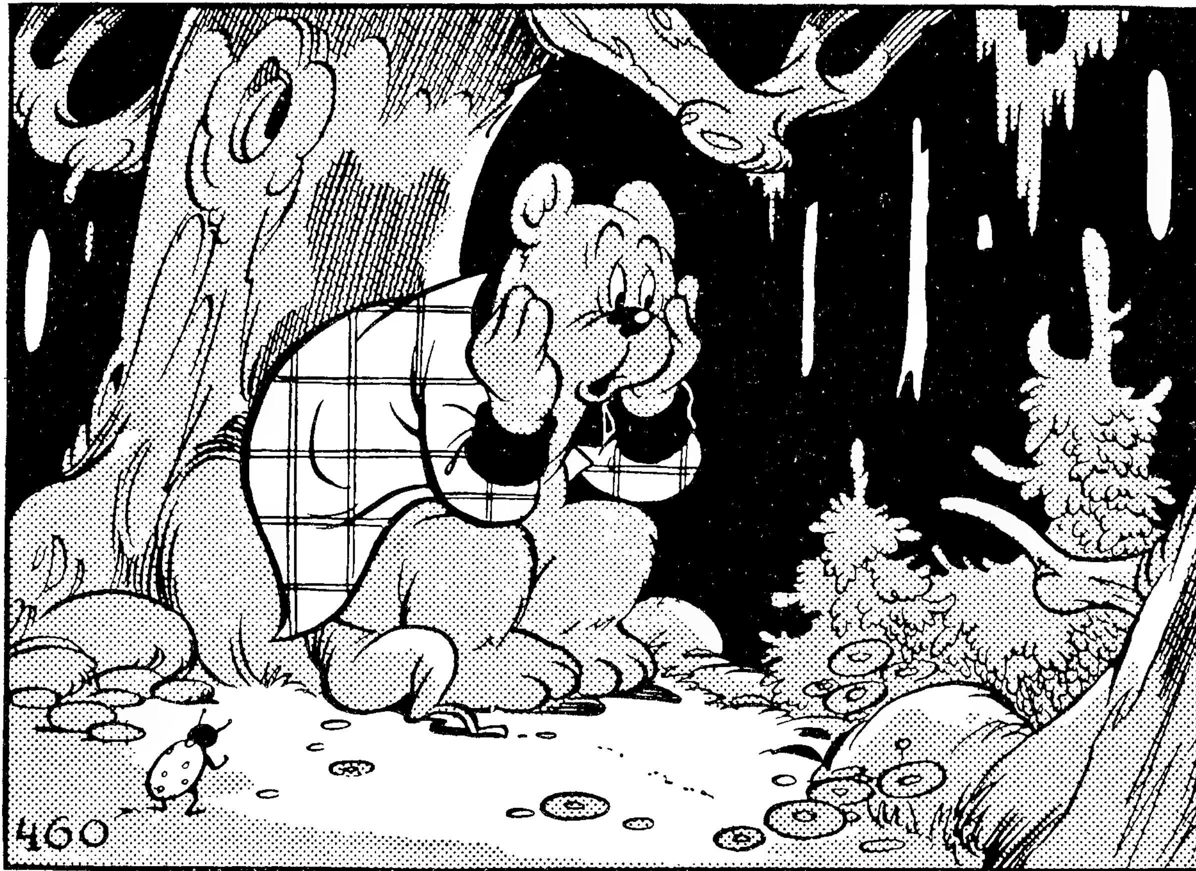

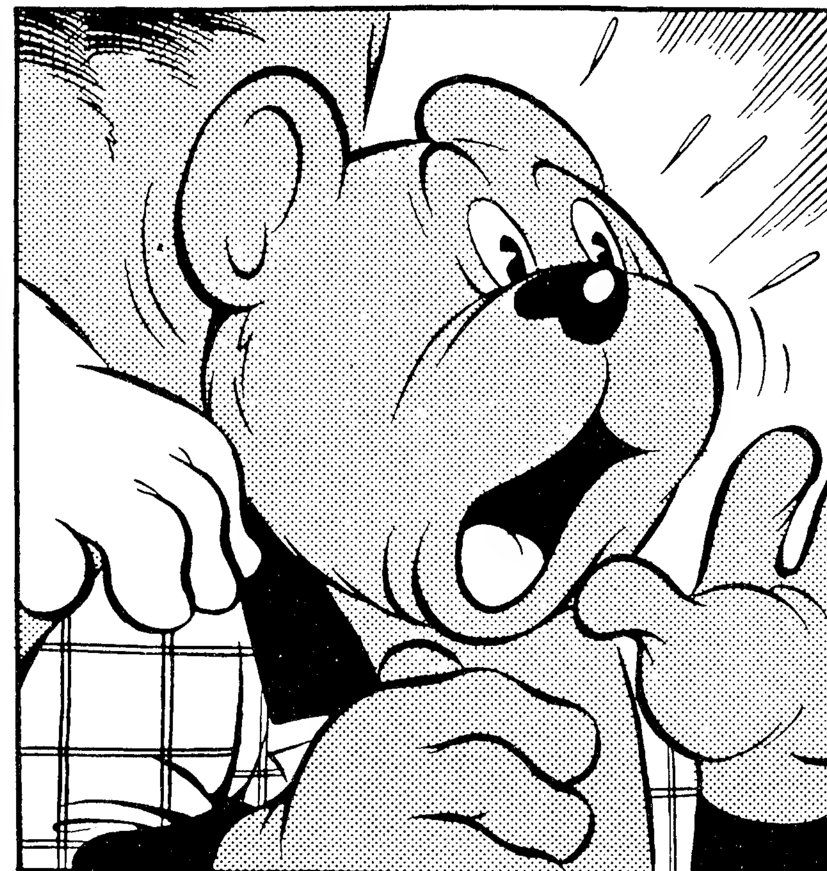

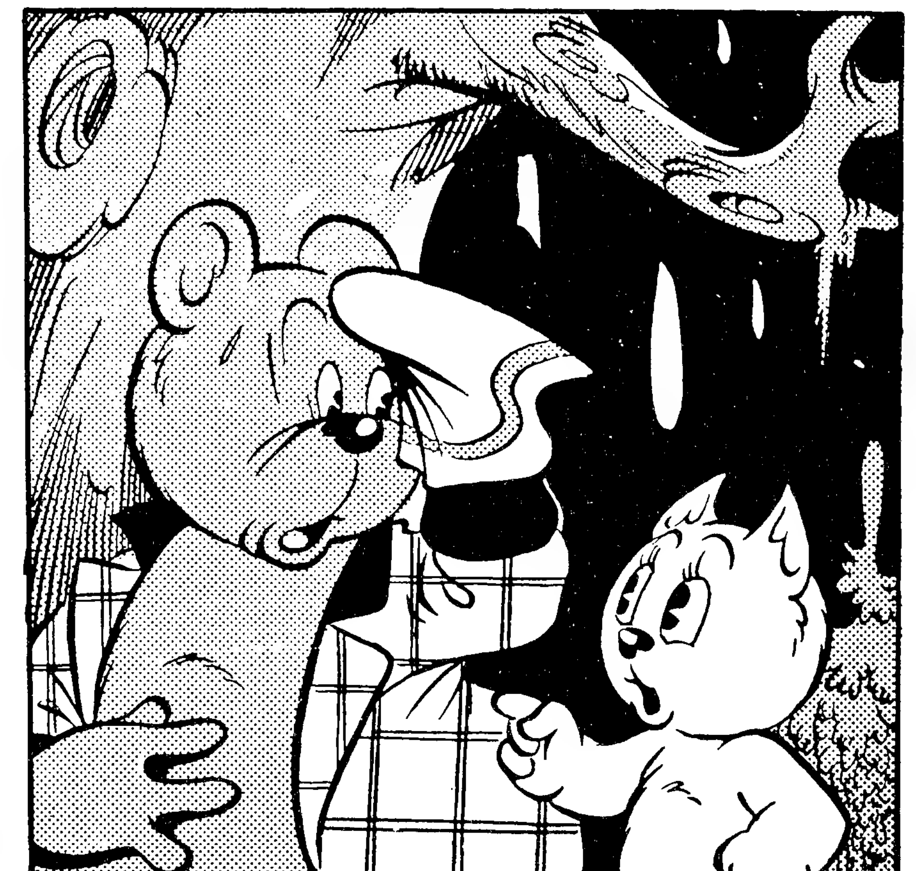

Tom Poes was bijgekomen van de verbazing over het plotselinge verdwijnen van heer Ollie door het gedreun van de langsrennende politieagenten. Hij begreep, dat zijn vriend in nood zat en daarom holde hij de hut uit en sloot zich aan bij de achtervolgers. Uit het bos kwamen trouwens nog meer lieden aanhollen – landmeters en timmerlieden en houthakkers, die door het indrukwekkende schouwspel van dravende agenten werden aangestoken. Dat was niet prettig voor heer Bommel. Hij draafde zoals hij nog nooit gedraafd had. Hijgend en piepend draafde hij het Rommeldamse bos binnen. Het zachte mos dreunde, bladeren ritselden van de bomen, vogels fladderden verschrikt weg en de konijnen doken in hun holen. Het ene zijpad volgde op het andere; hij betrad kronkelweggetje na kronkelweggetje en tenslotte slofte hij meer dan hij liep in het midden van het grote woud. De bomen waren hier eeuwenoud en stonden zó dicht op elkaar, dat de zon er niet binnen kon schijnen. Er zong geen vogeltje en er fladderde geen vlinder, nee het was er niet gezellig – het was er zelfs eng.

'Ik ben die agenten aardig kwijtgeraakt!' mompelde heer Bommel na een poosje. Toen keek hij peinzend om zich heen en zijn gelaat betrok. 'De weg trouwens ook!' voegde hij er aan toe. 'Ik ben verdwaald!'

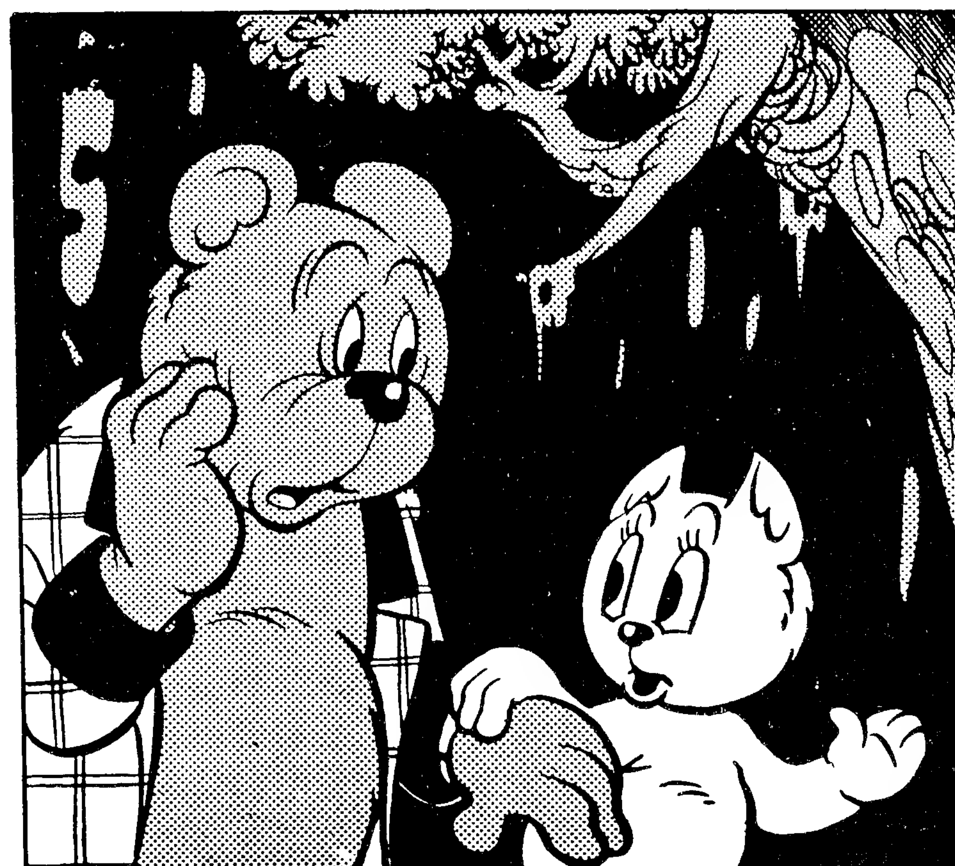
Heer Bommel ging uitgeput op een boomwortel zitten en keek om zich heen. Het werd steeds donkerder onder de zware bomen (de nacht was bezig te vallen) en het begon fris te worden. Zo nu en dan schoot er een klein klepperslangetje langs zijn voeten in het struikgewas, om hem heen sprongen de moshoppertjes, maar heer Bommel had geen oog voor de natuur. 'Daar zit ik nu!' dacht hij. 'Verdwaald! Een verdwaald heer in een vijandige wereld! Eenzaam! Niemand die me begrijpt... iedereen lacht om me... iedereen denkt, dat dit allemaal maar scherts is! Iedereen heeft me verlaten en ik kan hier van de honger sterven! Niemand begrijpt hoe ernstig en gevaarlijk alles is... ik... eh... Ooh! Help!' De overpeinzing van heer Bommel eindigde in een rauwe gil, die door de hoge bomen duizendvoudig werd weerkaatst. En geen wonder. Iemand raakte zijn schouder aan! Trillend draaide hij zich om... en staarde in het gezicht van Tom Poes!

'Eindelijk!' zei Tom Poes. 'Het heeft heel wat moeite gekost om u te vinden, heer Ollie! Maar nu heb ik u dan toch!'

'Gelukkig!' zuchtte heer Ollie. 'Daar ben ik blij om, jonge vriend! Kom, laten we naar huis gaan! Het is al laat!'

'Goed!' zei Tom Poes. 'Gaat u maar voorop! Ik weet de weg niet zo goed! Ik ben verdwaald, ziet u?'

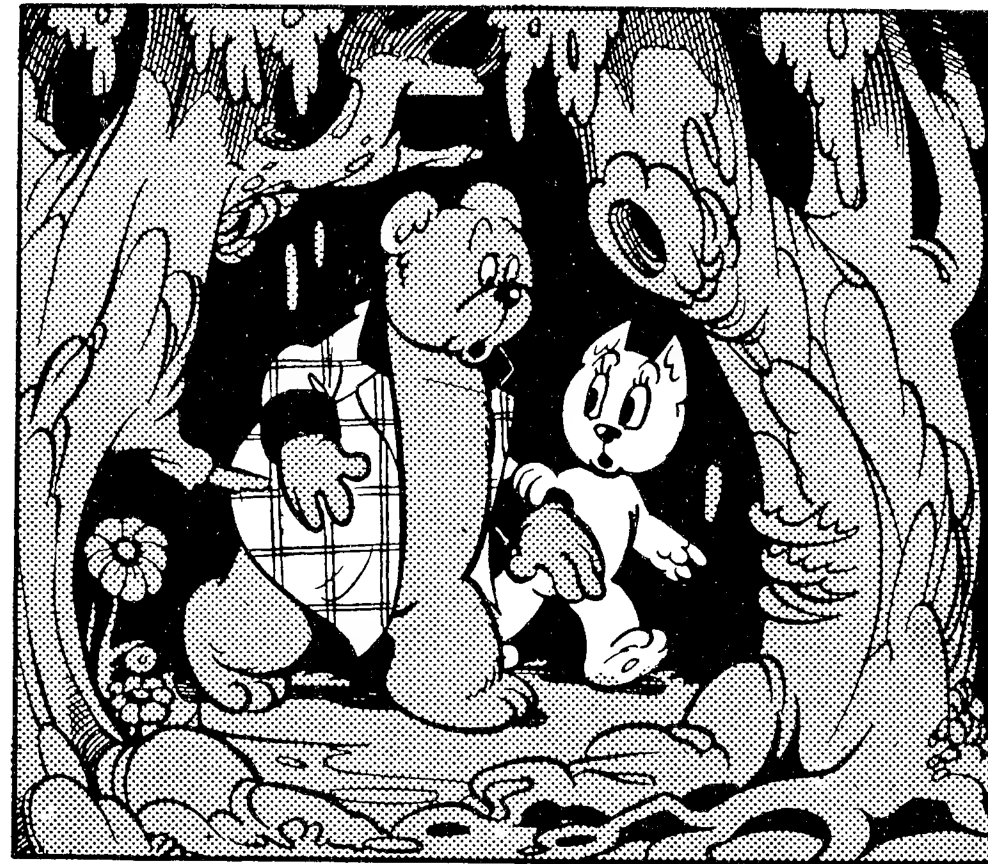
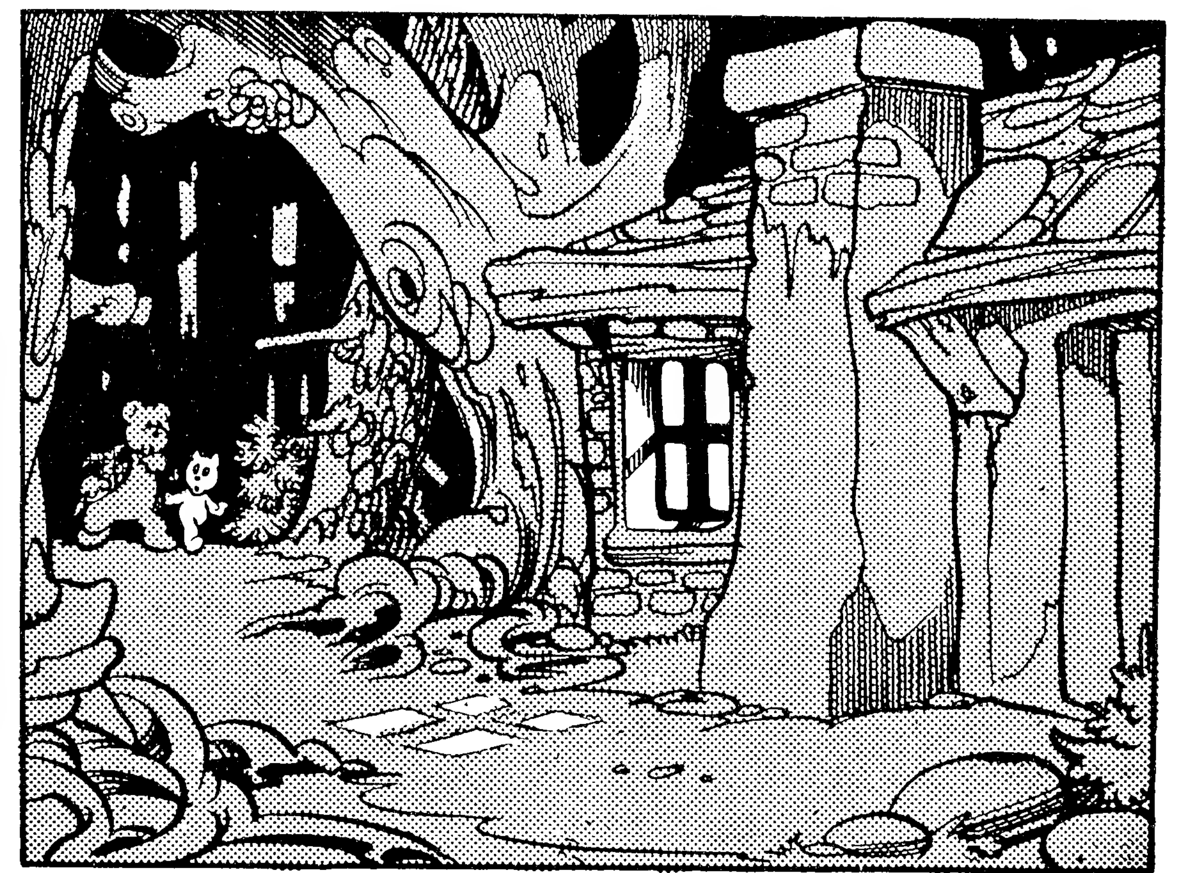
'Wat een toestand!' klaagde heer Bommel, terwijl ze in het steeds donkerder wordende bos naar de uitgang zochten. 'Verdwaald! En ik dacht nogal: als Tom Poes hier was, zouden we de weg wel weer vinden. Tom Poes kan soms wel eens handig zijn! dacht ik. Ik ben soms wel eens in mijn gedachten verdiept. Ik heb soms erg diepe gedachten, als je begrijpt wat ik bedoel. Maar jij hebt dat niet zo, jij leeft erg oppervlakkig en kijkt daardoor soms beter uit. Maar zelfs dat heb je niet gedaan, deze keer! Wat moet er nu gebeuren? We kunnen zo toch niet blijven lopen? Het is hier griezelig! Straks komen er wilde dieren en dan is het te laat!'

'Kom, kom!' troostte Tom Poes. 'Zo erg is het niet! In deze tijd zijn er geen wilde dieren meer, heer Ollie. Dat is het voordeel van de vooruitgang van de beschaving...'

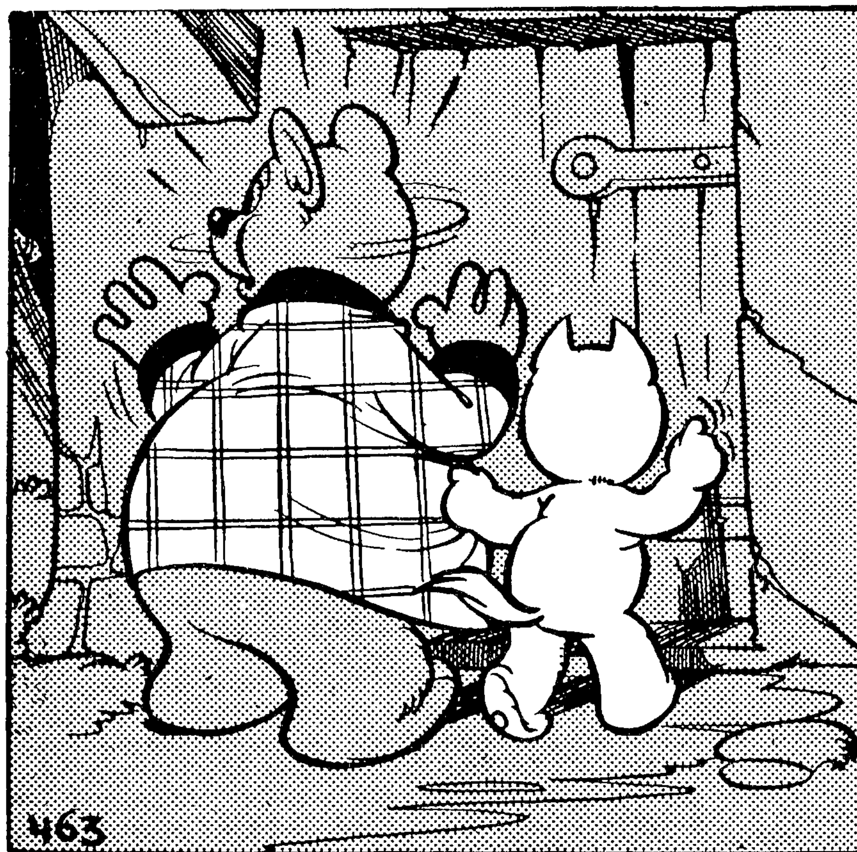
'Schei uit over de vooruitgang!' riep heer Bommel. 'Die is de oorzaak van alle ellende! Juist door die snertvooruitgang zitten we hier nu in dit nare bos! We moeten hier uit, Tom Poes! Dit is te griezelig voor kinderen om te lezen, bedoel ik! Doe toch iets, Tom Poes! Doe dan wat!'

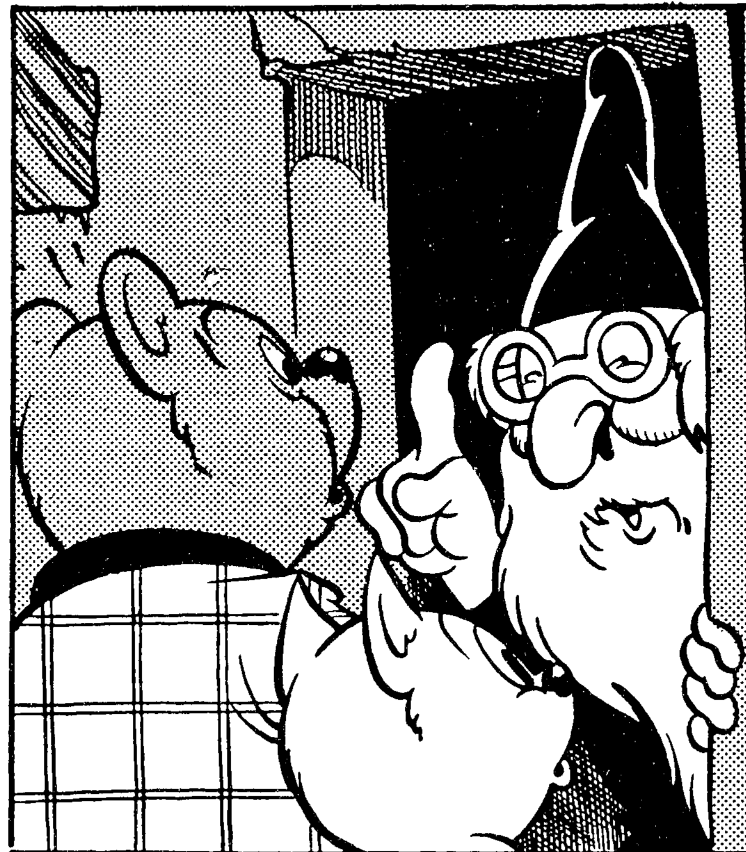
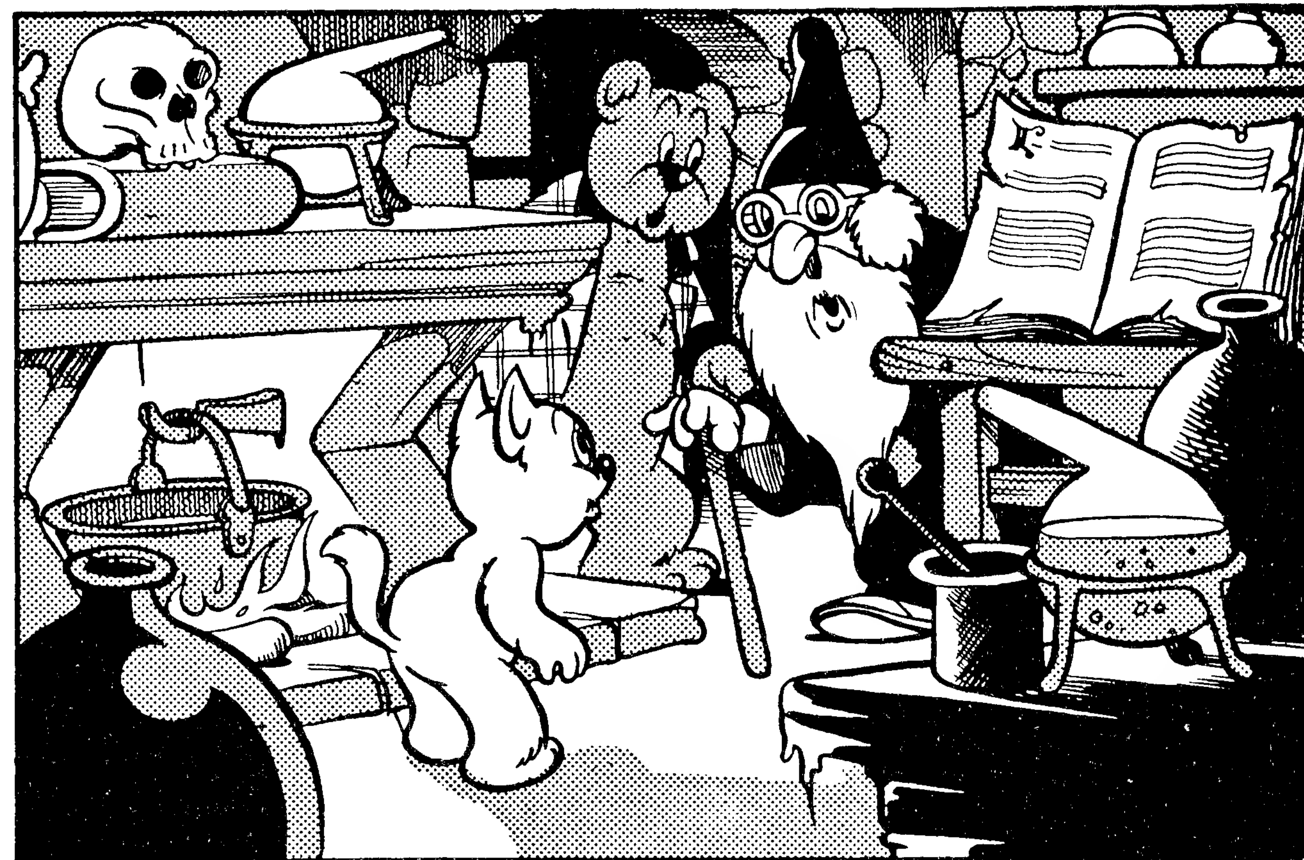
'Hm!' zei Tom Poes. 'Ik zal in die hoge spar klimmen, heer Ollie. Dat is de manier in oude verhalen. Meestal ziet men dan wel een lichtje of zo iets!' Zo gezegd, zo gedaan. Tom Poes begon te klimmen en verdween al gauw uit het gezicht...

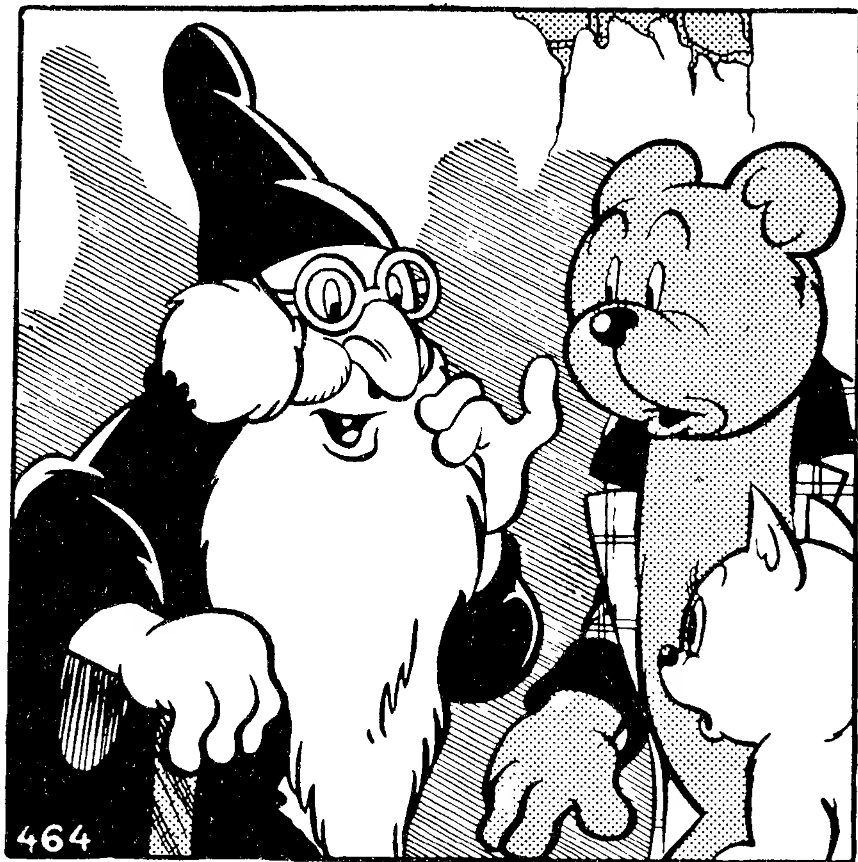

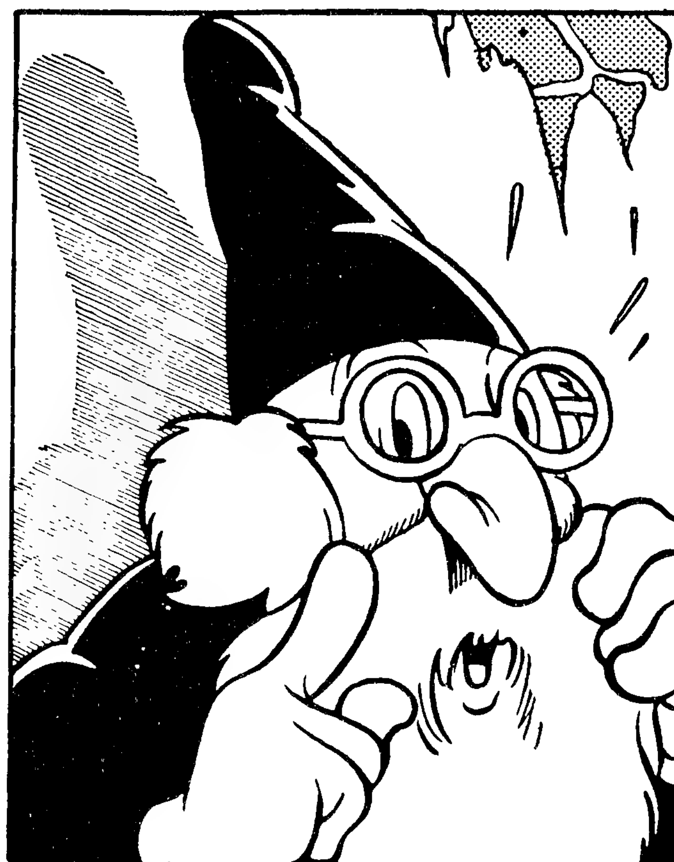
Tom Poes klom en klom en na een poosje bereikte hij de bovenste takken van de oude spar. Daar had hij een ruim uitzicht over het bos. Bomen, niets dan bomen. Maar toen hij een tijdje goed om zich heen had gekeken, ontdekte hij plotseling een klein lichtje in de verte. 'Dáár is het!' dacht Tom Poes. 'Dáár woont iemand. En die iemand zal ons de weg kunnen wijzen en ons iets te eten kunnen geven!'
Hij liet zich naar beneden zakken en greep heer Ollie bij een arm. 'Ik heb een lichtje gezien,' verklaarde hij. 'Daar in de verte moet iemand wonen!'
'Als het maar geen reus is!' klaagde heer Bommel. 'Je weet toch hoe het gaat in deze dichte, donkere bossen als het nacht is! Maar jij denkt nooit eens goed na! Je bent altijd zo onvoorzichtig!'
Onder deze en dergelijke opmerkingen legden ze al vlug een eind af en toen stonden ze plotseling voor een oude hut, die op een open plek tussen de bomen stond.
'Hier is het!' zei Tom Poes. 'Er brandt licht, dus de bewoner is nog niet naar bed! Laten we maar eens aankloppen!'
'G-goed...' zei heer Bommel zwakjes. 'Klop maar! M-maar doe het v-voorzichtig, T-Tom P-Poes! Midden in een b-bos k-kan alleen maar een vreemd iemand wonen. G-griezelig... als je be-begrijpt w-wat... wattik b-bedoel!'

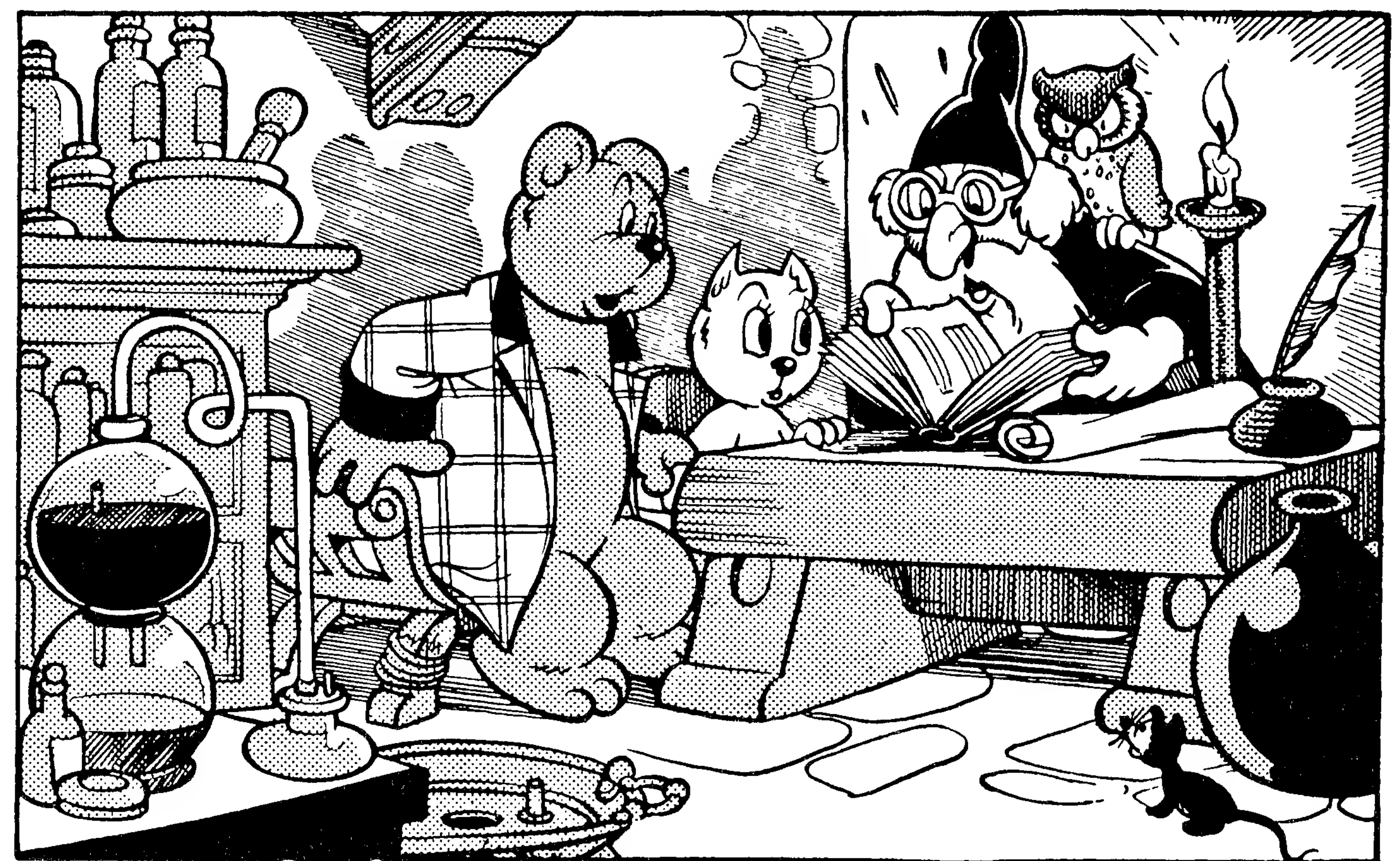

Tom Poes stapte moedig voorwaarts en klopte op de oude, wrakke deur, terwijl heer Bommel zenuwachtig om zich heen keek. 'Hier k-kan toch g-geen reus wonen!' mompelde hij. 'De hut is te klein voor een reus, bedoel ik, als jij begrijpt wat-wattik b-bedoel.'
'Ik begrijp het!' zei Tom Poes. Nee, ik denk dat hier een houthakker woont of zoiets! Wacht, daar komt iemand aan!' In de hut klonken sloffende voetstappen; er werden grendels verschoven, een ketting rammelde en toen piepte de deur krakend open. In de opening stond een baardige grijsaard, met een stok in de hand en een matte glimlach op het gelaat.
'Zwervers!' sprak de oude. 'Zigeuners zeker!'
'Ik ben geen zwerver!' zei heer Ollie, die zijn angst vergat. 'Mijn naam is Bommel en ik ben een verdwaald heer. En dit is Tom Poes.'
'Hm! Dat is minder leuk!' vond de grijsaard. 'Maar kom toch maar binnen. Verdwaald hè?'
'Hoe weet u dat?' vroeg Tom Poes.
'Iedereen, die hier komt, is altijd verdwaald!' zei de oude. 'Ga zitten of blijf staan, net als je wilt! De weg kan ik je niet wijzen, want die moet iedereen voor zichzelf zoeken. Wat doe je hier in het bos! Hè? Wat doen jullie hier?'
'Het komt allemaal door de vooruitgang!' legde Tom Poes uit. 'Ze willen wegen en vliegvelden en bunkers aanleggen en noodwoningen bouwen en snelverkeer door het huis van heer Bommel.'
'Door mijn kasteel!' riep heer Ollie. 'Ze willen mijn slot, slot Bommelstein, afbreken! Maar dat néém ik niet! Ik wil de vooruitgang stuiten, als u begrijpt, wat ik bedoel!'

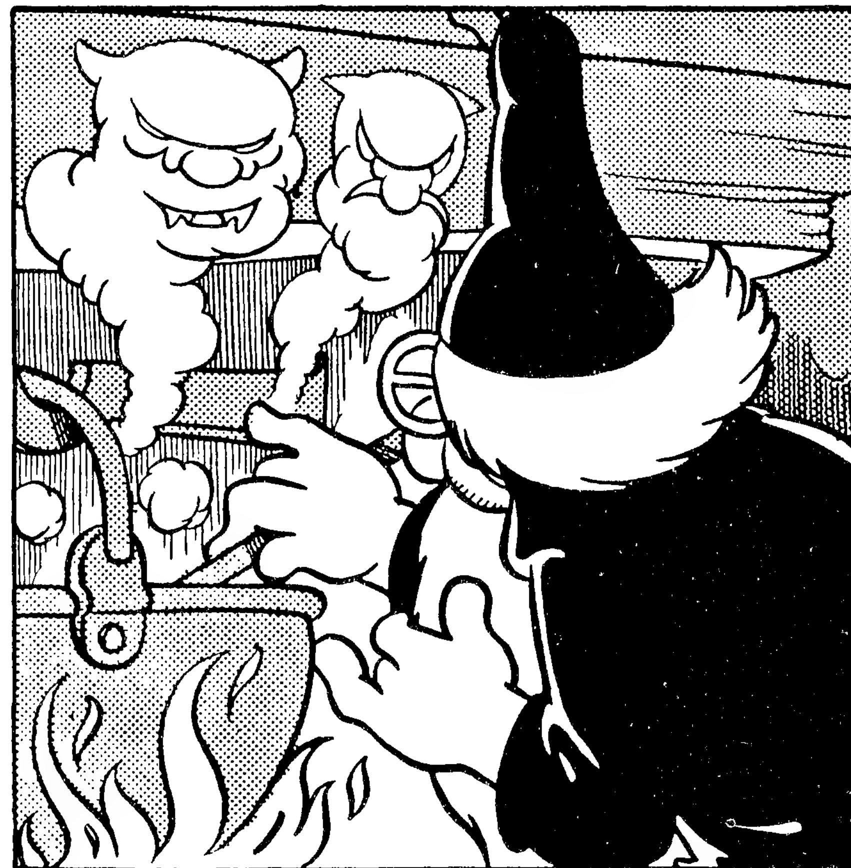

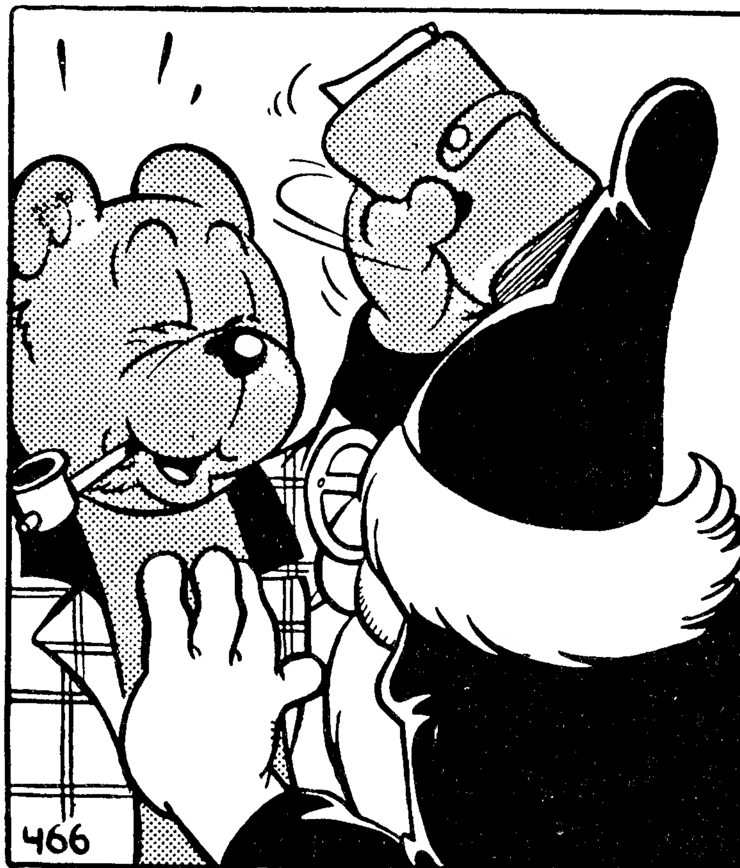
'Een aardig huisje hebt u hier!' zei Tom Poes, (die iets vriendelijks wilde zeggen). 'Maar wat een vreemde instrumenten zijn dat allemaal.'
'B-bent u een uitvinder?' vroeg heer Ollie. 'D-doet u soms aan de Vooruitgang? Bommen en zo?'
'Bah!' riep de grijsaard. 'Uitvinder! Vooruitgang! Onzin! Er bestaat geen vooruitgang!'
'Oho!' riep heer Bommel, 'die bestaat wel degelijk! Ikzelf ben er het slachtoffer van geworden. Ik, heer Bommel! Olivier B. Bommel, om volledig te zijn! Ik... eh... mijn huis wordt een hoofdweg! Ik word door de politie gezocht, omdat ik mijn eigendom verdedigd heb! Als dàt geen vooruitgang is, weet ik het niet meer!'
'Aha!' sprak de oude. 'Dat interesseert me! Vertel me er alles van!'
Nu, dat hoefde hij geen twee keer te zeggen! Heer Ollie vertelde en vertelde totdat hij alles verteld had, wat er over te vertellen viel. Toen viel er een gespannen zwijgen, dat tenslotte door de grijsaard verbroken werd.
'Jullie zijn aan het goede adres!' zei hij. 'Ha! Vooruitgang! Dat is het einde van alles! Geloof er niet aan! Kindersprookjes! De vooruitgang bestaat niet!'
'M-maar die hoofdweg dan?' jammerde heer Bommel. 'En die onteigening! En die deurwaarder? En die vliegvelden en die bunkers en alles? Die bestonden ècht! Anders zouden we hier niet zijn!'
'Goed!' zei de oude, een dik boek grijpend. 'Ik zal u helpen! Wat wilt u?'
'Ik wil de vooruitgang stuiten!' zei heer Bommel. 'Kunt u dat?'
'Natuurlijk,' zei de grijsaard. 'Ik ben een tovenaar! Ik kan bijna alles!'

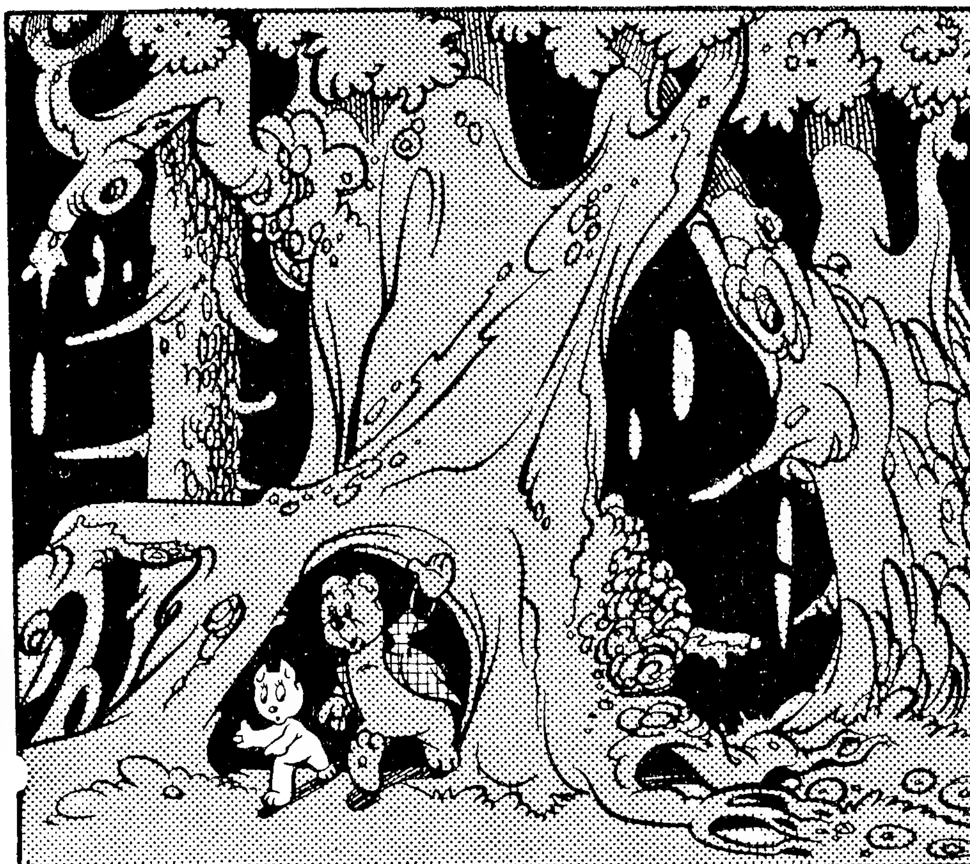
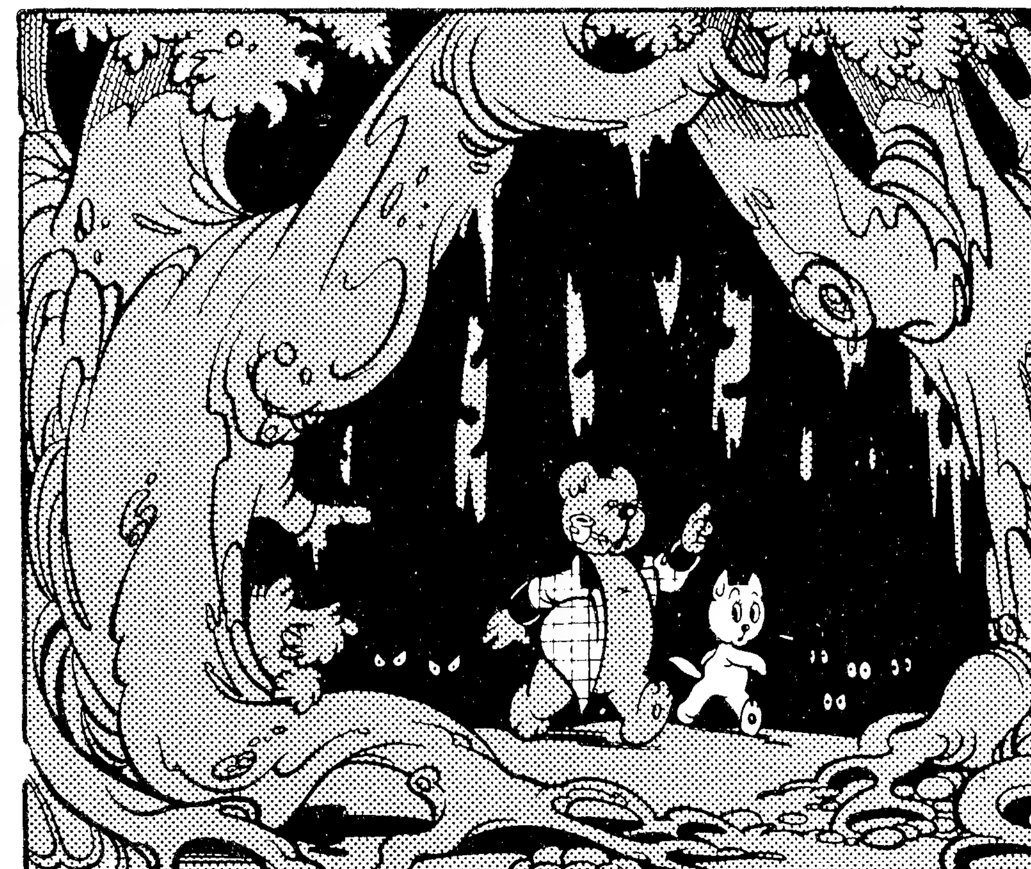
De oude strompelde naar de pot, die boven het vuur hing en schudde er verschillende doosjes en flesjes in leeg.
'Hangetongetjes en spinnewebjes!' mompelde hij giechelend. 'Romalijntakjes en frommelstukjes... fiooltoorntjes en schommelhartjes. Ach ja! Daar kan men iets mee doen. Dàt was toch een goede tijd!'
'Wàt was een goede tijd?' vroeg heer Bommel, die het gescharrel een beetje zenuwachtig bekeek.
'Wel,' zei de grijsaard, 'de tijd, dat deze zaken nog in zwang waren. Maar dat is lang geleden! Toen was ik nog een kleuter. Een broekemannetje! Dàt was de tijd! Romantiek en avontuur! Toen waren er nog geen wegen voor snelverkeer en geen bunkers of vliegvelden of schietbanen of... flatgebouwtjes-van-bordpapier! Nee! Dàt was een tijd!'
'Hm,' zei heer Bommel. 'Het klinkt niet gek! Kunnen we dat niet terug krijgen? Dat lijkt me net iets voor een heer! Romantiek en avontuur, hoorde je dat, Tom Poes?'
'Ja,' zei Tom Poes. 'Het klinkt niet slecht. Maar ik vraag me af...'
'Eén ogenblikje!' onderbrak de grijsaard. 'Mijn brouwsel raakt aan de kook! Een momentje! Als het lukt is de vooruitgang gestuit!' Hij begon in de pot te roeren, totdat er dikke wolken uit opstegen die een onaangename geur verspreidden. Toen strooide hij er met z'n oude kraakvingers wat tovenaarskruid door. Er volgde een doffe slag – uit de pot sloegen groene vlammen en loodgrijze wolken met-gezichtjes, die snel door de schoorsteen verdwenen. 'Ziezo!' sprak de tovenaar. 'Het is klaar!'

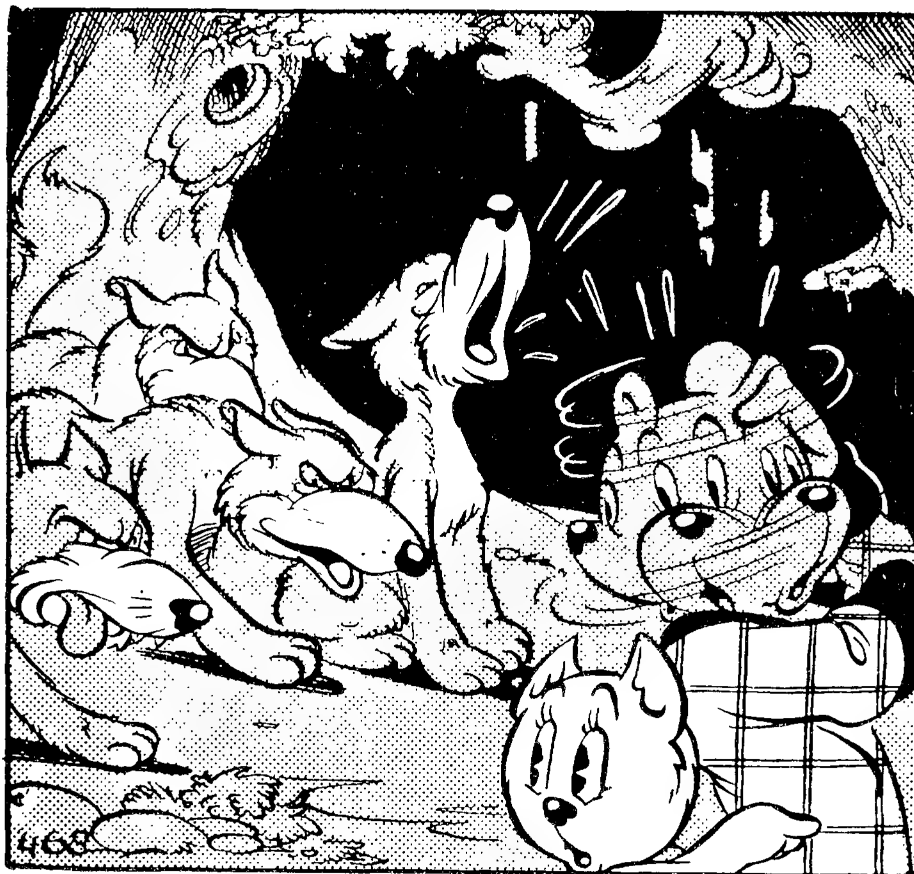

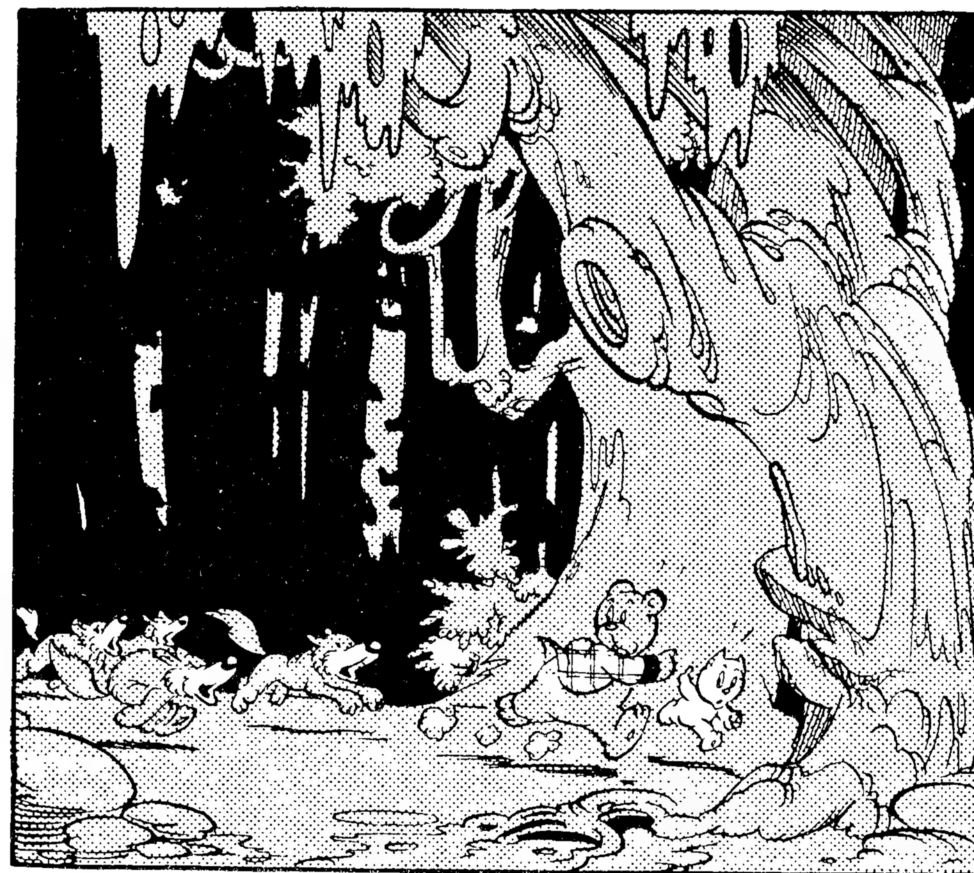

'Het is gelukt!' zei de grijsaard. 'Ha! U zult opkijken als u nu buiten komt! Een andere wereld! Een wereld! Een wereld zonder Bul Supers!'
'Bravo!' zei heer Ollie. 'Knap werk! Ik zal het onmiddellijk gaan onderzoeken en als u met dat geknutsel in die pot werkelijk iets bereikt hebt, zult u bemerken, dat een Bommel niet ondankbaar is! Eh... hoeveel krijgt u van me?'
'Laat dat geld maar zitten!' zei de oude. 'Geld speelt voor mij geen rol! Ik reken in andere waarden! Trouwens, ik weet zeker, dat we elkaar nog wel eens zullen terugzien! U krijgt nog gelegenheid genoeg om mij af te betalen! Ha! Hum!'
'U moet een heer zijn,' zei heer Bommel bewonderend. 'Geld speelt geen rol – dat zeg ik ook altijd, wat jij Tom Poes?'
'Ja,' zei Tom Poes. 'Maar u bedoelt het toch anders, geloof ik!'
'Genoeg gepraat!' zei de tovenaar. 'Als u nu deze achterdeur uitgaat komt u aan de rand van het bos naar buiten. En dan maar rechtdoor, de weg kan niet missen!' Hij wierp een krakend oud deurtje open, zodat er een duister, kelderachtig gewelf zichtbaar werd. 'Naar beneden en dan maar rechtdoor!' herhaalde hij. 'Denk er overigens om, dat u goed uitkijkt! Ik stel er prijs op om te horen hoe de wereld er zonder vooruitgang uitziet. Hier in het bos leest men geen kranten, ziet u? Ik besta niet ècht alleen maar voor u!'
'Juist, ja!' zei heer Bommel, die van dit gepraat niet zo veel snapte. 'Ga jij maar voor, Tom Poes! Ik volg wel! Het deurtje piepte dicht en nu liepen ze eenzaam en verlaten in de donkere gang...

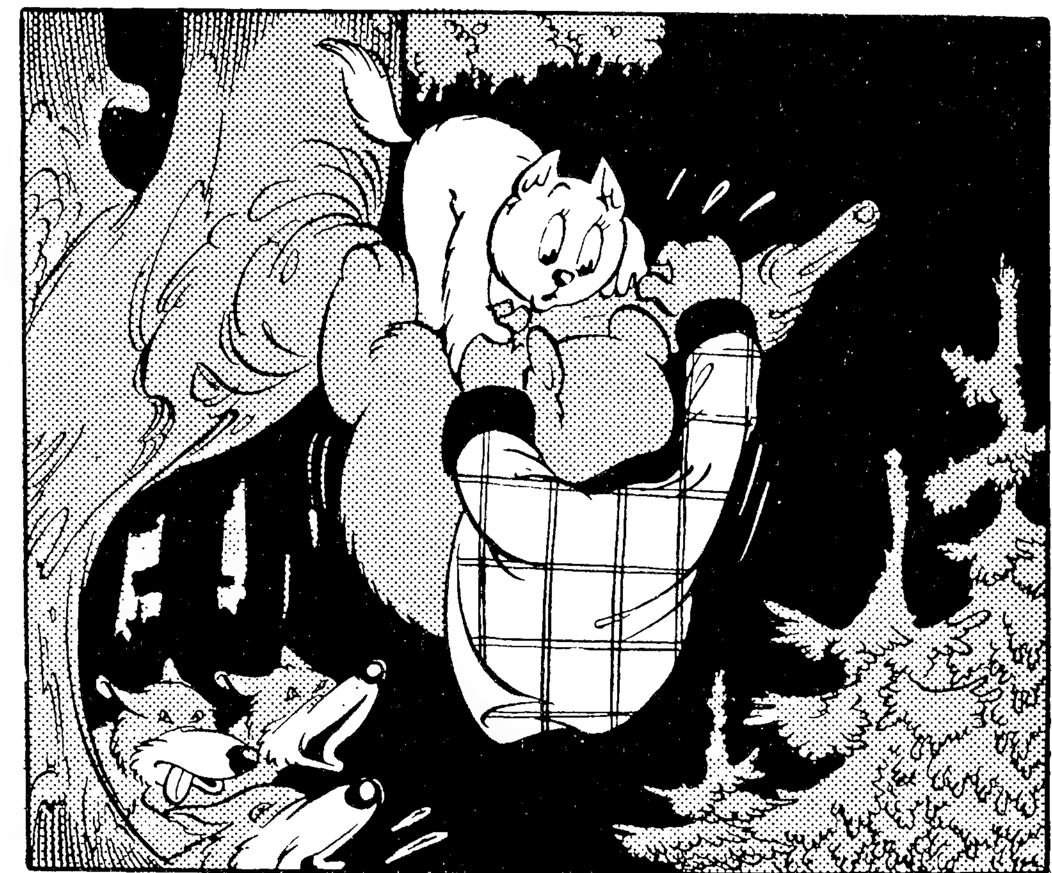

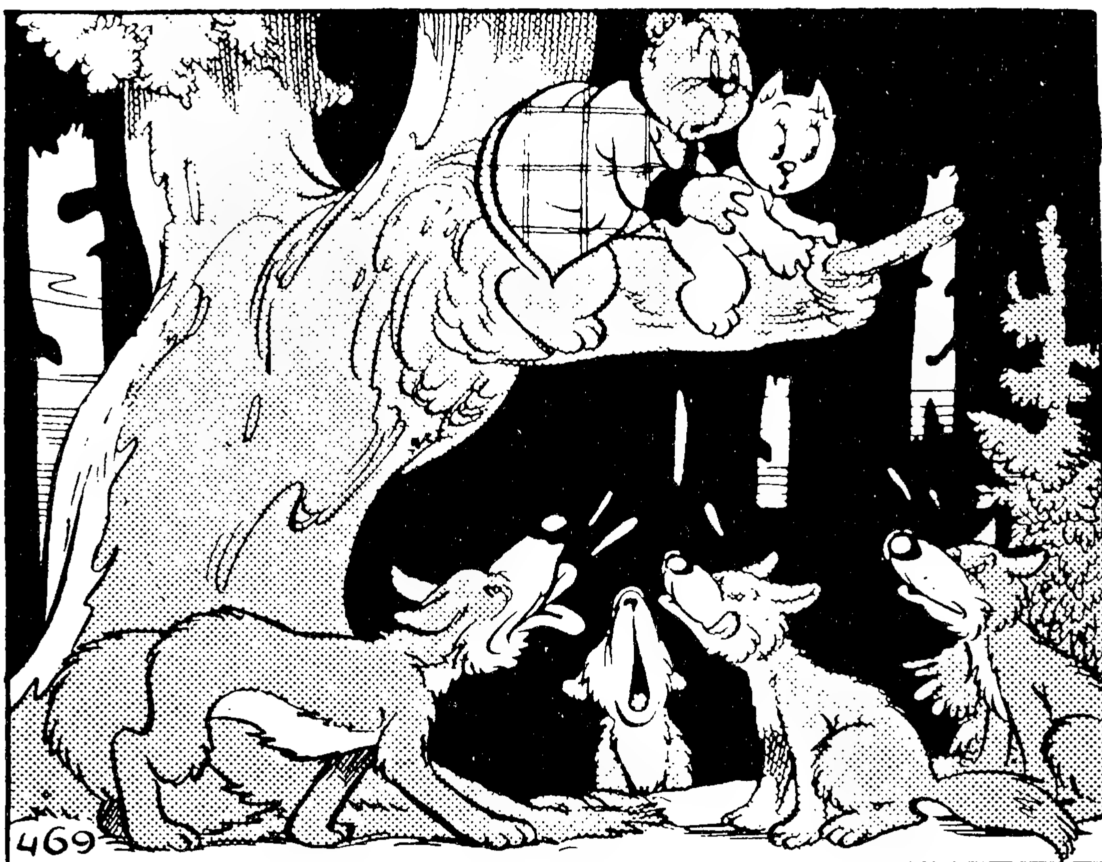
Heer Bommel en Tom Poes daalden een trapje af en stonden toen in een bouwvallige, nauwe gang. Vleermuizen fladderden om hun hoofden, muizen en ratten ritselden over hun voeten. Het was er lang niet gezellig – nee, dat kan ik niet zeggen.
'Het is hier niet prettig!' zei heer Bommel klagelijk. 'Het ruikt hier niet fris! Ronduit gesproken: het stinkt hier! En dan overal oogjes! Niets dan oogjes, ik ben er zeker van dat hier onfrisse beesten leven, jonge vriend!'
'Kom, kom,' zei Tom Poes. 'U moet er iets voor over hebben, heer Ollie! Kijk, in de verte wordt het al lichter! En die tovenaar zei, dat we in een andere wereld zouden terecht komen! Dat is toch wel een beetje ongemak waard, zou ik denken!'
'Daar steekt iets in!' zei heer Bommel zuchtend. 'Hoewel ik niet begrijp, dat men door een vieze, donkere gang moet gaan om in die wereld terecht te komen!' Zo pratende waren ze de uitgang genaderd en stapten nu in de buitenlucht. Die uitgang bleek tussen de wortels van een grote woudreus te zijn – een plek waar men zo licht niet zo iets zou zoeken.
'Nu al maar recht door!' zei Tom Poes. 'Dan komen we vanzelf thuis. Dat zei die tovenaar tenminste!'
'Juist!' zei heer Bommel, die met welbehagen de frisse boslucht inademde. 'Voorwaarts! De morgen kriekt. Er staat ons een veelbewogen dag te wachten, als je begrijpt wat ik bedoel!' Dat mocht waar zijn, maar heer Ollie wist toch niet hoe veelbewogen. Het begon al direct goed, want achter hem ritselde het kreupelhout en een groot aantal lichtende ogen staarden hem na...

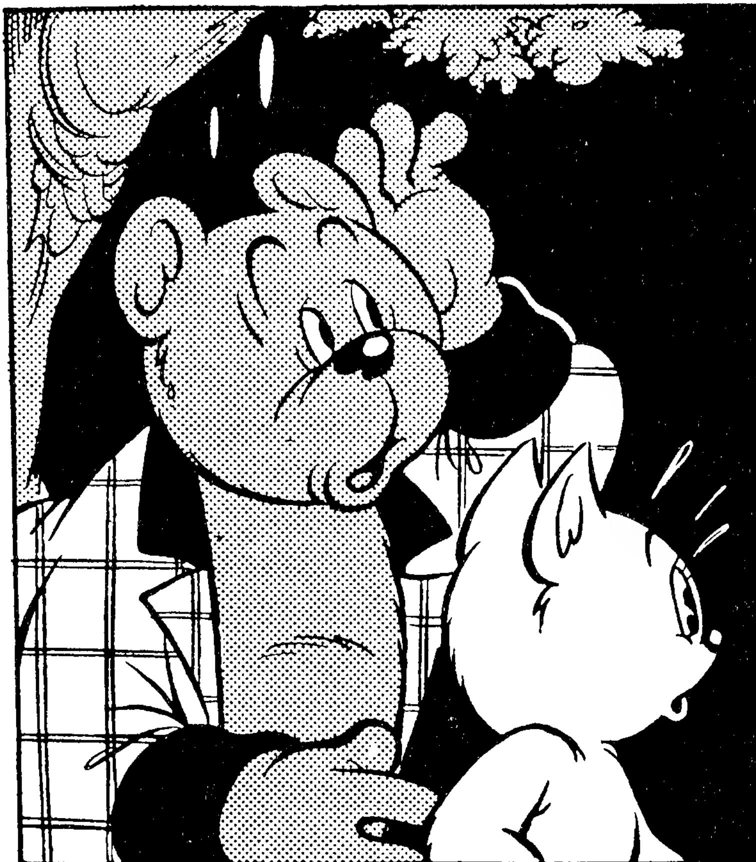
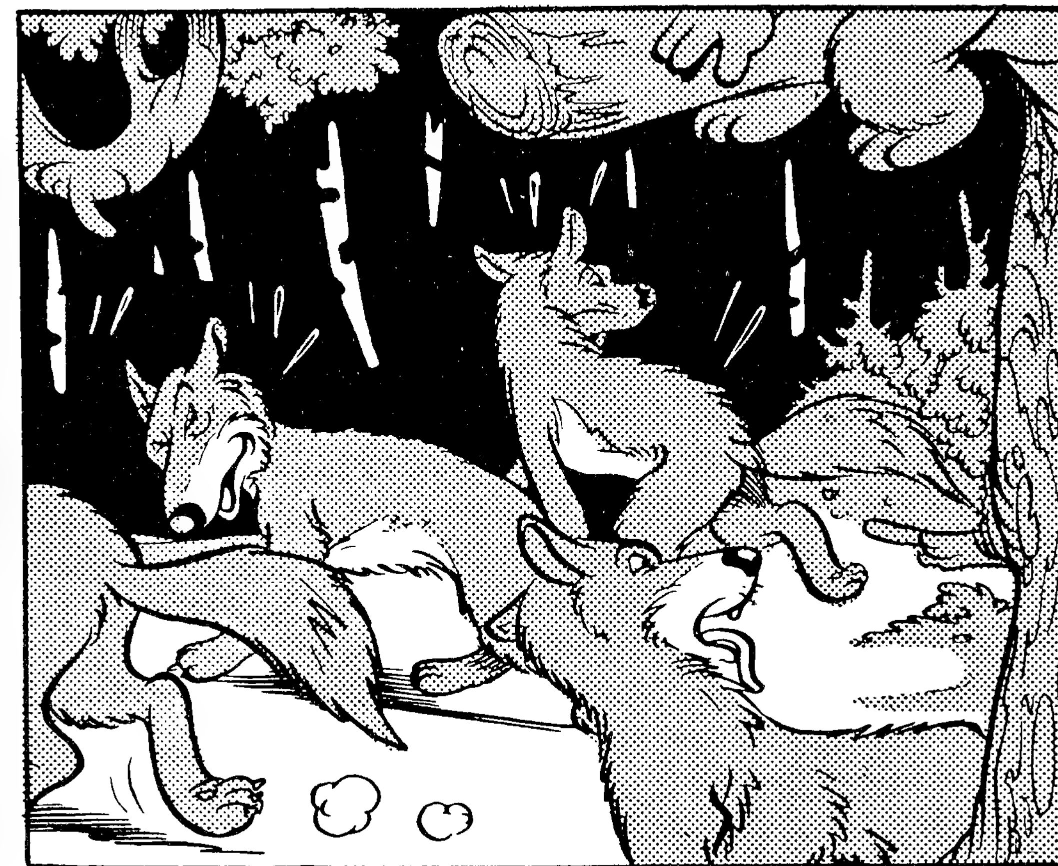

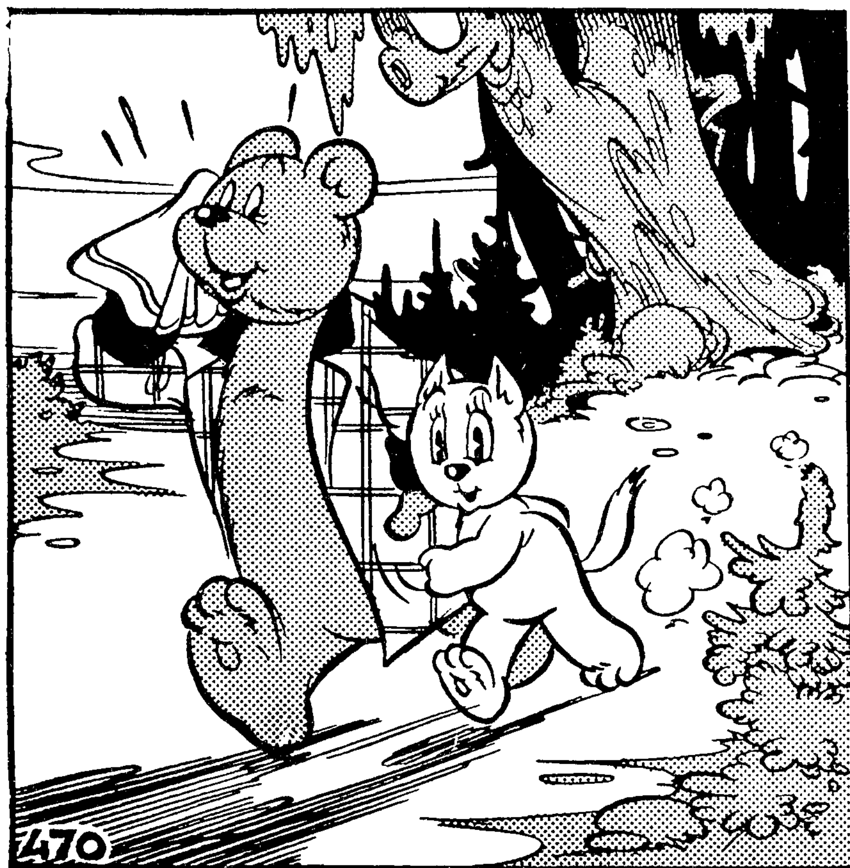

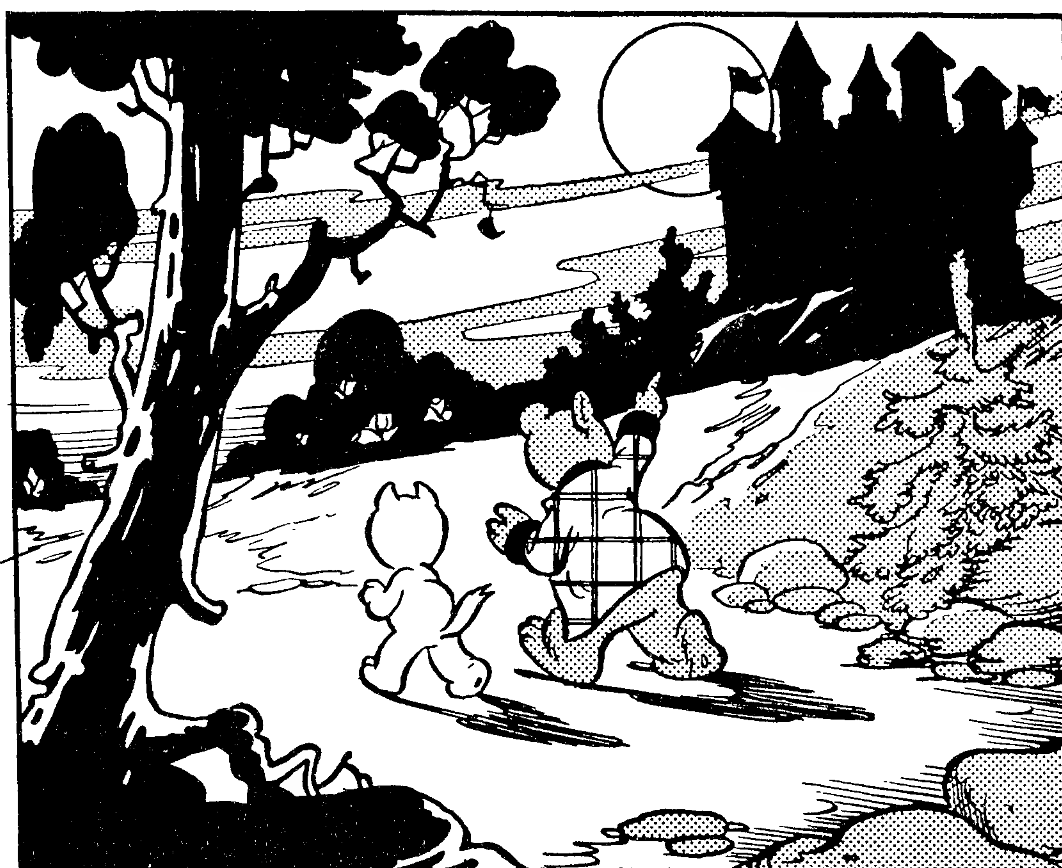
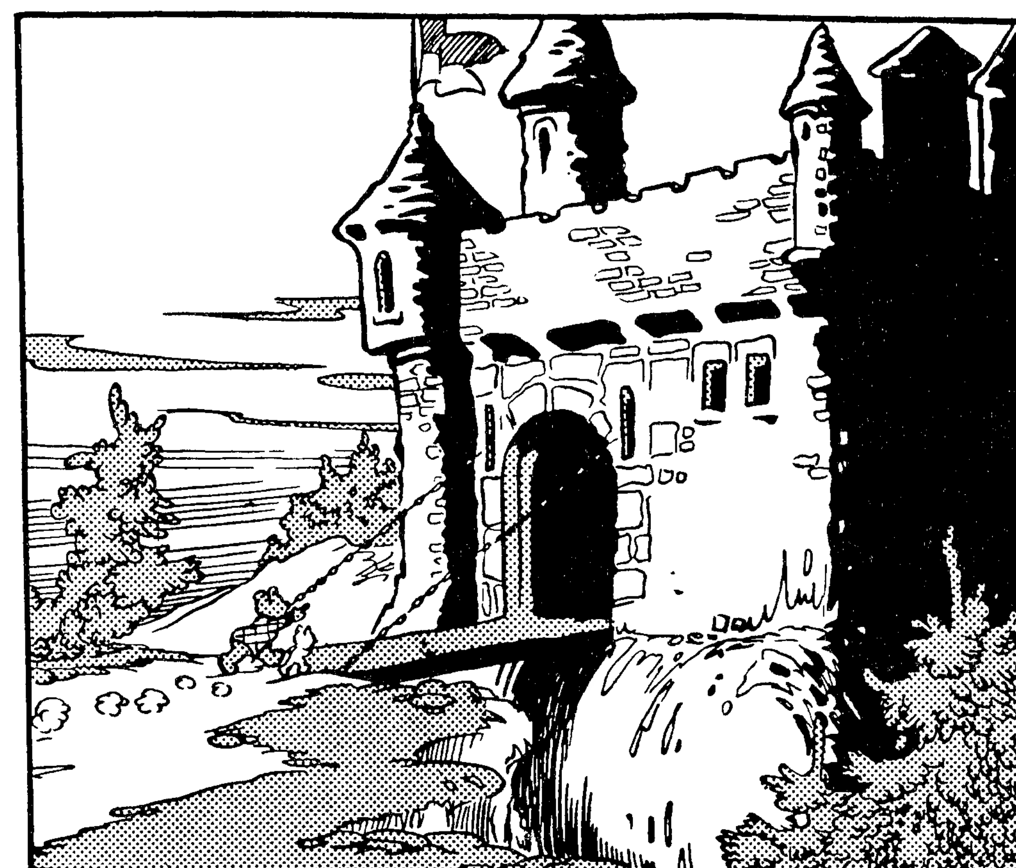
'Het woud is precies als het vroeger was!' zei heer Bommel een beetje teleurgesteld. 'Allemaal bomen en nog eens bomen! De wereld zou toch anders zijn, zei die tovenaar! Nu, ik zie of hoor niets dat anders is. De vogeltjes fluiten en...'
'Oehoeoeoeoe!' huilde er plotseling een rauwe stem achter hem. Heer Bommel maakte een luchtsprong en keerde zich zó plotseling om, dat hij bijna zijn evenwicht verloor. 'Beesten!' stamelde hij. 'Daar z-zitten een paar honden... T... tom P... poes!'
'Was het maar waar!' riep Tom Poes geschrokken. 'Het zijn wolven, heer Bommel! Lopen. Vlucht!'
'W-wol-wolv-wolven!!!' hijgde heer Bommel en begon te rennen. Hij holde zo hard als hij kon – de grond dreunde en de bladeren vielen van de bomen. Tom Poes volgde hem op de voet, maar hoe hard ze ook liepen, ze konden niet voorkomen, dat de wolven hen begonnen in te halen. De wrede roofdieren draafden huilend en kwijlend achter hen aan en aan de geniepige uitdrukking in hun ogen was te zien, dat ze niets goeds van plan waren.
'Een boomtak!' riep Tom Poes. Hij nam een sprong en zat meteen hoog en droog op een dikke tak.
'Oehoe!' riep heer Ollie, op de grond heen en weer springend. 'Ze eten m... me... me... op! Helpmedantoch! Help!'
Tom Poes liet zich zo ver mogelijk zakken en met veel gesjouw en gehijs lukte het hem om heer Ollie's gevulde gestalte naast zich te trekken – precies op het moment, dat de wolven likkebaardend toesprongen...

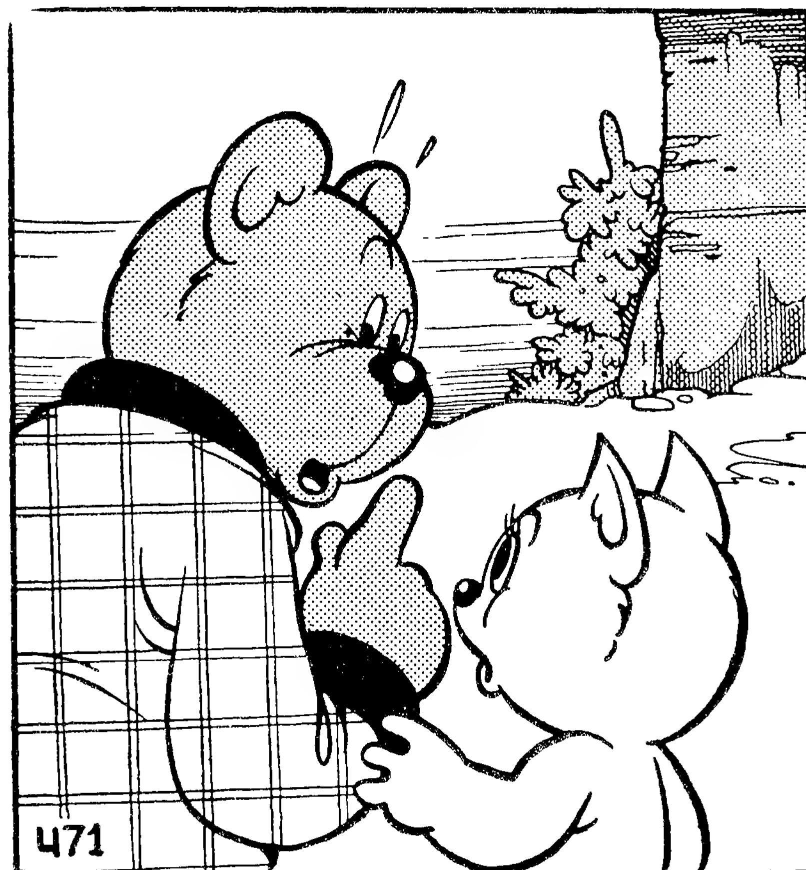

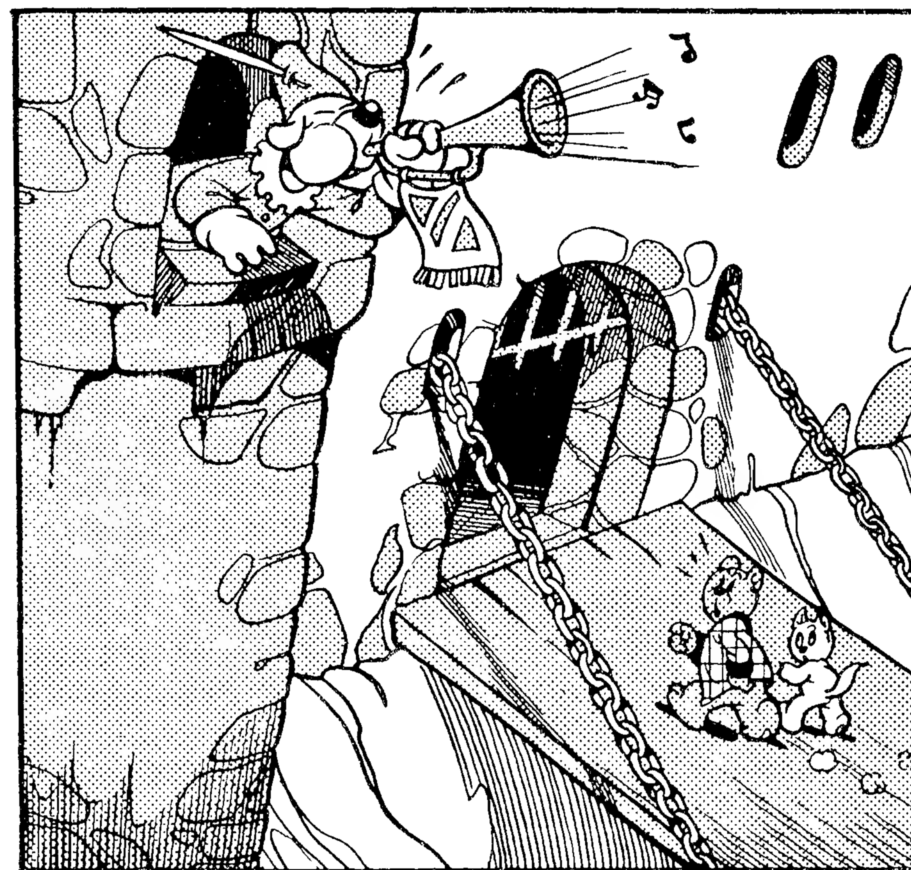
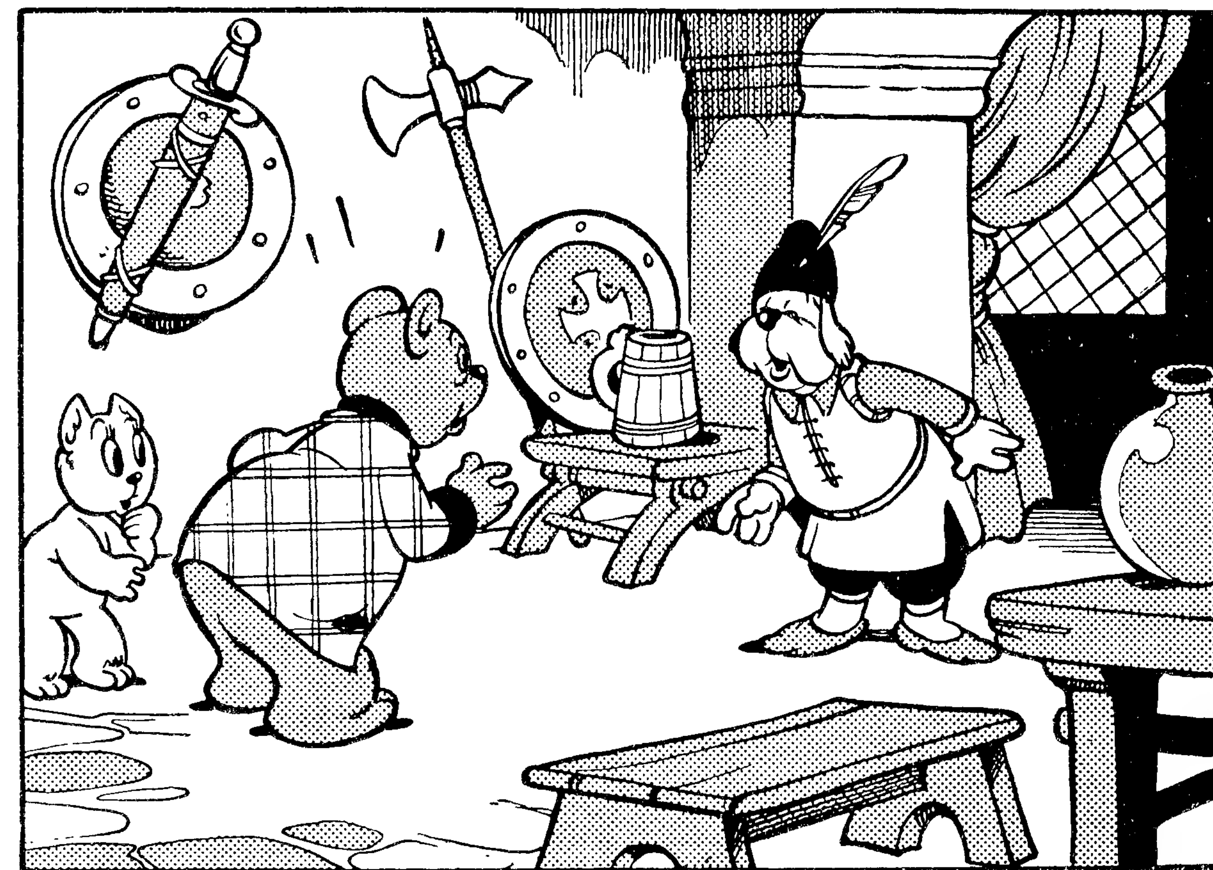
Tom Poes en heer Bommel zaten een tijdlang hijgend naast elkaar op de boomtak. Onder hen slopen de wolven heen en weer. Ze likten hun muilen af met een valse blik in hun ogen en van tijd tot tijd begon er een hongerig te huilen.
'Wat een toestand!' klaagde heer Ollie. 'Een heer van mijn stand op een tak als een gevogelte! En die wolven! Hoe komen er wolven in dit bos, jonge vriend! Als we thuis zijn, zal ik onmiddellijk een klacht indienen! Daarvoor betaalt men toch geen belasting, als je begrijpt wat ik bedoel! Waarvoor hebben we een leger, als de wolven niet eens verjaagd worden? Er moet hier hoog nodig gezuiverd worden.'
'Hm, ja, het is vreemd!' zei Tom Poes. 'Wolven heb ik hier nooit gezien! Zou die tovenaar ons naar een ander land hebben gestuurd? Je kunt nooit weten met tovenaars!'
'En koud krijg ik het ook!' hernam heer Ollie. 'Het zou me niet verbazen als mijn teder gestel hier een fikse verkoudheid opdeed! Jaag die beesten toch weg, Tom Poes! Doe dan toch eens iets!'
Intussen begon het wat lichter te worden. De zon kwam op achter de woudreuzen en de wolven werden onrustig. Toen klonken er plotseling de tonen van een jachthoorn.
'Een fluit!' zei heer Bommel verrast. 'Wat is dat, jonge vriend?'
'Een jager of zo iets!' zei Tom Poes. 'Kijk, de wolven horen het ook! Ze lopen weg, heer Bommel.'
'Ik ken geen jagers hier in de buurt!' mompelde heer Bommel peinzend. 'Maar dat mag niet hinderen – we zijn die beesten kwijt! Naar beneden, we gaan naar huis! Volg me, Tom Poes!'

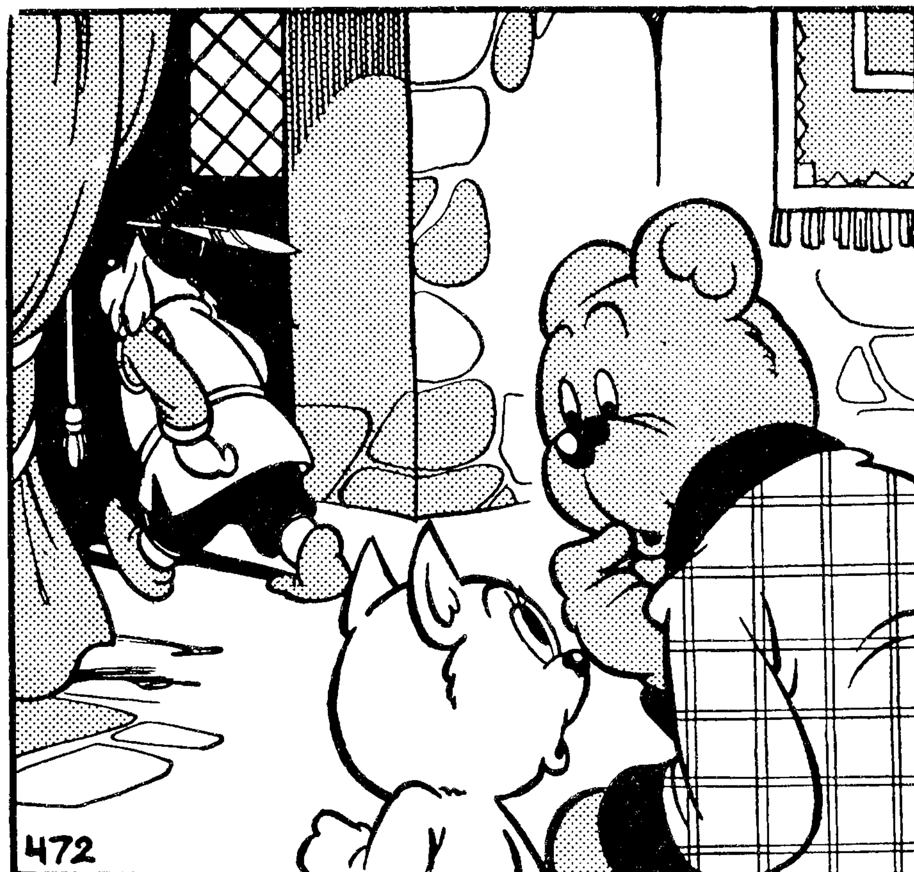

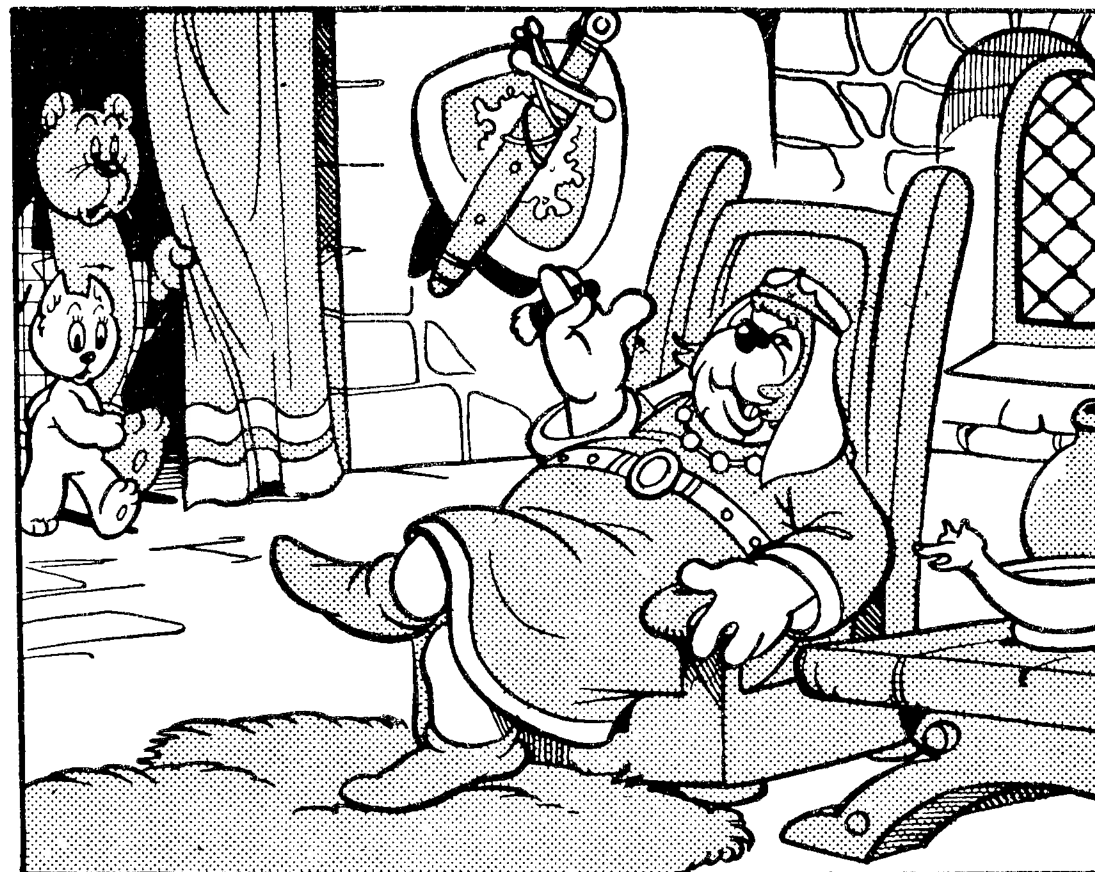
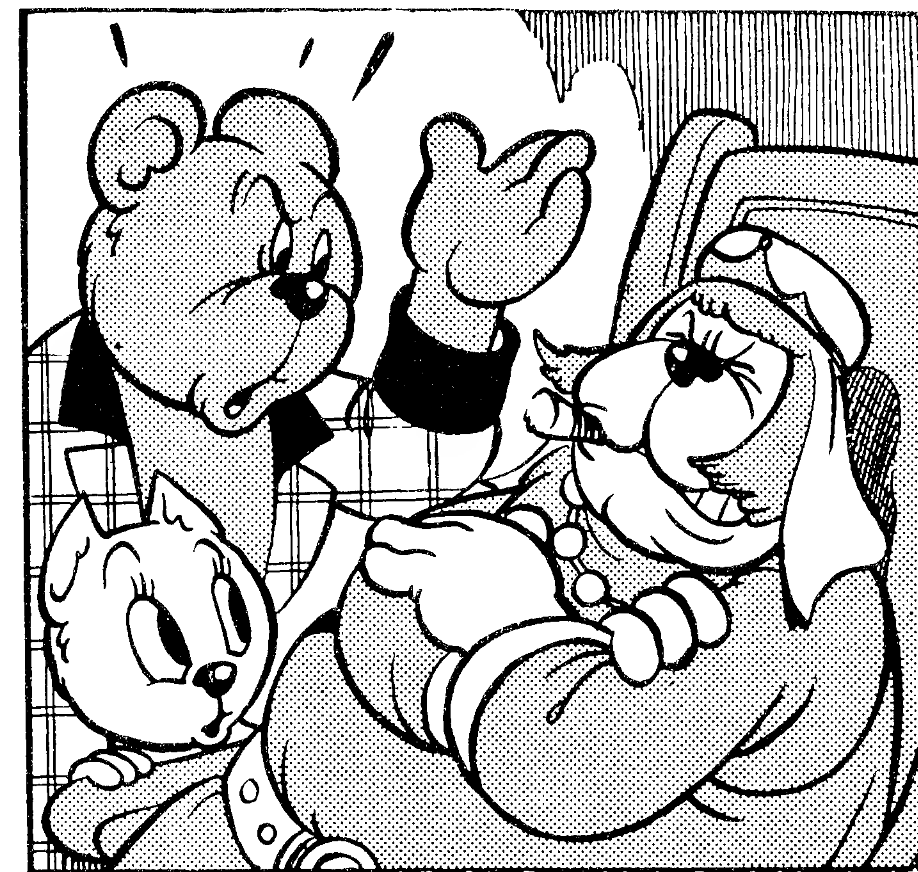
Tom Poes en heer Bommel klommen opgelucht uit de boom en zetten hun tocht voort.
'Zag je, hoe bang die wolven voor mij waren?' vroeg heer Ollie opgewekt. 'Vort beesten!' zei ik en daar gingen ze, met de staart tussen de benen! Och ja, men moet weten hoe men wilde dieren behandelen moet. Nooit angst tonen! Koel blijven! Beheerst en uit de hoogte, als je begrijpt wat ik bedoel!'
'Hm!' zei Tom Poes. 'Ik dacht anders, dat ze bang werden voor het geluid van die jachthoorn! Maar begrijpen doe ik het toch niet helemaal! In de eerste plaats heb ik nog nooit gehoord, dat het Rommeldamse bos door wolven onveilig werd gemaakt en in de tweede plaats wist ik niet, dat hier jagers met jachthoorns rondreden!'
'Nee, hm!' zei heer Bommel, tot nadenken vervallend. 'Nu je het zegt... hm! Het is vreemd! Of zou het een streek van Bul Super zijn? Net iets voor hem om hier wolven los te laten... Hm... maar kijk, Tom Poes! Daar ligt Bommelstein! Die oude tovenaar had gelijk. Steeds rechtdoor, zei hij... hm... maar ik snap niet... hm... ik wist niet, dat Bommelstein zó dicht bij het bos lag! Hm!'
'En er is een ophaalbrug voor de poort!' riep Tom Poes. 'En er waait een vlag op de toren! Hebt u dat besteld, heer Ollie?'
'Dat snap ik niet!' mompelde heer Ollie met een huilerige klank in zijn stem. 'Iemand moet vannacht aan mijn huis geknoeid hebben. Een ophaalbrug! Heb je ooit! En een vlag! Niet, dat ik iets op vlaggen tegen heb, begrijp me goed! Maar ik wil op mijn eigen huis mijn eigen vlag hebben! Ik wil niet dat iemand op mijn huis ongevraagd een vlag zet, als je begrijpt wat ik bedoel.'

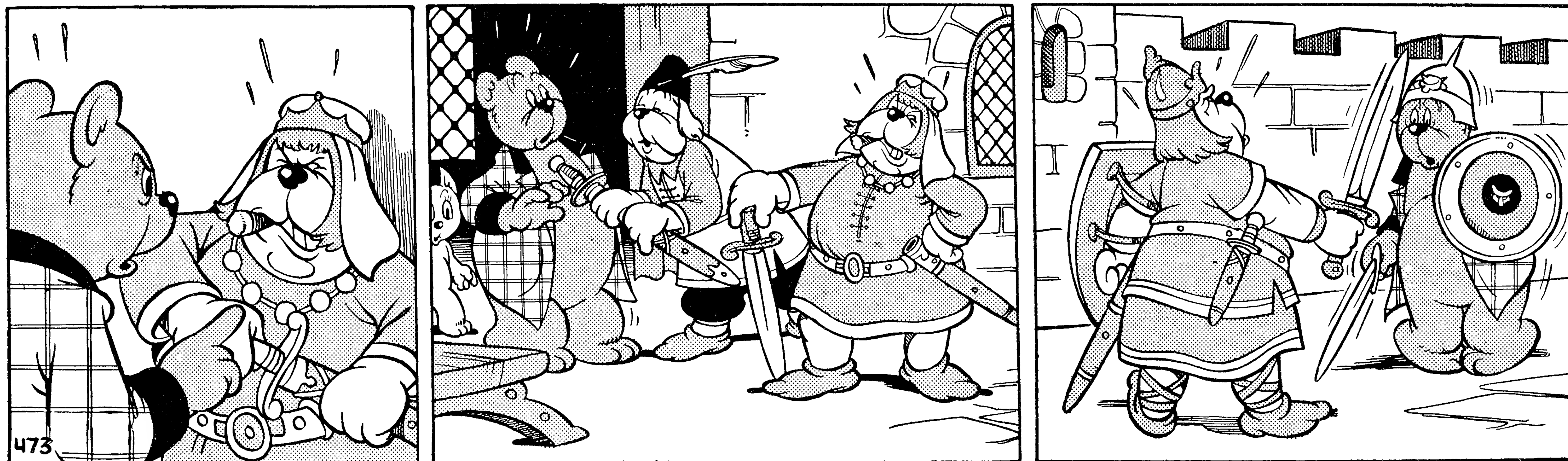

'Als je de ene zorg niet hebt, heb je de andere,' mopperde heer Bommel, toen ze vlak bij Bommelstein gekomen waren en voor de ophaalbrug stonden.
'Niet alleen, dat die brug er is...' vervolgde hij peinzend, 'maar àlles is anders, als je me begrijpt!'
'Kom!' zei Tom Poes, 'misschien heeft die brug iets met de strijd tegen de Vooruitgang te maken! Misschien heeft die tovenaar uw slot in staat van verdediging gebracht!'
'Dàt zal het zijn,' riep heer Bommel opgelucht. 'Natuurlijk! Niemand kan ongenodigd binnentreden met zo'n brug! Voorwaarts, Tom Poes! Naar binnen!'
Tom Poes en heer Ollie stapten op de eikehouten balken van de ophaalbrug – het hout kraakte en de kettingen piepten en beneden hun voeten bruiste een wilde stroom door de kloof. Toen werd er boven hun hoofd een venster in een van de torens geopend, een vreemdeling met een vreemd mutsje stak zijn hoofd naar buiten, bracht een trompet aan zijn mond en blies een luide nachtelijke fanfare.
'Wat zullen we nu beleven?' mompelde heer Bommel: 'Wat betekent dit? Is er feest? Ben ik soms jarig? Nee! Ik ben niet jarig! Waarom dan die schertsmuts en die feesttoeter? Joost! Joost! Waar zit je? Joost dan toch!'
Ze waren nu de hall binnen gekomen en keken verbaasd naar de verandering die daar had plaats gevonden. Er schoof een gordijn opzij en Joost trad buigend binnen.
'Wat betekent dit hier allemaal, Joost?' vroeg heer Bommel. 'Waarom is alles hier veranderd? En... eh... waarom heb jij zo'n raar pak aangetrokken?'
'Excuseer!' zei Joost. 'Ik begrijp uw sprake niet! Vergun mij ulieden toe mienen meester, heer Bullerik, te voeren!'

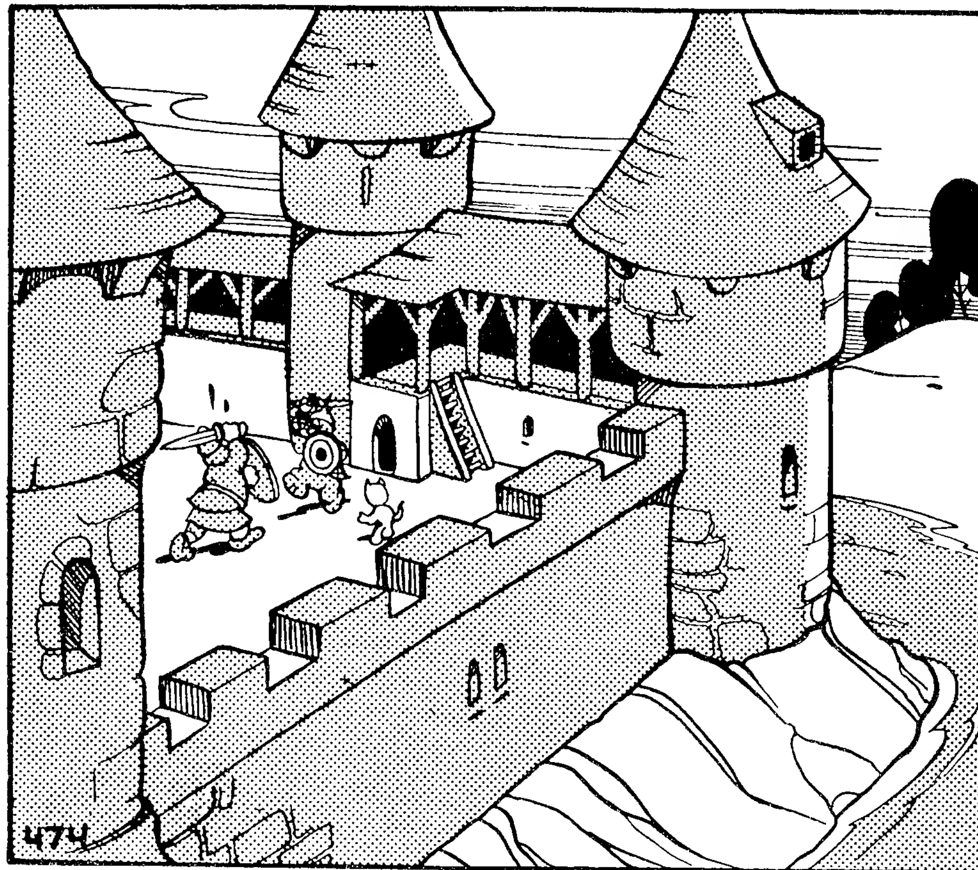

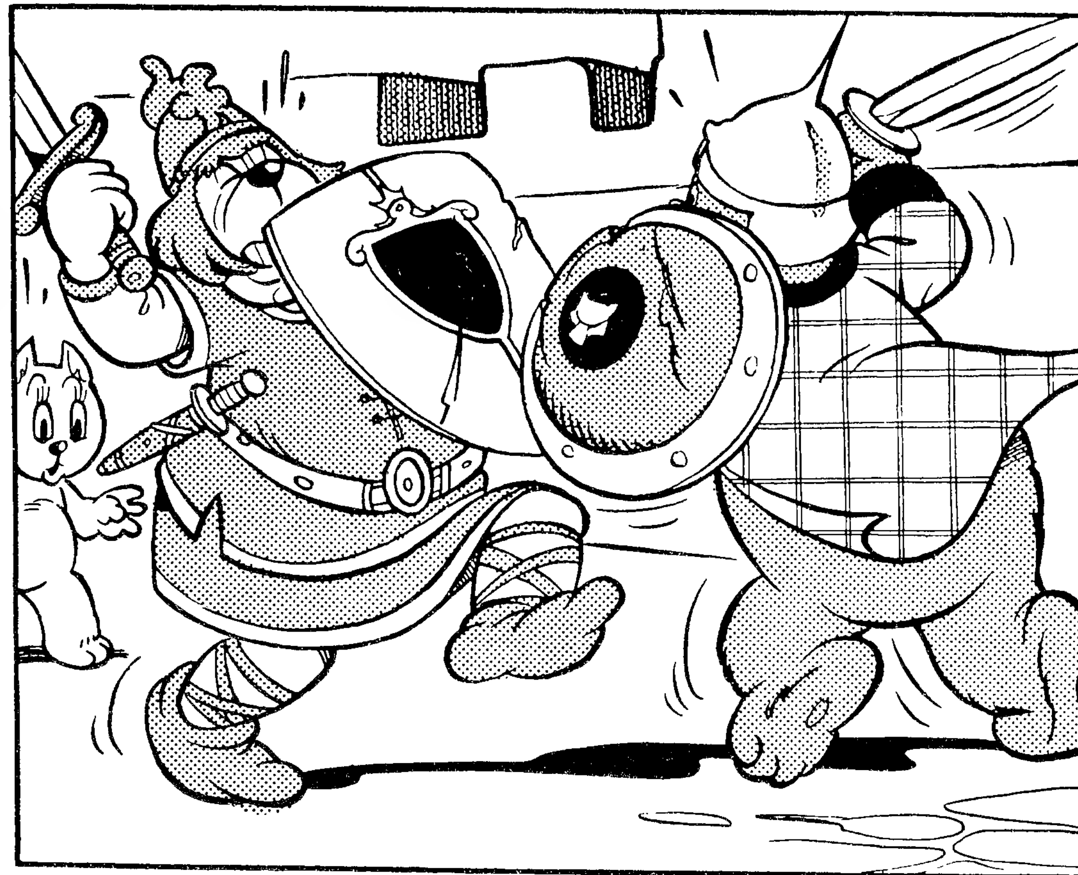

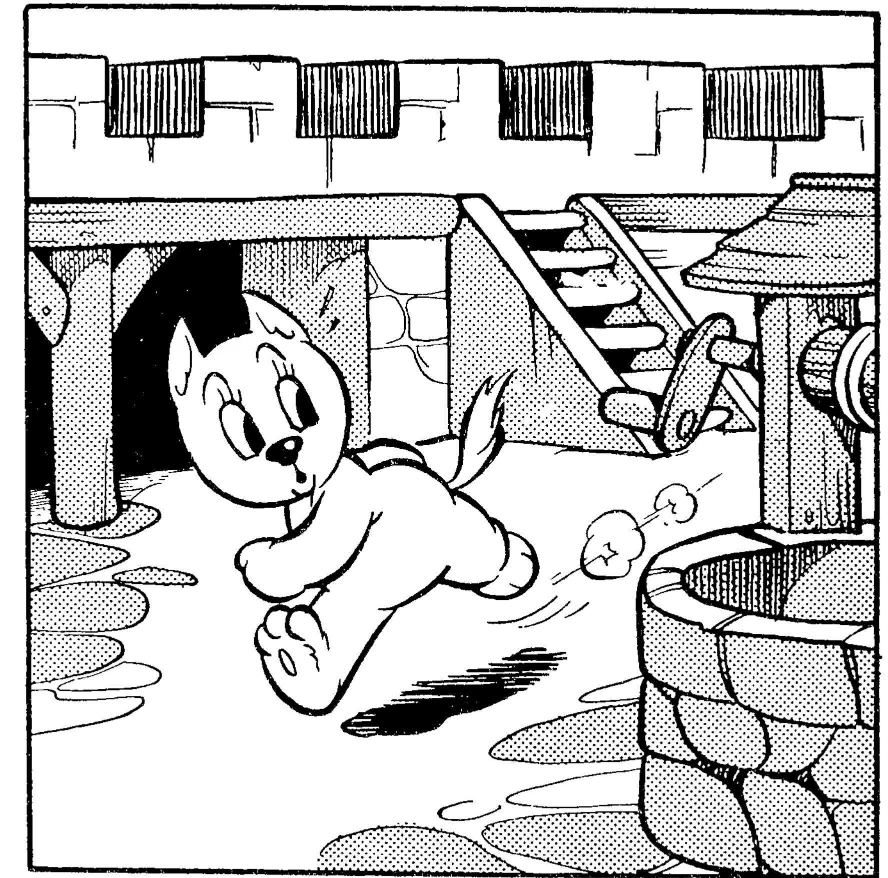
'Nu begrijp ik er niets meer van!' klaagde heer Bommel, toen hij met Tom Poes achter de vreemd aangeklede Joost aanliep. 'Wat is er met Joost gebeurd? Waarom praat hij zo raar? Wie is heer Bullerik?'
'Wacht maar af, heer Ollie!' zei Tom Poes. 'We zullen het gauw genoeg weten! Hm... ik vertrouw het niet! Ik heb zo het gevoel, dat er nieuwe moeilijkheden op komst zijn!'
Joost wierp inmiddels een zware deur open.
'Hier zijn twee dolende poorters, heer Bullerik!' kondigde hij aan.
'Beilo!' riep een ruwe stem. 'Treedt nader, frunnikers!' Tom Poes en heer Bommel stapten naar binnen en stonden tegenover een zwaar gebouwd iemand in vreemde kledij, die in een grote houten stoel zat.
'Wat betekent dit?' vroeg heer Bommel, die zich niet langer goed kon houden. 'Wat doe jij, met je rare pakje aan, in mijn eetzaal?'
'Haaha!' riep de vreemde, die Bullerik genoemd was. 'Narrenvolk! Potsenmakers! Beilo! Welaan, ik geef u verlof om mijn dis met uwe grollen en potsen op te luisteren! Een buidel zilverlingen zal uw loon zijn!'
'Bah!' riep heer Ollie. 'In de eerste plaats ben ik geen nar en geen pot... eh... pots...'
'Potsenmaker!' hielp Tom Poes.
'Juist!' snauwde heer Ollie. 'Ik maak geen potsen! Ik ben Olivier B. Bommel, héér Ollie B. Bommel, en ik ben de bezitter van dit kasteel. Ga weg, man, wie je ook bent! Je gezicht bevalt me niet! Vooruit! Er uit! Joost! Waar ben je? Gooi deze vent uit mijn huis! En trek onmiddellijk een behoorlijk pak aan!'

Heer Bullerik stond langzaam op en trok zijn zwaard een eindje uit de schede.
'Wat vermeet gij u?' gromde hij dreigend. 'Gij, lomperik in uw vermakelijk geruite kledij? Gij waagt het mij te tarten? Mij, heer Bullerik van Superrode? Deze schande kan slechts door bloed worden uitgewist! Een tweegevecht is de enige uitkomst in dit geschil! Hier, neem een zwaard en volg mij naar de binnenplaats!'
'W-wat?' stotterde heer Bommel. 'Een z-zwaard? W-wat moet ik met zo'n eng ding doen? Ik... ikkik zal de politie opbellen! Dit huis is nog steeds niet onteigend! Ik ben hier nog steeds de baas!'
'Ge zijt een ijlhoofd!' snauwde heer Bullerik. 'Ge spreekt ene warrige sprake! Ge vermeet u, deze burcht de uwe te noemen! Vat dit zijgeweer in uw zwakke vuist en maak uwe stamele woorden waar! Beilo! Genoeg geredekaveld! Het zwaard zal beslissen!'
'W-wat m-moet ik doen, Tom Poes?' stotterde heer Ollie fluisterend, terwijl hij beverig zijn baard betastte. 'Wat gaat er... watisser... wat is er eigenlijk aan de hand?'
'We zijn in de middeleeuwen terecht gekomen!' zei Tom Poes. 'Die tovenaar heeft de vooruitgang wel héél erg gestuit, heer Bommel. U moet een tweegevecht houden met deze kerel! Er zit niets anders op!'
Inmiddels waren ze op de binnenplaats terechtgekomen en heer Bommel kreeg een schild in zijn bevende hand....

'Beilo!' grauwde ridder Bullerik. 'Verdedig uwe armzalige botten! Beschut de vermakelijke ruiten van uw potsierlijke overkleed. Gedraag u als de dolende ridder, die gij voorgeeft te zijn! Ha! Ik zal kaprollen van u maken! Stel u teweer!'

Na deze woorden hief de woesteling zijn wapen op en stormde op heer Bommel af. Deze hield het schild voor zijn gezicht en jammerde klagelijk. Het gepraat van zijn tegenstander had zijn laatste restje moed in zijn tenen doen zakken en het blinkende zwaard vóór hem bracht hem helemáál uit zijn evenwicht.

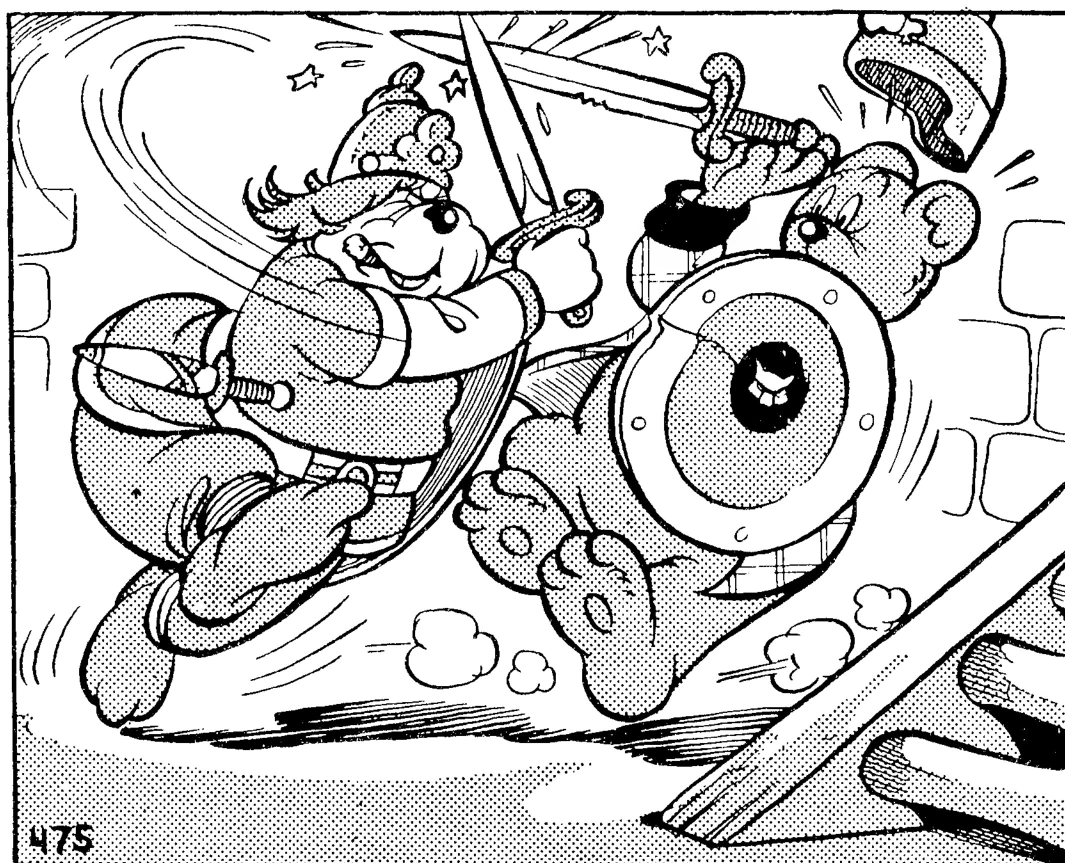
'Stop!' riep hij. 'Dit wordt een moord! Een heer vecht niet! Ik kan... ik wil... vecht... moord! Moord! Moord! Help! Help! Tom Poes! Doe toch iets! Help!'

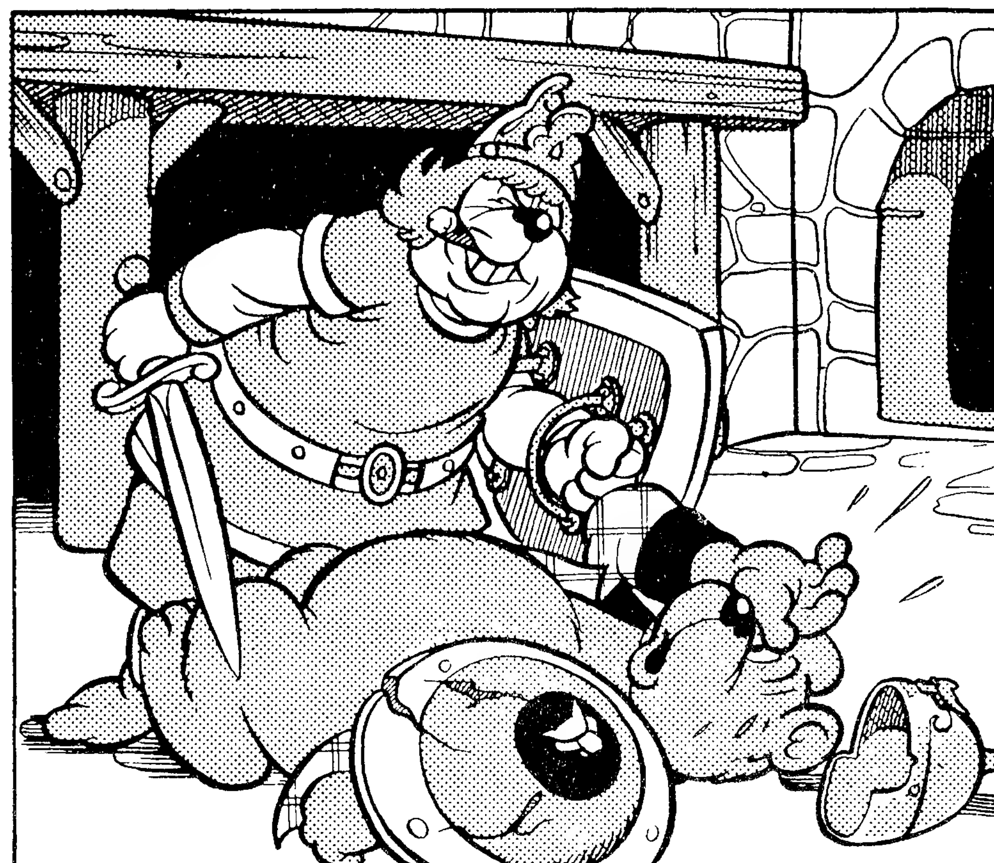
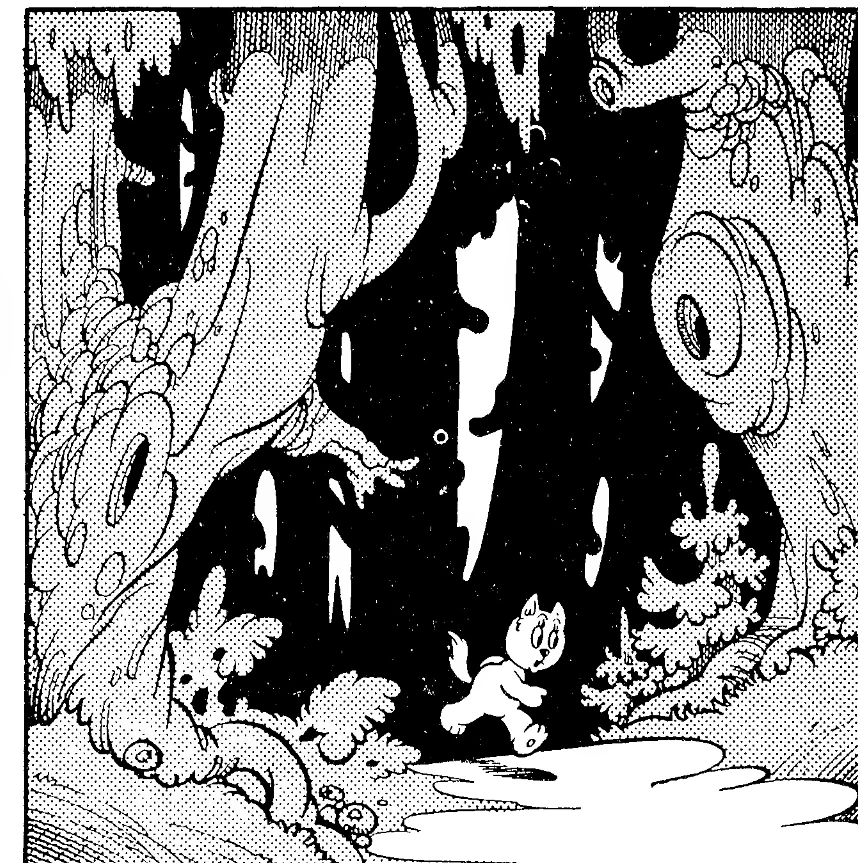
Het zwaard van zijn tegenstander bonkte op zijn schild, zodat de vonken er af sprongen, en heer Bullerik slaakte rauwe kreten.

'Blutsen!' riep hij. 'Armzalige kratsen! Snodaard! Groller! Hier! Daar! Pak aan! Snoever!'

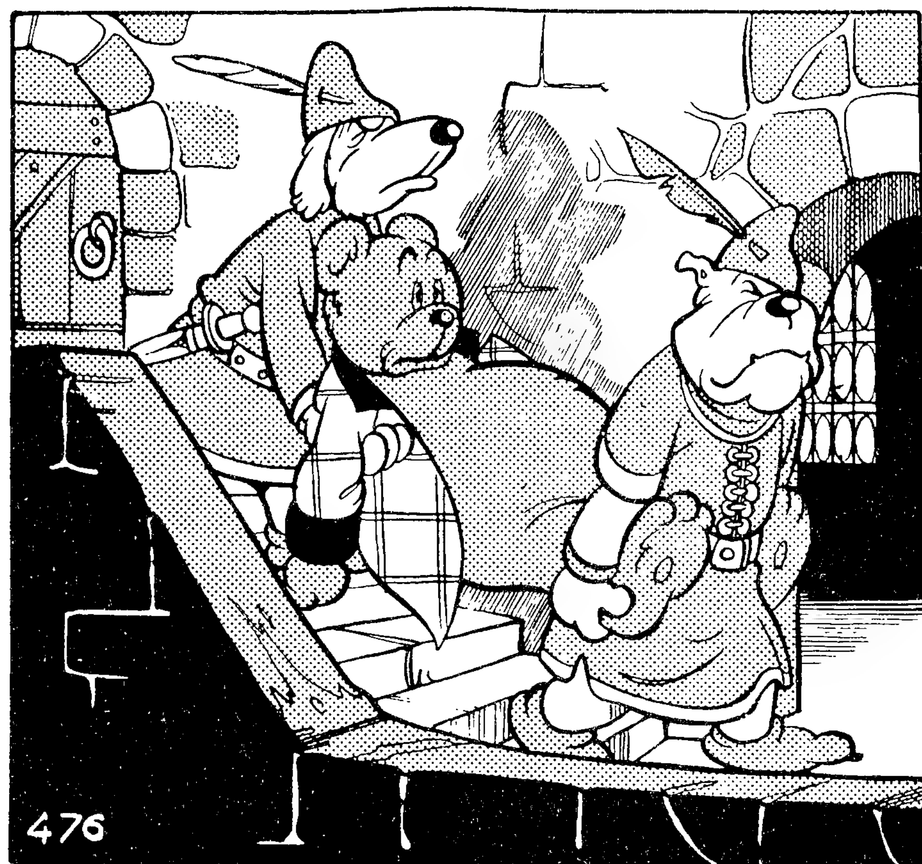
Tom Poes keek enkele ogenblikken met ontzetting toe. Maar toen nam hij een besluit en holde weg – het kasteel uit en het bos in.

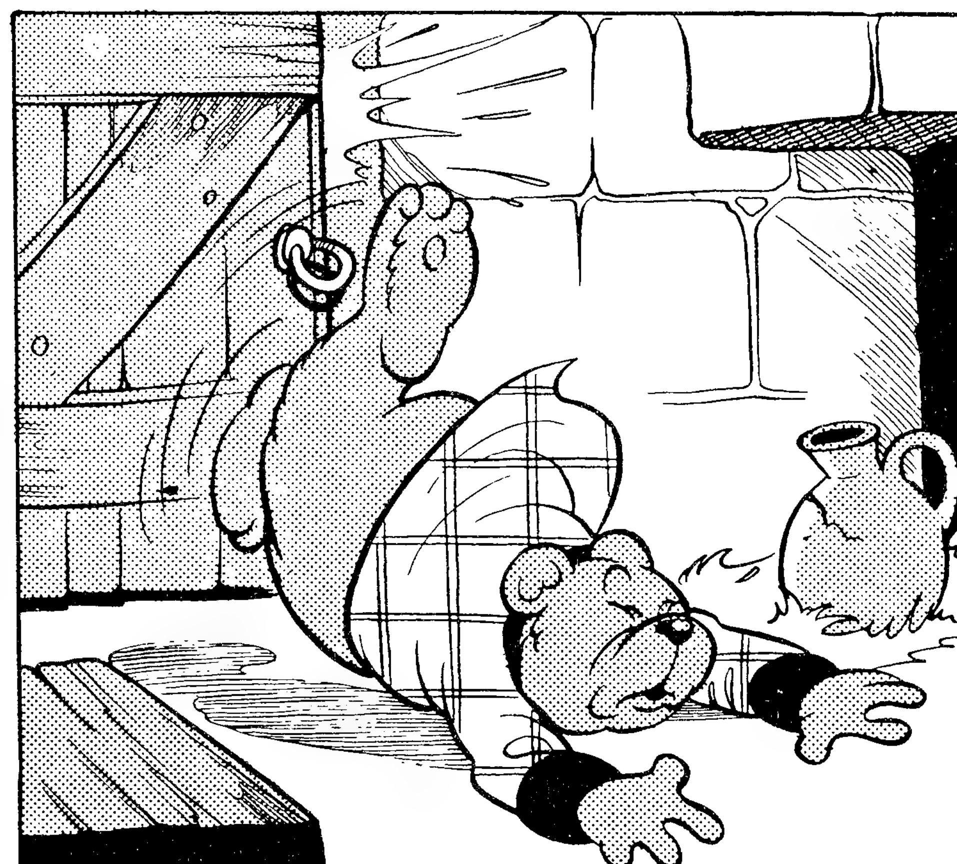
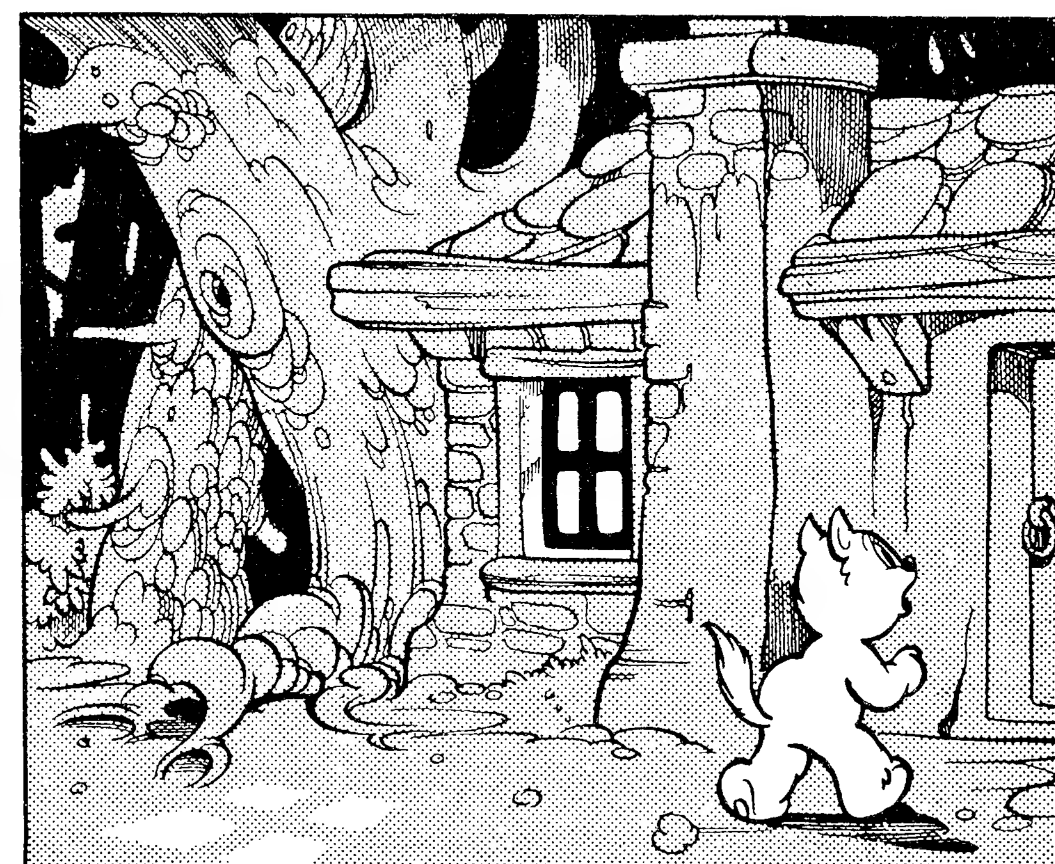
'Het enige wat ik doen kan, is terug te gaan naar die tovenaar!' dacht Tom Poes, al rennende. 'Het is prettig dat hij de vooruitgang heeft tegengehouden, maar dit is te èrg. Die arme heer Ollie is niet zo geschikt voor de middeleeuwen en ik geloof niet dat ik er zelf erg van houd. Als ik nu nog maar op tijd kom!'

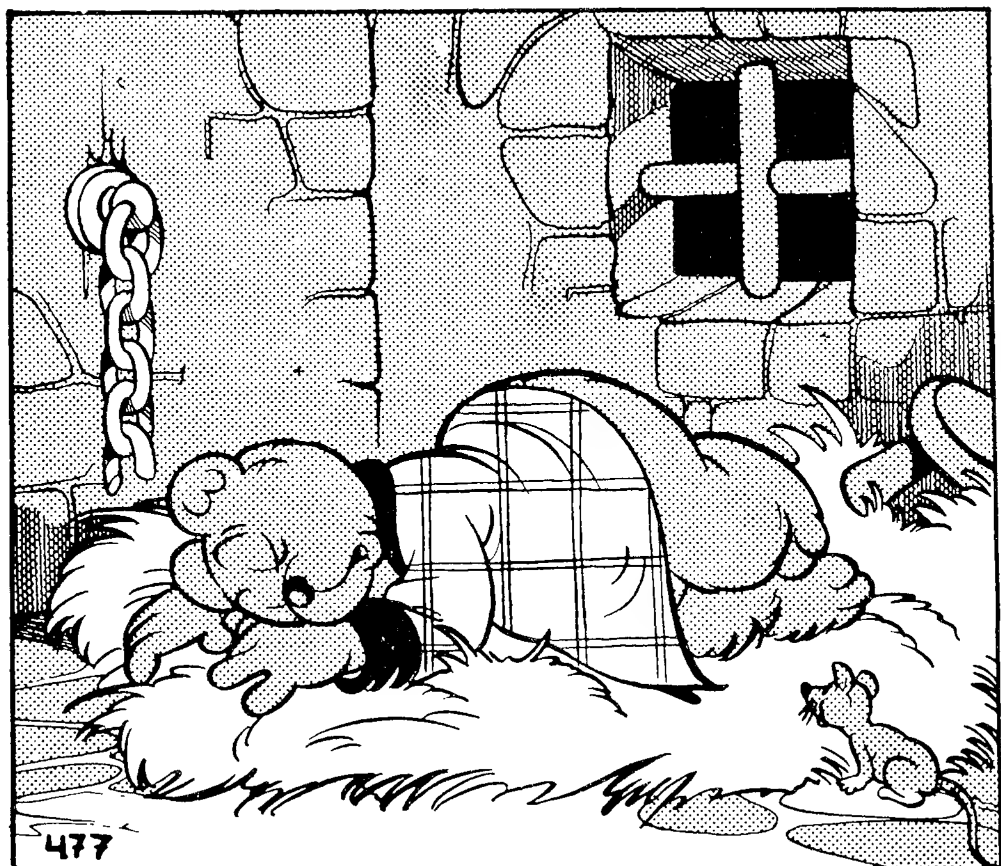

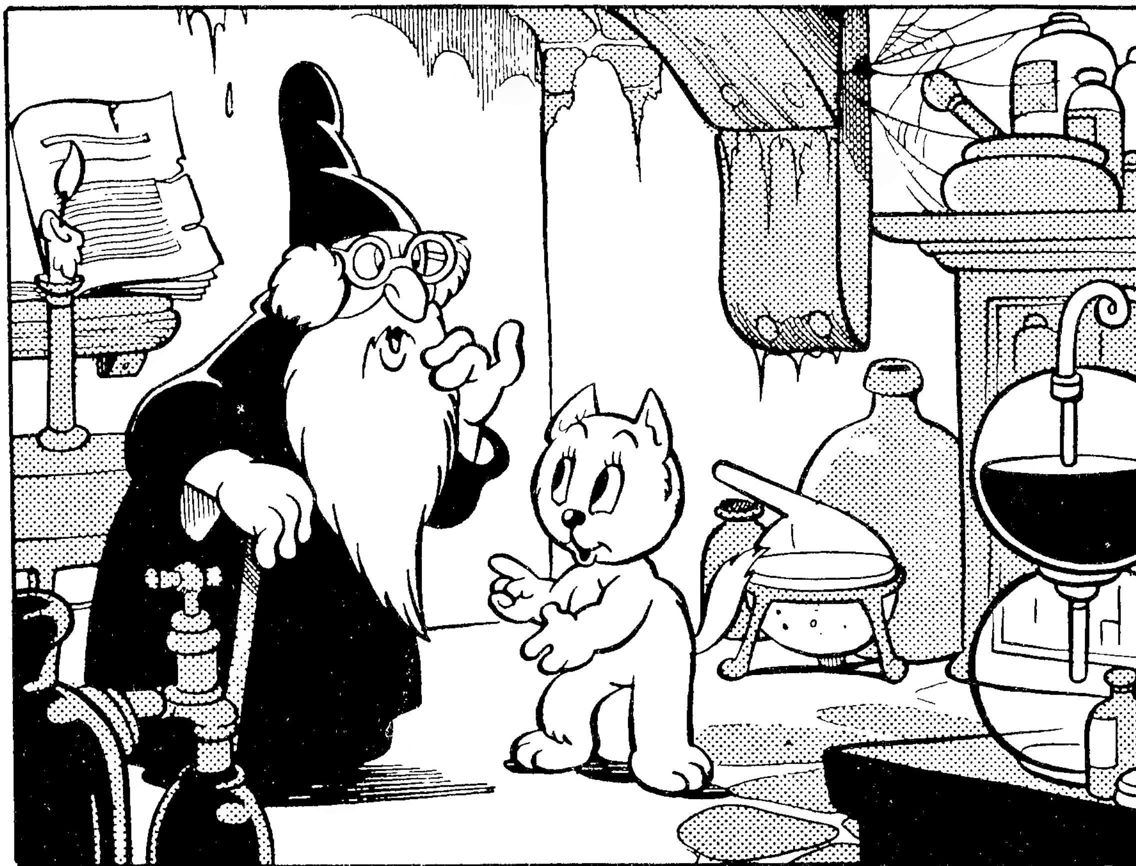
Intussen ging het gevecht door. Ridder Bullerik maaide zijn zwaard met grote kracht in het rond en sneed kleine stukjes uit heer Bommels schild. Dat duurde zo een tijdje, maar toen kreeg hij er genoeg van. Waarschijnlijk vond hij het niet prettig tegen iemand te vechten, die niet eens de moeite nam zich te verdedigen. In ieder geval sloeg hij heer Bommel met een geweldige mep het zwaard uit de hand en dat gaf zo'n schok dat de ongelukkige met een doffe klap achterover viel en op de stenen bleef liggen.
'Genade!' jammerde heer Bommel.
'Ha!' snauwde heer Bullerik met een wrede lach. 'Daar ligt ge nu! Gij, kerel van hupfaldera! Gij, sloor! Gij, misbakken poorter! Hebt gij nog steeds de euvele moed te beweren, dat deze hechte burcht de uwe is?'
'Nee!' jammerde heer Ollie. 'Laat me gaan! Genade!'
'Beilo!' zei de ridder, zijn zwaard opstekend. 'Genoeg! Ik zal uw armzalige verschijning door enkele voetknechten in de kerker laten werpen. Wanneer ge u goed gedraagt, kunt ge wellicht over enige tijd mijn hofnar worden!'
Dit was voor heer Bommel verschrikkelijk om aan te horen, dat zal ieder weldenkend lezer met mij eens zijn. Wat een toestand voor een heer van stand! Maar wanneer de nood het hoogst is, is vaak de redding nabij. Tom Poes snelde op dat moment door het dichte woud en er is dus een kans dat hij op tijd zal zijn...

Ridder Bullerik had dus zijn zwaard in de schede gestoken en keek minachtend neer op heer Bommels liggende gestalte. Hij wenkte een paar voetknechten naderbij. 'Beilo!' riep hij ruw, 'werpt dit gebrekkig gestopt stuk rookworst in de kerker! Ik moet mij beraden op zijn verder lot!' De bedienden tilden heer Ollie, overigens niet zonder moeite, van de grond en droegen hem hijgend de trappen af, die naar de kelder leidden.
'L-La Laatmelos!' sprak heer Ollie met zwakke stem. 'Ik w-wens in m'n eigen huis... n... niet naar de kelder te g-gaan!'
Er was echter niemand, die aandacht schonk aan zijn wens. Eén van de onbehouwen klanten opende de deur, die gewoonlijk toegang gaf tot heer Ollie's wijnkeldertje en toen werd hij meteen opgeruimd: Van je ene... tweeë... hupsakee! naar binnen gejonast. Bam! Daar lag hij. Maar niet in zijn wijnkelder, zoals heer Ollie ondanks zijn diepe ellende, opmerkte. De wijnkelder was in een cel veranderd! Een echte, ouderwetse cel, met muizen en spinnekoppen en tralies! Eng! Echt eng! 'Ooh!' steunde heer Bommel, en sloot in afgrijzen zijn ogen.
Zo moeten we hem even laten liggen om te kunnen zien, hoe het met Tom Poes gesteld is. Welnu, Tom Poes was, door meer geluk dan wijsheid er in geslaagd de oude hut van de tovenaar terug te vinden en daar staat hij nu, op het punt aan te kloppen...

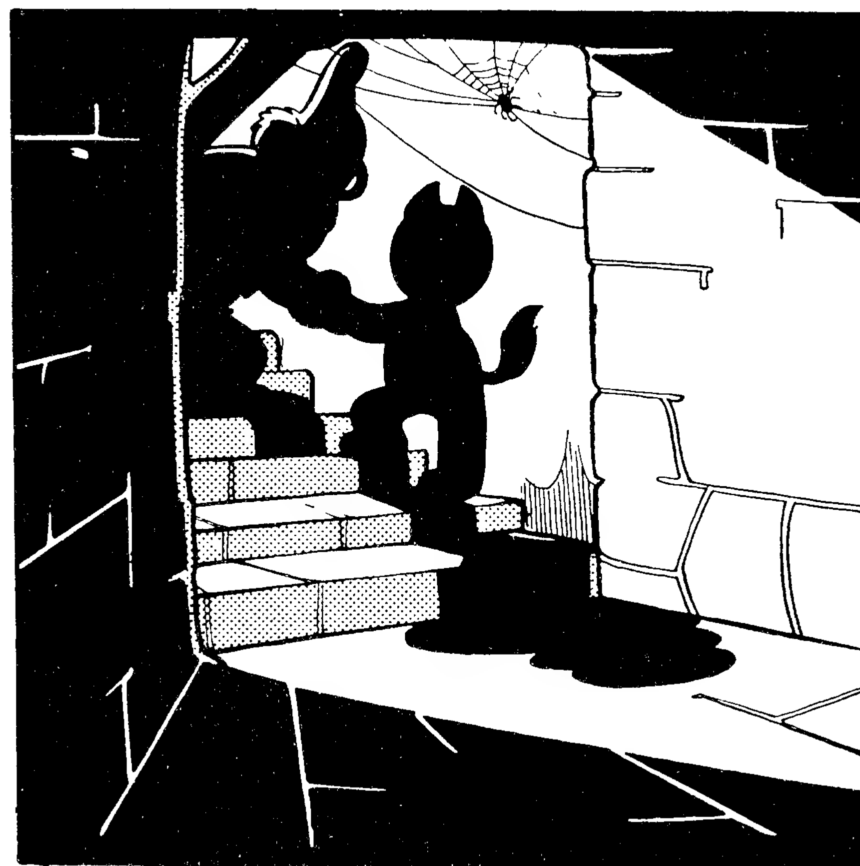

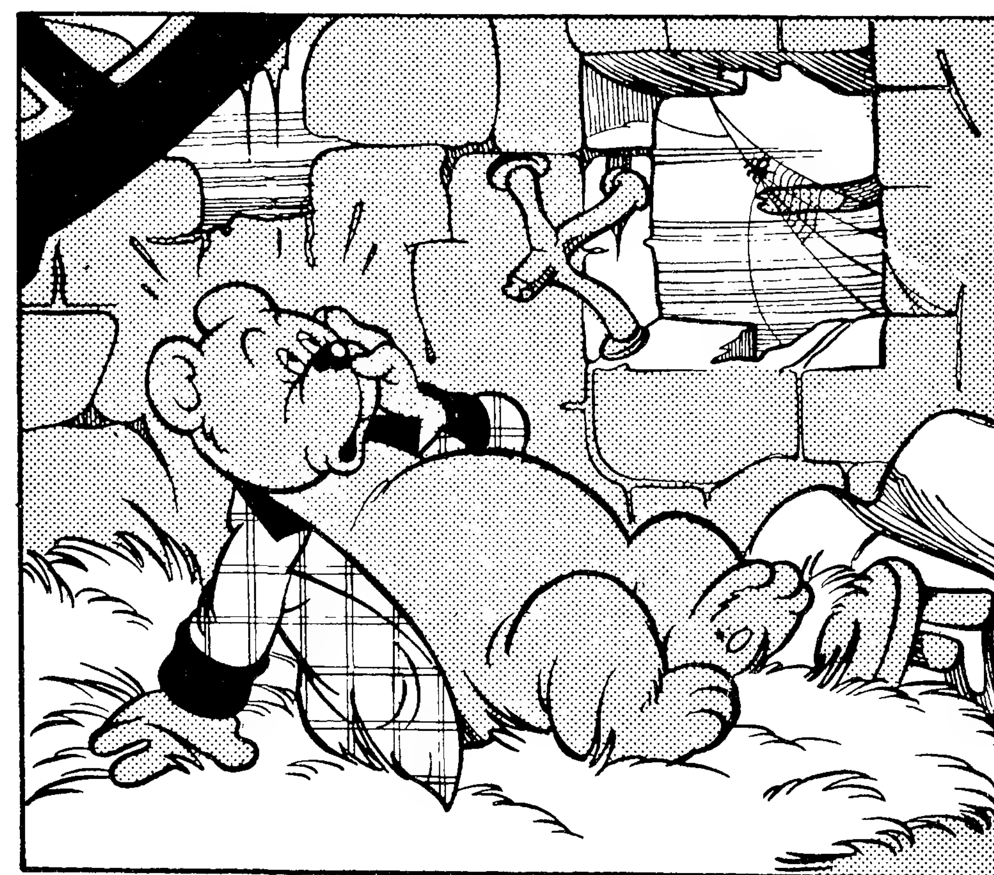

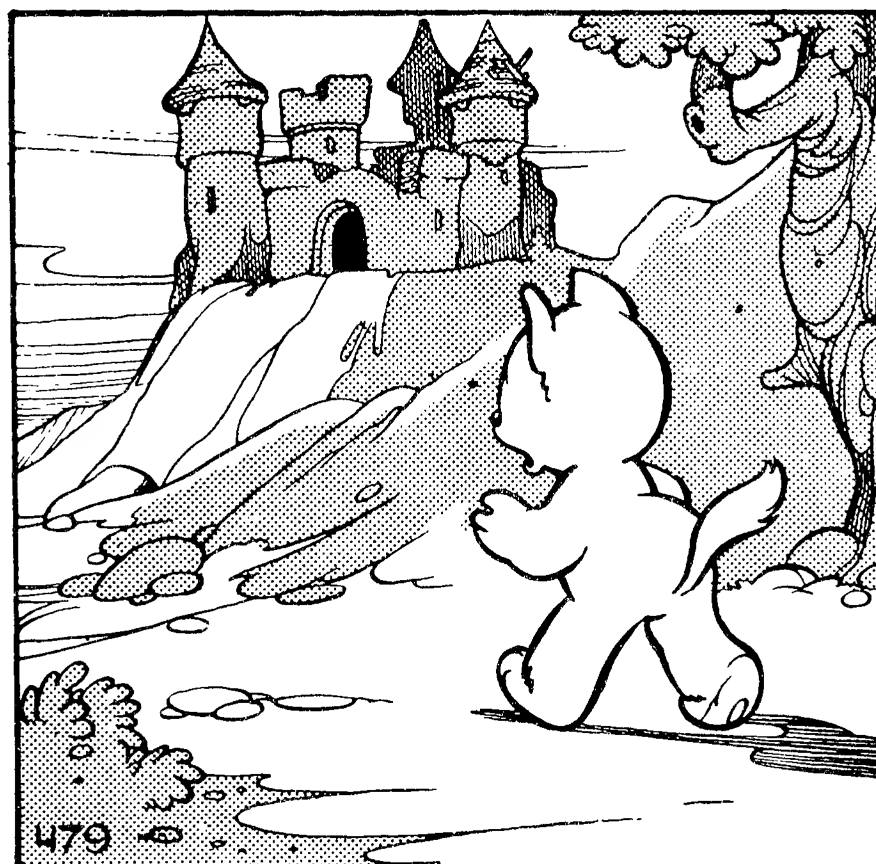
Heer Bommel viel, overmand door vermoeidheid en narigheid, al spoedig in een onrustige slaap, terwijl Tom Poes op hetzelfde moment aan de deur van de oude hut klopte.
'Wie daar?' kraakte de dorre stem en de tovenaar zelf opende de deur.
'Neem me niet kwalijk dat ik u alweer kom storen!' zei Tom Poes, 'maar u moet me helpen!'
'Helpen? Hoezo?' vroeg de tovenaar vermoeid. 'Zijn jullie soms toch nog verdwaald? Rechtdoor, zei ik toch? Altijd maar rechtdoor!'
'O, dat is in orde!' zei Tom Poes. 'We hebben het kasteel terug gevonden! Maar daar woont nu een ander in; een zekere heer Bullerik! En het kasteel is ook veranderd; er is een ophaalbrug vóór! En in het bos lopen wolven rond. Ik heb zo het idee, dat we in de middeleeuwen zijn terechtgekomen! Het is natuurlijk wel goed, dat de vooruitgang gestuit is, maar dit is een achteruitgang en die is ook niet leuk – heer Bommel is bezig een zwaardgevecht met die ruwe ridder te houden en dat loopt beslist verkeerd af. Kunt u daar niet iets aan doen?'
'Ach, ach! Wat een getob!' zuchtte de grijsaard vermoeid. 'Je wilt geen vooruitgang, maar ook geen achteruitgang! Wat wil je dan? Stilstand bestaat er nu eenmaal niet en iedere tijd heeft zo zijn eigen zorgen. Vandaag is er dit en morgen dat en gisteren was er weer iets anders! Onthoud dat, mijn vriend! Enfin, ik zal mijn best doen, misschien kan ik je vriend helpen... hm... laat me maar eens denken!'

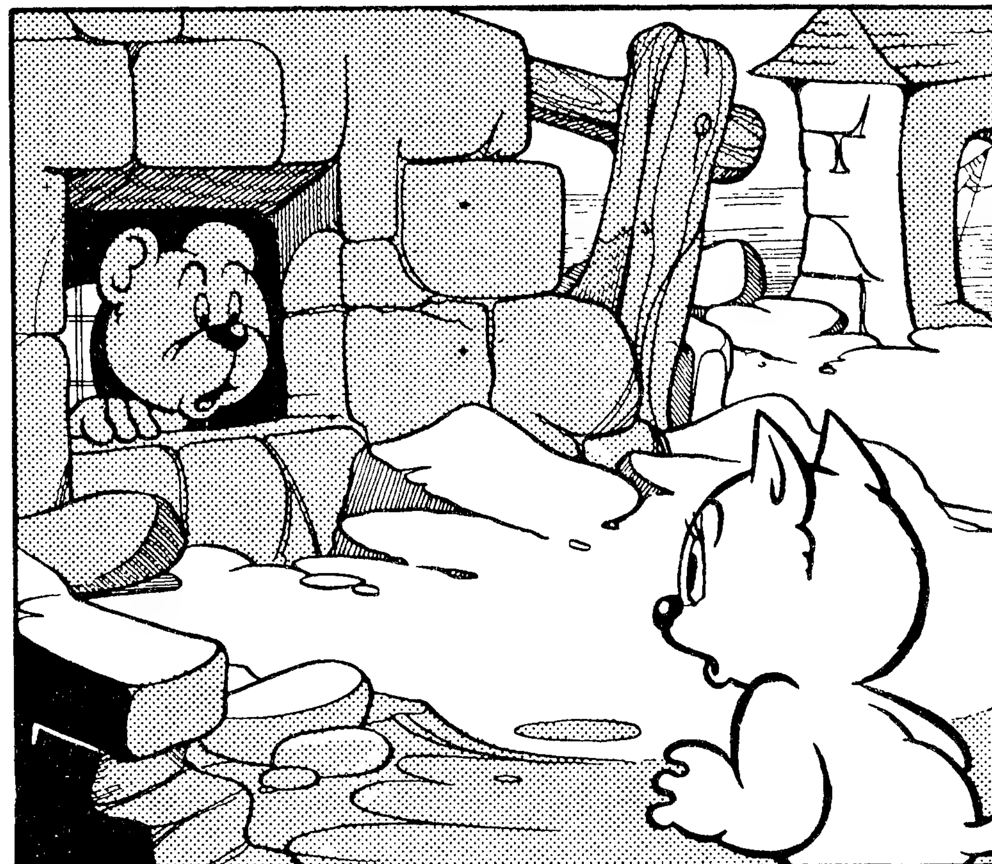
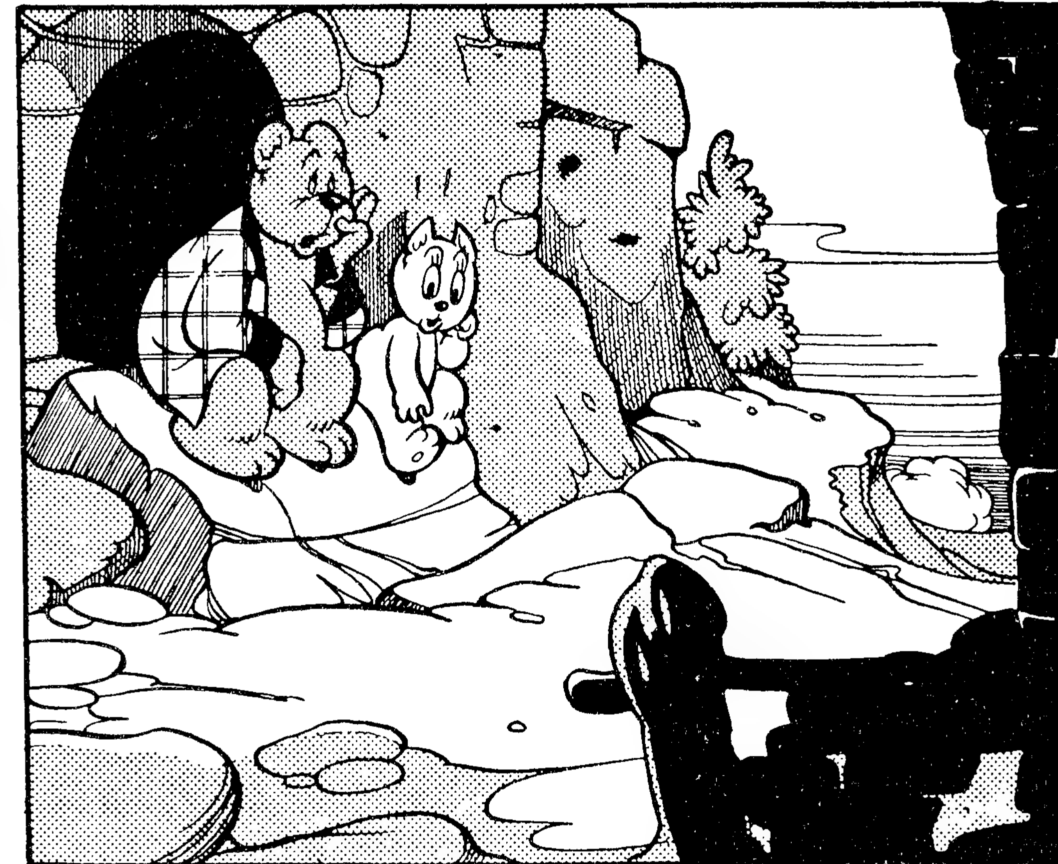

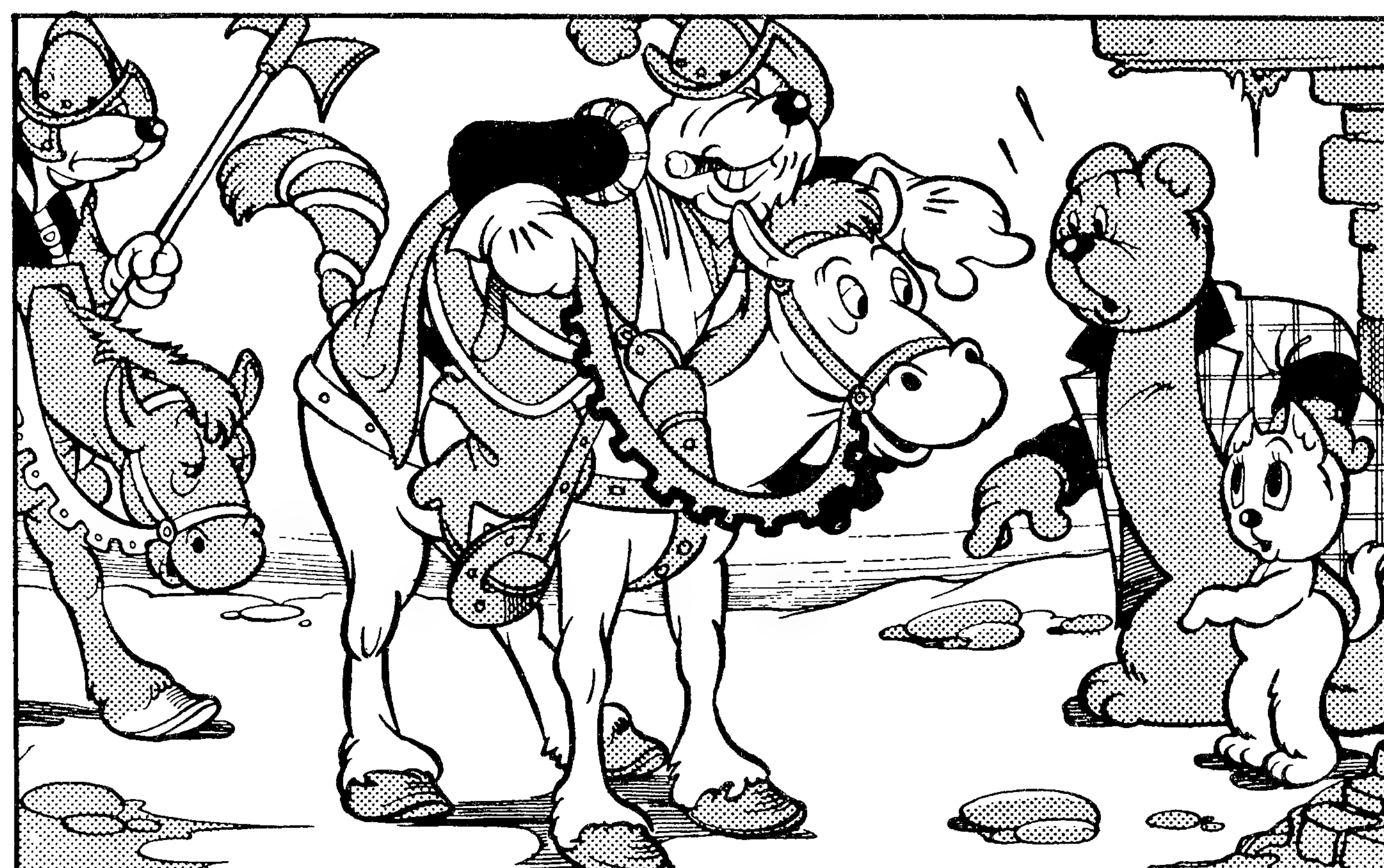
De oude tovenaar zocht zijn dozen en flessen bij elkaar en begon weer in zijn pan te roeren. Hij mompelde onverstaanbare woorden en gromde zo nu en dan ontstemd. 'Hm!' zei hij tenslotte, toen de rookwolken een beetje waren opgetrokken. 'Ik heb gedaan wat ik kon! Hm! Deze toverkunsten beginnen op mijn zenuwen te werken! Ik ben ook niet zo jong meer, moet je denken – hm, ik moest eigenlijk met pensioen gaan, maar de penningmeester van het V.V.T., het Vakverbond Voor Tovenaars, heeft de kas weggetoverd! Hm! Het zijn me toestanden! Dat was in mijn tijd anders!'
'Maar de tijden zijn nu toch veranderd?' vroeg Tom Poes verbaasd. 'U hebt nu toch de middeleeuwen teruggehaald?'
'Je begrijpt dat niet zo!' zei de oude hoofdschuddend. 'De tijd is voor jou anders dan voor mij! Niemand leeft in dezelfde tijd! Maar nu moet je gaan, ik heb slaap! Goeden dag en de groeten aan je gezette vriend!'
Hij duwde Tom Poes zachtjes van het trapje af en sloot de piepdeur achter hem...
Heer Bommel werd intussen wakker in zijn cel en keek verwonderd om zich heen. 'W-waar ben ik?' mompelde hij, zich over het voorhoofd strijkend. Toen schoot het zwaardgevecht hem weer te binnen en met een gekreun ging hij overeind zitten. Maar heer Ollie viel van de ene verbazing in de andere. Terwijl hij sliep, was de kerker bouwvallig geworden! De muren waren gescheurd en hier en daar ingestort, de tralies van het raampje waren er uit gevallen en de wind huilde eenzaam en klagend door de verlaten ruïnes.

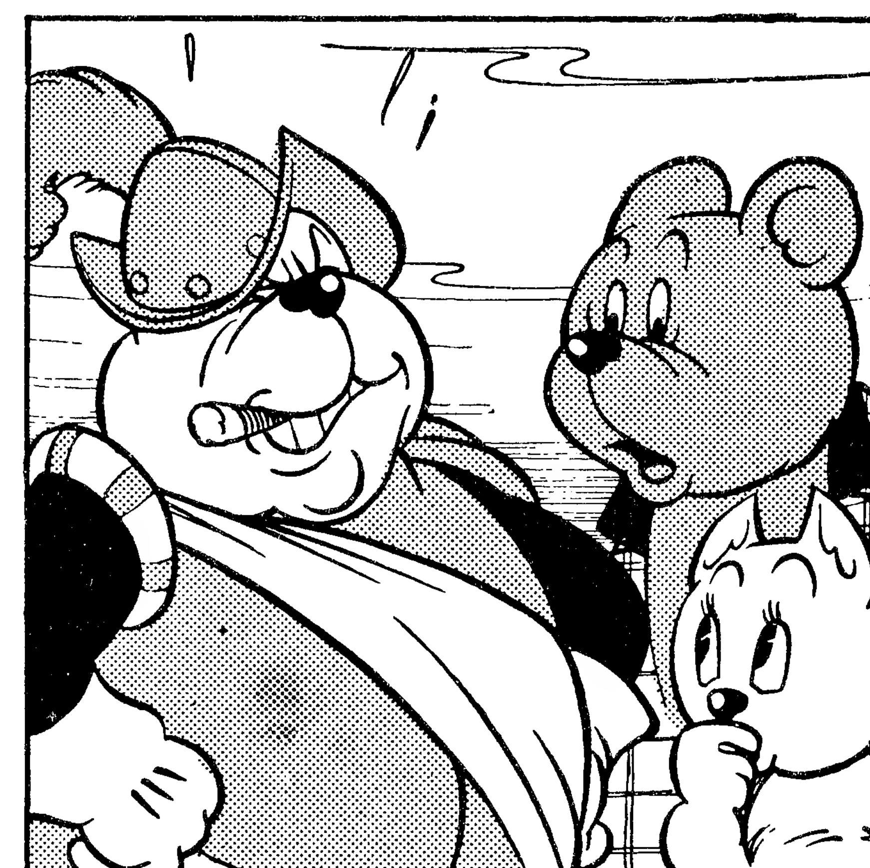

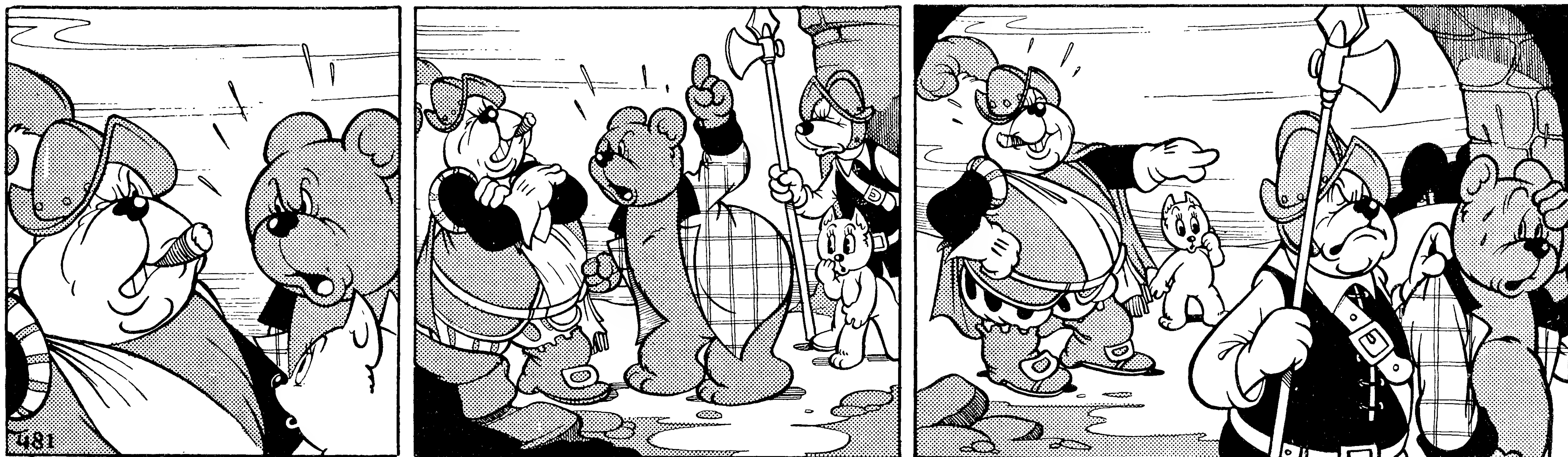
Tom Poes liep ongestoord door het bos en bereikte al spoedig de weg die naar Bommelstein leidde. 'Ik ben benieuwd wat die tovenaar gedaan heeft!' dacht Tom Poes. 'Toveren is toveren en je kunt de vreemdste dingen verwachten! Hm! Daar heb je het al! Daar ligt Bommelstein al, maar het ziet er erg vreemd uit!'
Daar had Tom Poes gelijk in. Het slot Bommelstein lag verlaten en vervallen op de heuvel, de torens waren ingestort, en de muren gescheurd en de ophaalbrug was verdwenen. Het was dan ook geen wonder, dat Tom Poes een beetje ongerust werd over het lot van heer Ollie en het op een lopen zette.
'Heer Bommel!' riep hij toen hij op de binnenplaats stond. 'Heer Ollie? Waar bent u?' De echo's van zijn stem klonken langs de verlaten muren en alleen de wind antwoordde hem huilend en piepend om de resten.
'Heer Ollie!' riep Tom Poes teneinde raad en toen hoorde hij een zwak geluid achter zich. Hij keek om en zag tot zijn verbazing heer Bommel uit een kelderraam steken.
'Tom Poes!' zei heer Bommel huilerig. 'Wat is er toch gebeurd? Je liet mij in de steek toen die rare lomperd van een Bullerik met een mes op mij afkwam! Op mij, Olivier B. Bommel! Een heer! Met een mes, Tom Poes! Verschrikkelijk! En nu is alles in puin! Hij heeft alles stuk geslagen, denk ik!'
Tom Poes hielp heer Ollie uit de kelder en vertelde hem wat er precies gebeurd was bij de tovenaar. Terwijl ze allebei zorgelijk zo op een steenklomp zaten te praten, naderde er in de verte een stofwolk...

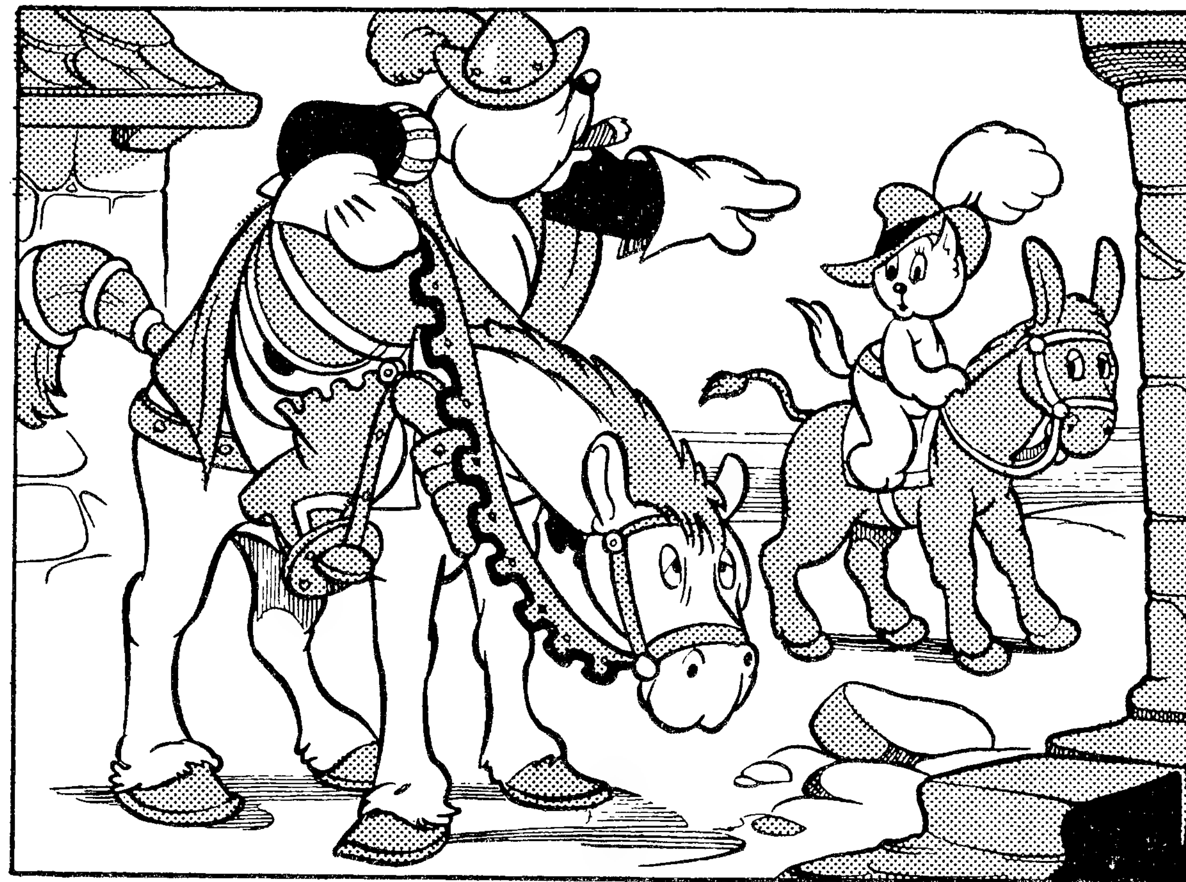
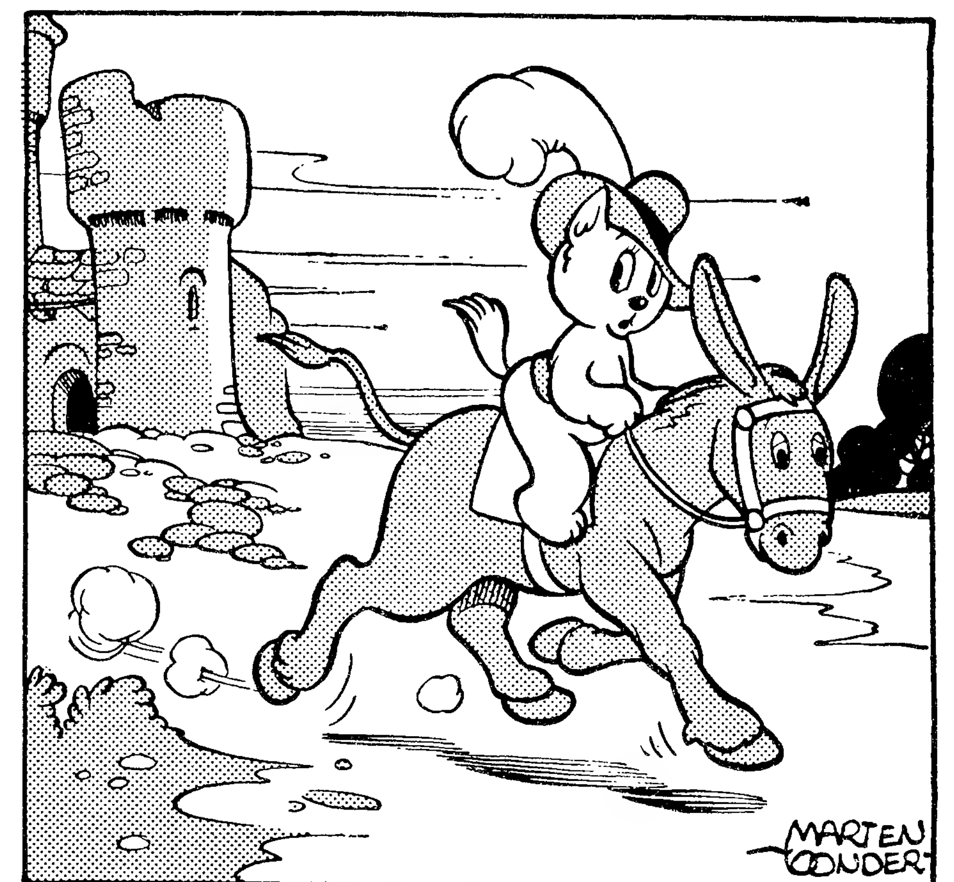

'Joost weet in welke tijd we nu weer zijn terechtgekomen!' zuchtte Tom Poes tenslotte.
'Hoe zo?' vroeg heer Ollie verbaasd. 'Hoe kan Joost dat weten? Wat heeft die hier mee te maken? Waarom...'
'Ik bedoel bij wijze van spreken!' zei Tom Poes. 'Het is zo maar een uitdrukking! Ik wilde zeggen:...'
'Daar komen ruiters aan!' viel heer Bommel hem in de rede. 'Wat zijn dàt nu weer voor rare snoeshanen, jonge vriend? Niet om het een of ander, maar ze zien er niet als heren uit, als je begrijpt wat ik bedoel! Ik houd niet van die ijzeren hoedjes! Zijn dat ook ridders?'
'N... nee, dat geloof ik niet!' zei Tom Poes. 'Het ziet er naar uit, dat we weer in een ander tijdperk terecht zijn gekomen!' De voorste ruiter had intussen zijn paard ingehouden en wendde zich tot heer Ollie en Tom Poes.
'Wie is hier de drost?' vroeg hij met een rauwe stem.
'De wàt?' vroeg heer Ollie verbaasd.
'De drost!' brulde de ruiter van zijn paard stijgend. 'Verstaat ge Uw taal niet, lompe poorter? Wie is hier de Slotvoogd? Wie organiseert hier kringen?'
'Ikkik ikheb... ik begrijpniet wattu bedoelt!' hakkelde heer Ollie.
'Hij vraagt wie de heer van dit kasteel is!' fluisterde Tom Poes haastig.
'Aha!' riep heer Bommel. 'Ik! Ik ben de drost van dit kasteel! De voogd!'
'Mooi!' zei de ruiter. 'Dan moet ik u hebben! Ik vorder deze bouwval. Oorlog is oorlog! Ik ga er een vesting van maken! Ga heen en haal een voedzame spijs voor mijn mannen!'

'Wàt?!' riep heer Bommel. 'Je vordert dit slot? Je wilt een vesting van mijn slot maken? Van Bommelstein? Een vesting? Ik heb met jouw oorlog niets te maken, lompe vlegel! ik ken je niet eens!'
'Je weigert?' riep de ruiter. 'Ha, ik ben een officier des konings en ik maak korte metten! Vooruit mannen, grijpt die rekel en gooit hem in zijn eigen kerker! We hebben haast en dit stuk ruïne moet in staat van verdediging zijn vóórdat de vijand komt! Voort!'
'Ik wil niet in de kerker!' jammerde heer Bommel. 'Het tocht er! Eh... ik kom er nèt uit! Ik... eh... je kunt een heer niet in zijn eigen kerker opsluiten! Ik... eh... ik protesteer! Tom Poes! Doe toch iets! Tom Poes!' Maar, helaas! Het hielp allemaal niets. Twee ruwe soldeniers grepen heer Bommel bij zijn kraag en brachten hem onder ruwe kwinkslagen naar binnen.
'En wie ben jij?' vroeg de officier bars aan Tom Poes. 'Ben jij ook een slotvoogd? Hahahaha!'
'Nee,' zei Tom Poes.
'Mooi,' zei de ander. 'Dan lijf ik je in!'
'Wat is dat?' vroeg Tom Poes ontsteld.
'Ik ronsel je!' snauwde de ander. 'Je wordt soldaat! Begrepen? En als je niet wilt zal je er van lusten. Ha! Ik maak korte metten!'
'Korte wàt?' vroeg Tom Poes.
'Genoeg geschertst!' brulde de officier. 'Ga heen en laat je een hoed met pluimen aanmeten bij de fourier! Je bent van heden af gemeen soldaat en valt onder de krijgstucht! Ingerukt!'

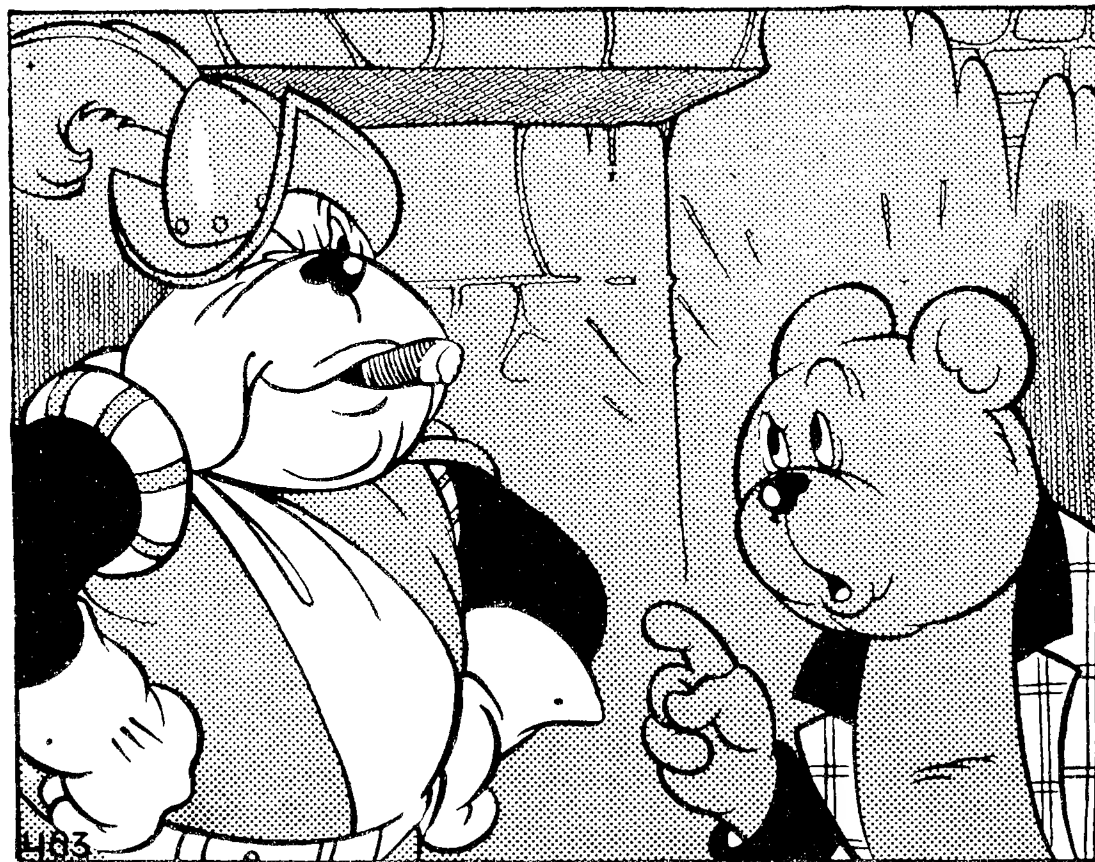

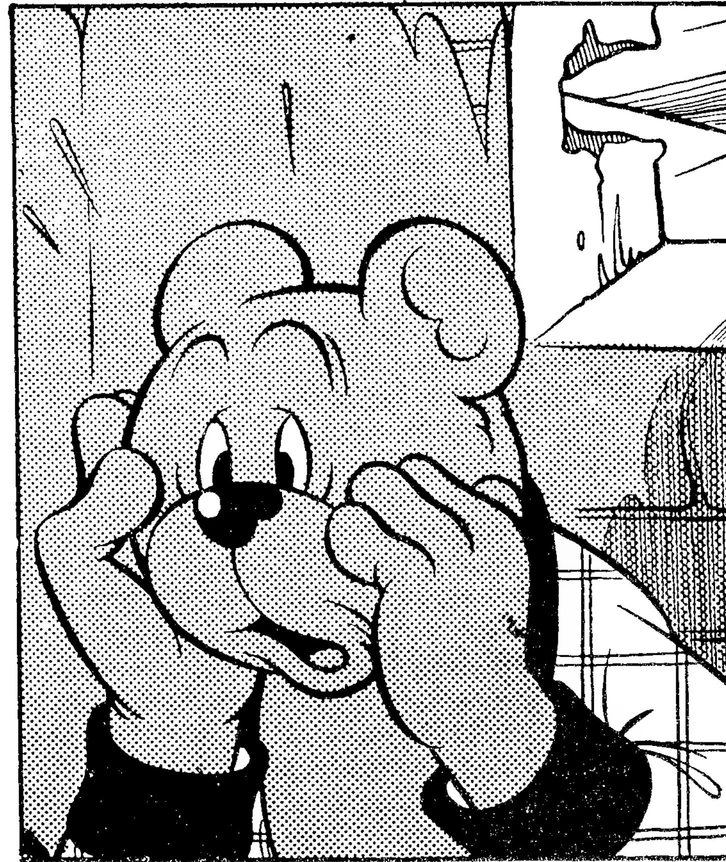
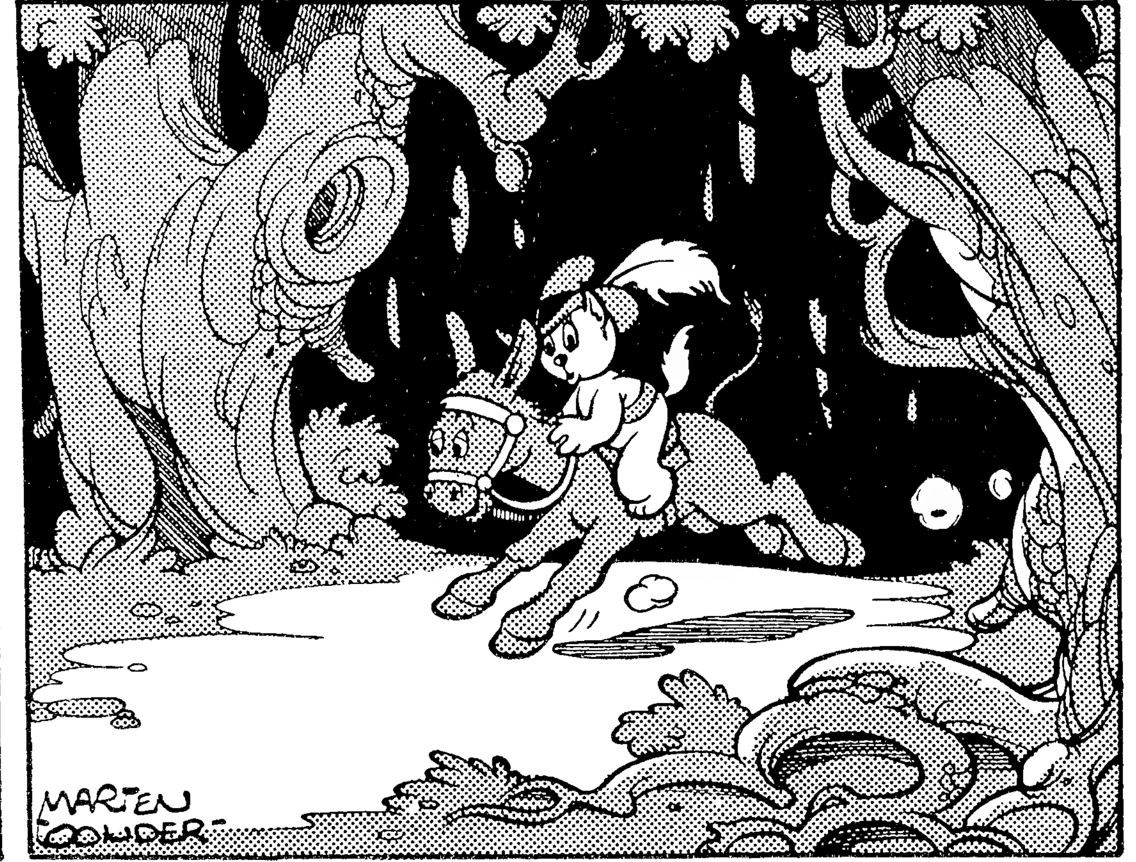

Zo zat de arme heer Bommel dus voor de tweede maal in de cel. Dit keer had men een loden bal door middel van een ketting aan zijn voet vastgemaakt, zodat de tobber zich niet kon voortbewegen. Wat een toestand, nietwaar? Ja, het is warempel geen pretje om de lotgevallen van een heer in zijn strijd tegen de vooruitgang te boek te moeten stellen. Een aaneenschakeling van droevige gebeurtenissen, dat is het! En wanneer ik geweten had, dat het zo zou aflopen, zou ik er nooit aan begonnen zijn. Maar de waarheid moet gezegd worden. Ter zake dus. Tom Poes had intussen een hoed en een riem gekregen en het bevel ontvangen om op een ezel te stijgen. 'Luister goed!' snauwde de officier (tussen haakjes: ik weet niet of het aan mij ligt, dat deze militair zo op Bul Super lijkt – ridder Bullerik vertoonde deze gelijkenis ook al, als ik me niet vergis. Hm. De wereld schijnt vol Bul Supers te zijn.)

'Luister goed!' snauwde de officier dus. 'Jij gaat verkennersdiensten verrichten, begrepen? Rijd de omtrek af en kijk goed uit je doppen of je nergens een vijand ziet! Als je iets ongewoons bemerkt kom je onmiddellijk terug, begrepen! Oh, ja, nog iets! Wanneer je het in je hoofd mocht krijgen om te vluchten of niet terug te komen vóórdat de avond valt, zal ik je dikke vriend laten onthoofden. Ik houd van korte metten! En nu, ingerukt!'

Tom Poes zette zich zwijgend in beweging en even later galoppeerde zijn ezeltje het pad af, Bommelstein achter zich latend...

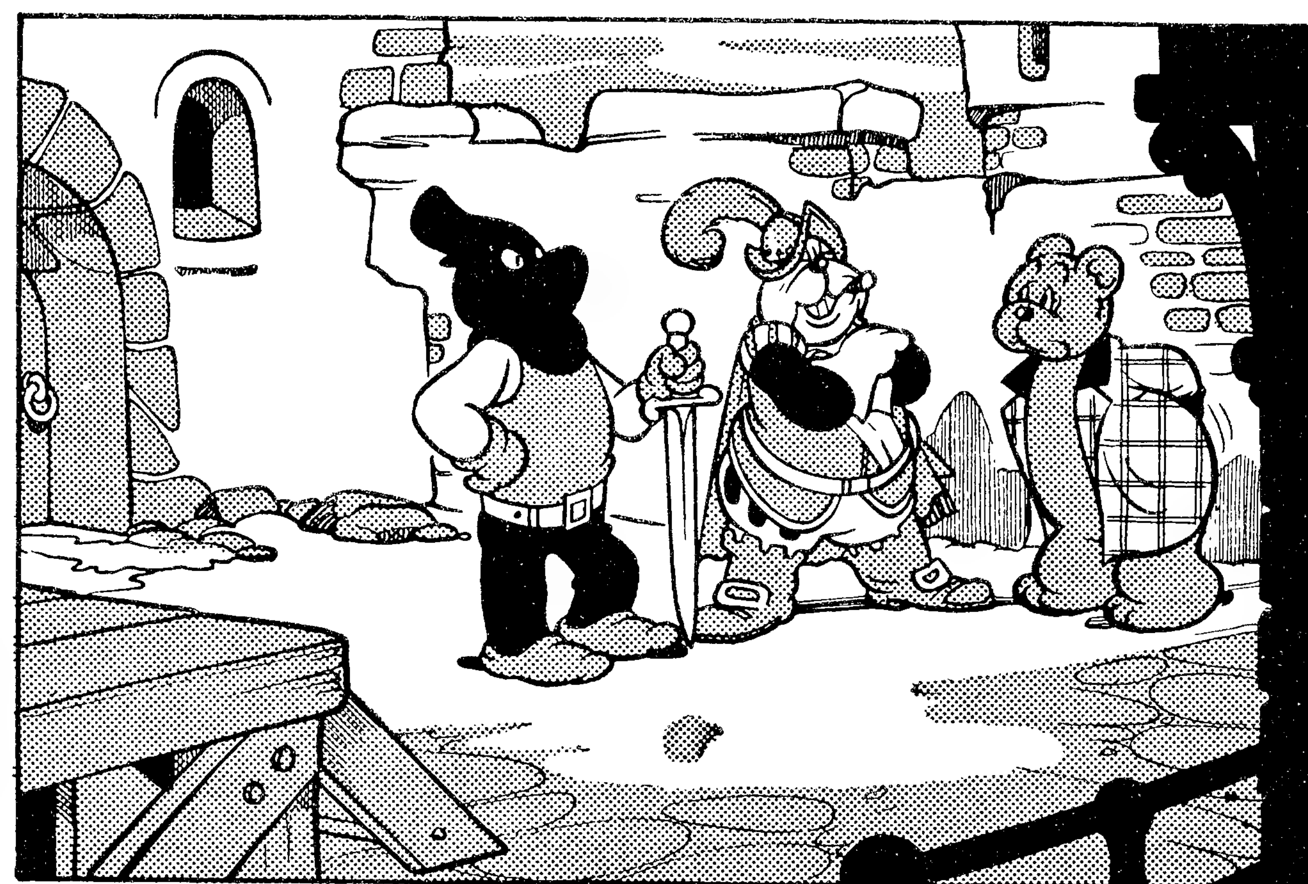

Heer Bommel had nog niet lang in zijn kerker gezeten, toen de deur werd ontgrendeld en de officier binnentrad. 'Ha!' riep de soldaat ruw. 'Zit je lekker, dikkerd?'
'Ik ben heer Bommel – Olivier B. Bommel', sprak heer Ollie uit de hoogte. 'Je kunt mij niet ongestraft dikkerd noemen! Reken er maar op, dat je daarvoor gestraft zult worden! Ik heb in dit avontuur wat pech; dat geef ik toe, maar dat ligt aan de schrijver! Een Bommel staat zijn mannetje! Een Bommel is verschrikkelijk in zijn woede! Een heer kan zich door zo'n wapenknecht als jij bent niet laten beledigen! Tom Poes zal...'
'Tom Poes zal niets!' viel de officier hem in de rede. 'Tom Poes is op verkenning uit en wanneer hij niet vóór de avond terug is word je onthoofd! Nu weet je het! Basta!' De woesteling verwijderde zich weer en liet heer Bommel met zijn ketting eenzaam in zijn cel achter. Het hoeft natuurlijk niet gezegd te worden, dat zijn gedachten niet van de aangenaamste waren! Het is om de drommel geen pretje om het vooruitzicht te hebben onthoofd te zullen worden!
'Zou Tom Poes op tijd terug zijn?' vroeg heer Bommel zich transpirerend af. 'Zou hij mij niet weer in de steek laten? Zou hij, zonder mijn beproefde leiding, kans zien om hulp te krijgen? Hij is nog zo jong en onervaren!'
Nu, Tom Poes deed zijn best, dat is zeker. Ik weet nog niet precies, wat hij van plan is, maar hij had zijn ezeltje tot de grootst mogelijke spoed aangezet en draafde nu door het woud...

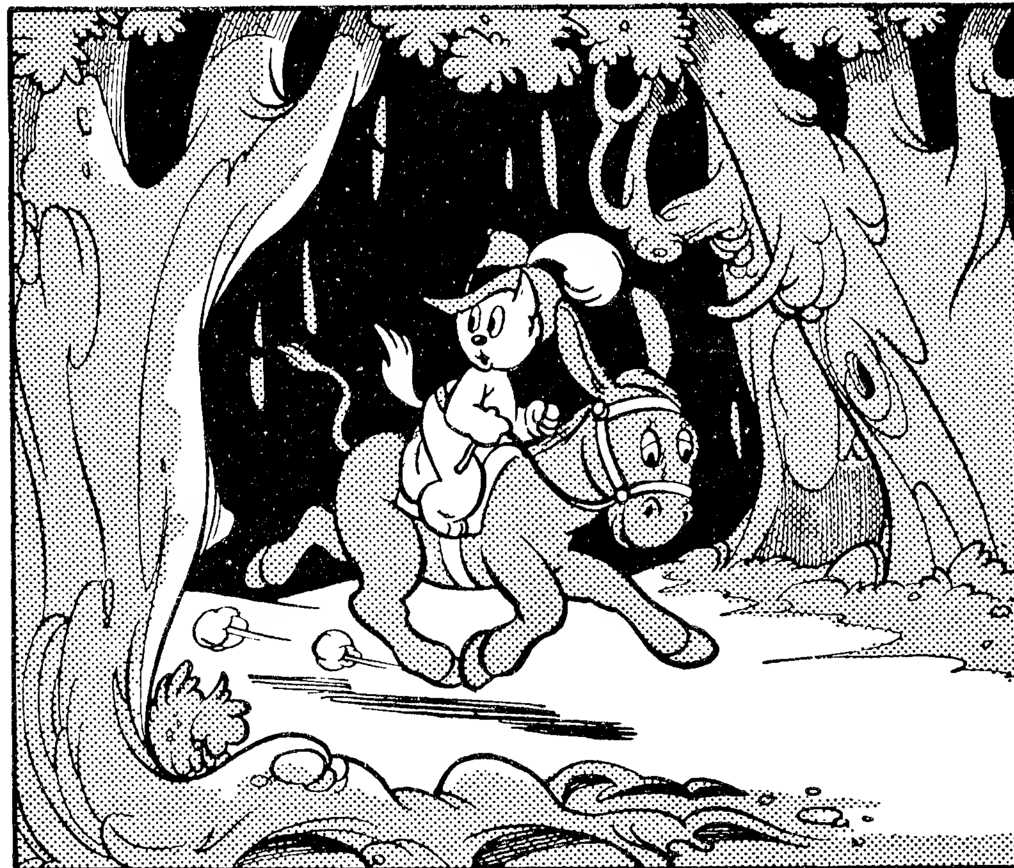
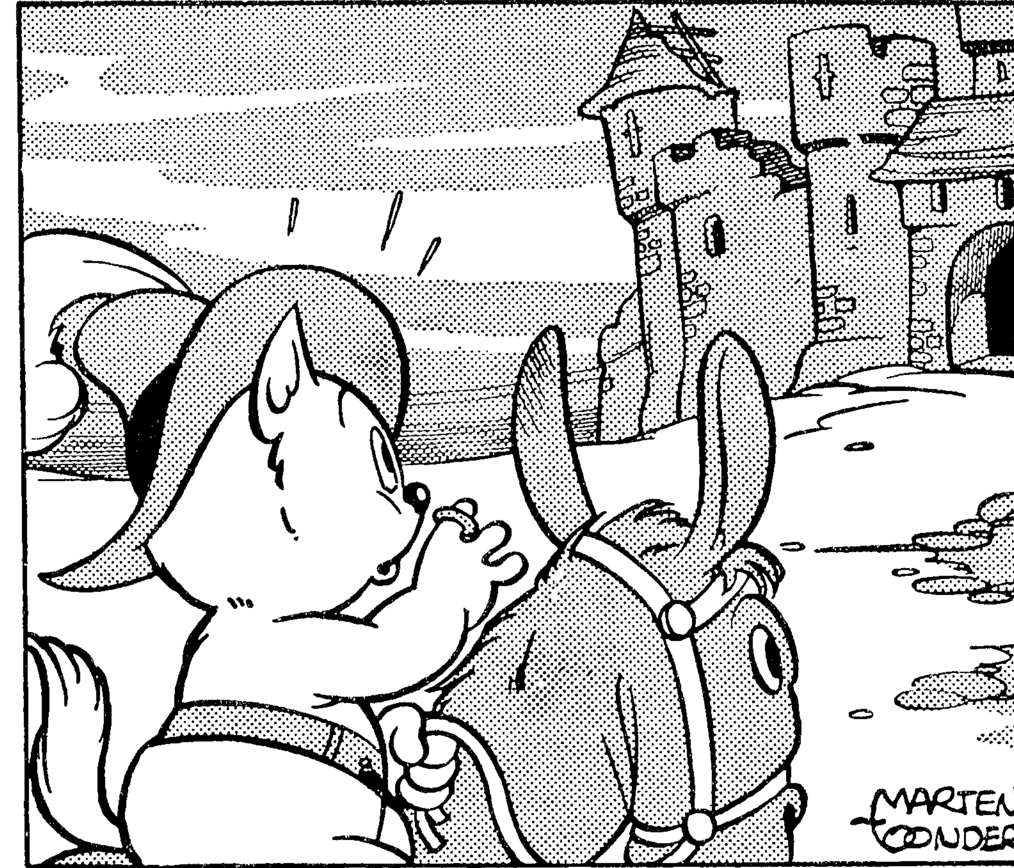

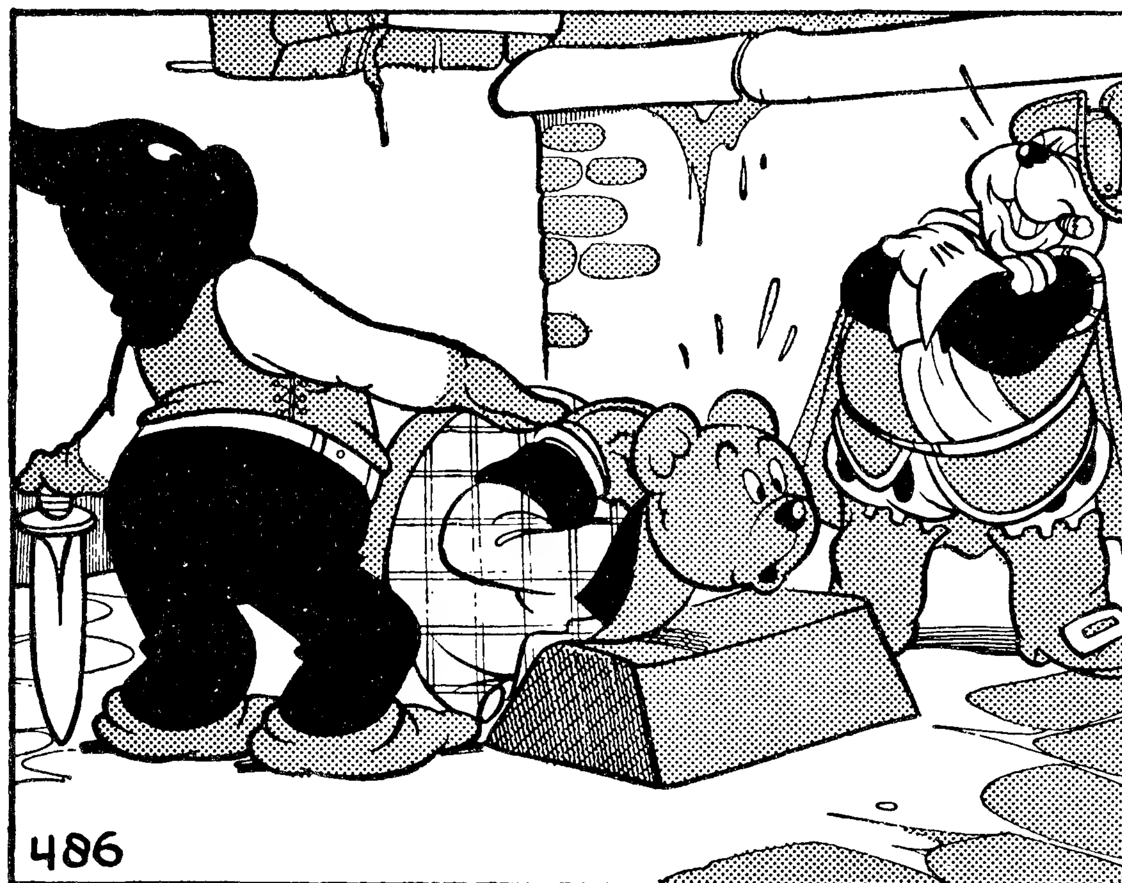

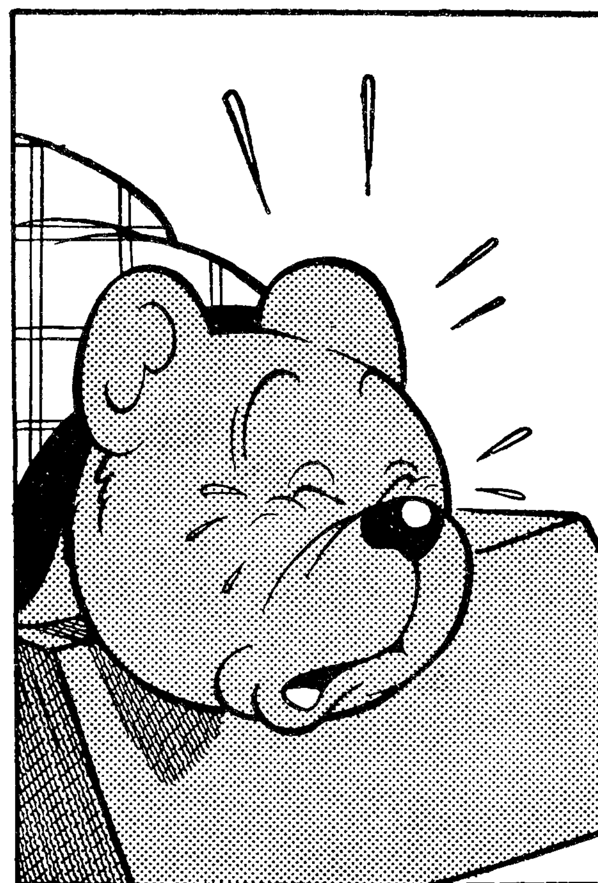
Tom Poes was rechtstreeks naar de tovenaar gedraafd. Natuurlijk! Dat lag voor de hand, niet waar? Wat kon hij anders doen?
'Het spijt me verschrikkelijk, dat ik u nu alweer lastig moet vallen!' zei hij. 'Maar we zitten alweer midden in de moeilijkheden!' En hij vertelde alles wat er gebeurd was.
'Juist!' zei de tovenaar. 'Ik maak uit je verhaal op, dat jullie nu in de zeventiende eeuw zitten! Hm! Ik heb altijd al gedacht, dat die zogenaamde gouden eeuw niet helemaal een pretje was! Hm! En nu wil je natuurlijk, dat ik je weer help, niet waar? Dat gaat een beetje ver, jongen! Het is zelfs brutaal van je om er om te komen vragen! Dat gesol met die tijd gaat me niet in de koude kleren zitten! Het is moeizaam werk, vol onverwachte problemen en moeilijke vraagstukken! Als ik er goed over nadenk, is het zelfs helemaal onmogelijk! Je begrijpt natuurlijk wel, dat de cosmische wetten ernstig gestoord worden door mijn ingrijpen! De betrekkelijkheid van de tijd wordt hier op zorgelijke wijze getoetst aan de realiteit! De cirkel van verleden, heden en toekomst begint een bedenkelijke kromme lijn te vertonen, die de vorm van een kurketrekker dreigt te benaderen! Het gevaar bestaat, dat...'
Doch halt! Ik zal de boze redevoering van de tovenaar hier niet herhalen. Ze is te moeilijk voor kinderen en bovendien duurde ze ruim drie en een half uur. Ze duurde zó lang, dat de zon al begon onder te gaan! Toen Tom Poes dan ook niet op tijd terug was, liet de officier de ongelukkige heer Ollie uit zijn cel halen en deelde hem grijnzend mee, dat de tijd rijp was om hem te laten onthoofden...

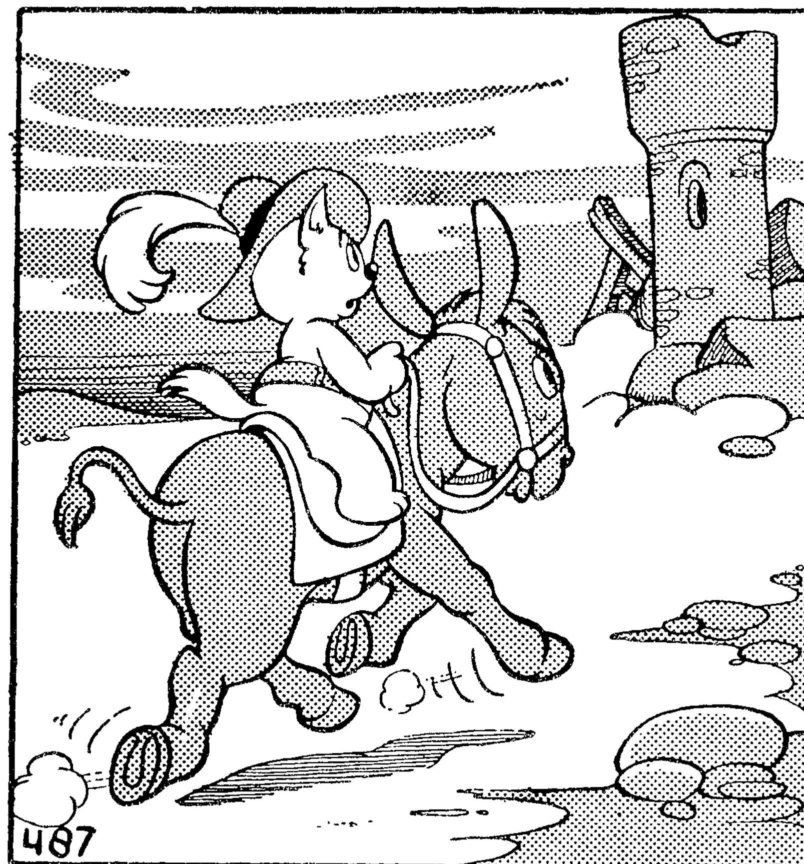

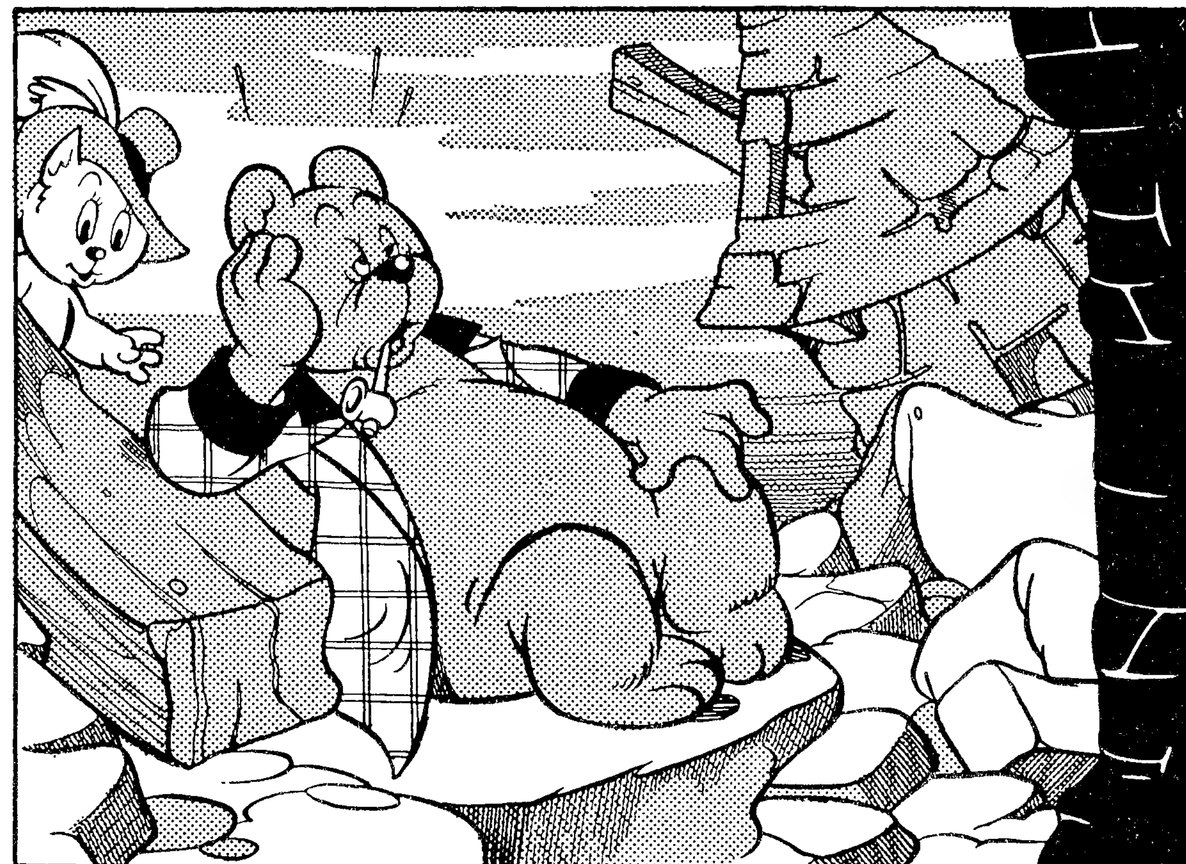
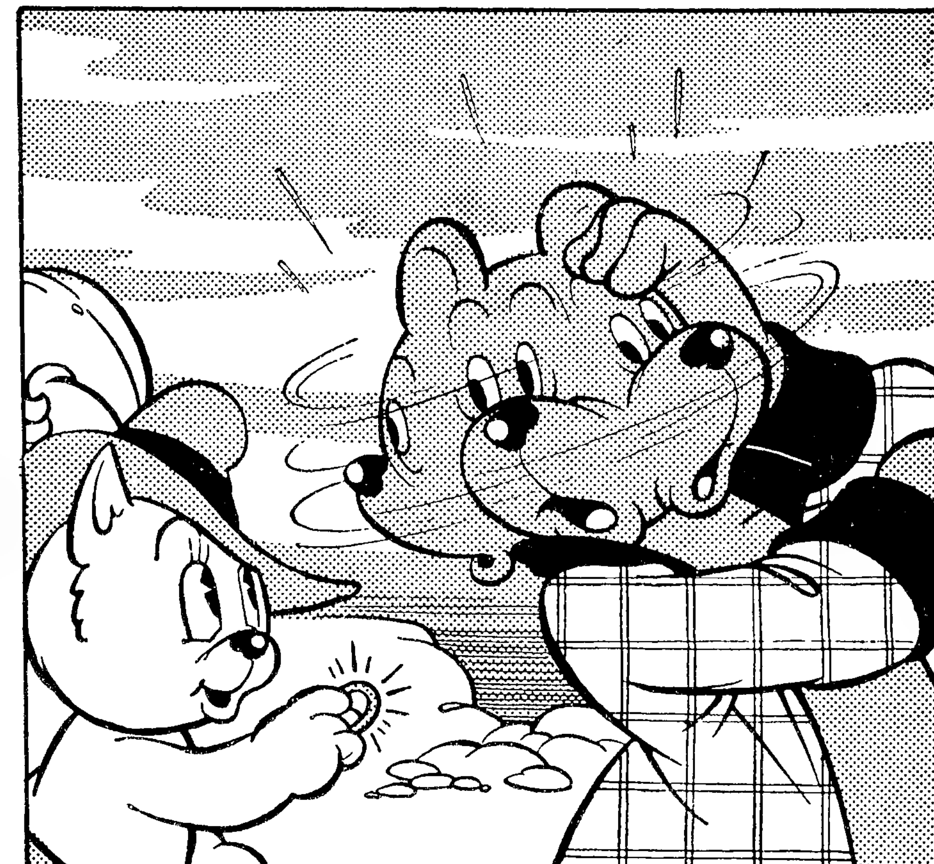
De tovenaar eindigde zijn boze alleenspraak, tastte in zijn zak en haalde er een ringetje uit.
'Overigens,' sprak hij, 'heb ik er al op gerekend, dat je terug zou komen. Ik ken de rusteloze aard van jullie, gewone lieden! En daarom heb ik een ringetje gemaakt waar enige kracht in zit, het is voor jou, maar wees er voorzichtig mee! Je kunt er de tijd mee veranderen wanneer je het in de lucht steekt... hm... gevaarlijk werk overigens! Maar dat is jouw zaak! Hier is het ding, succes er mee! Geen dank, het genoegen was aan mij!'
Tom Poes verloor geen tijd. De schemering was ingevallen en hij begreep, dat het leven van heer Bommel aan een zijden draadje hing. Daarom spaarde hij zijn ezel dan ook niet. Hij liet hem draven dat het bos er van dreunde. Overigens was het woud al aardig donker. De vogels hadden hun nesten opgezocht en waren stil geworden. Alleen in de verte krasten een paar raven en er huilde een ontwakende wolf. Maar Tom Poes galoppeerde zonder ongelukken of avonturen het bos uit. Al heel gauw kreeg hij toen Slot Bommelstein in het gezicht. Het stond er nog precies als toen hij het verlaten had – een beetje brokkelig en vervallen en zo op het oog geheel verlaten. Maar Tom Poes liet zich hierdoor niet misleiden.
'Ik hoop, dat ik nog op tijd ben!' mompelde hij bezorgd. 'De zon is al ondergegaan. Enfin, nu zal blijken of het ringetje werkt!' Hij stak zijn hand omhoog (hij had de ring voor het gebruik aan zijn vinger gestoken) en wachtte af...

Heer Bommel stond intussen met een ongelukkig gezicht op de binnenplaats. Zijn armen waren op de rug gebonden en naast de officier stond een onaangenaam individu met een zwaard in de hand.
'Mag ik even voorstellen?' vroeg de soldaat grijnzend. 'Dit is een zekere heer Bommel en deze heer is een scherprechter. Hij zal de eer genieten u het hoofd voor de voeten te leggen!'
'Daar houd ik niet van!' piepte heer Bommel. 'Ik-ik verb-verbied het! Een heer legt geen voeten eh... legt geen voet voor... geen leg in het hoofd... g... geen... een heer voet geen hoofd in de leg! Ik wil niet, Tom Poes! Help! Tom Poes! Hoofd in de leg!'
'Genoeg!' bromde de scherprechter onder zijn masker. 'Ik moet aan het werk! Heb nog meer te doen! Als u hier nu eventjes gaat liggen is het in een wip gebeurd!' En hij duwde heer Ollie naar beneden, terwijl de officier toekeek met een grijns op zijn ongunstige gelaatstrekken. Het was werkelijk een gruwelijk moment en ik zou dit allemaal niet zo uitgebreid verteld hebben, wanneer er werkelijk een kans was geweest, dat heer Ollie het slachtoffer van de beul zou worden. Nee, zoals de opmerkzame lezer zich zal herinneren stond Tom Poes voor het oude slot en hief zijn ring omhoog. En precies op het ogenblik, dat heer Ollie luid huilend neerknielde, gebeurde er iets vreemds! De muren, die nog stonden, wankelden en stortten in, de officier en de beul gingen in rook op en heer Bommel bleef alleen achter in de snel verouderende ruïne...

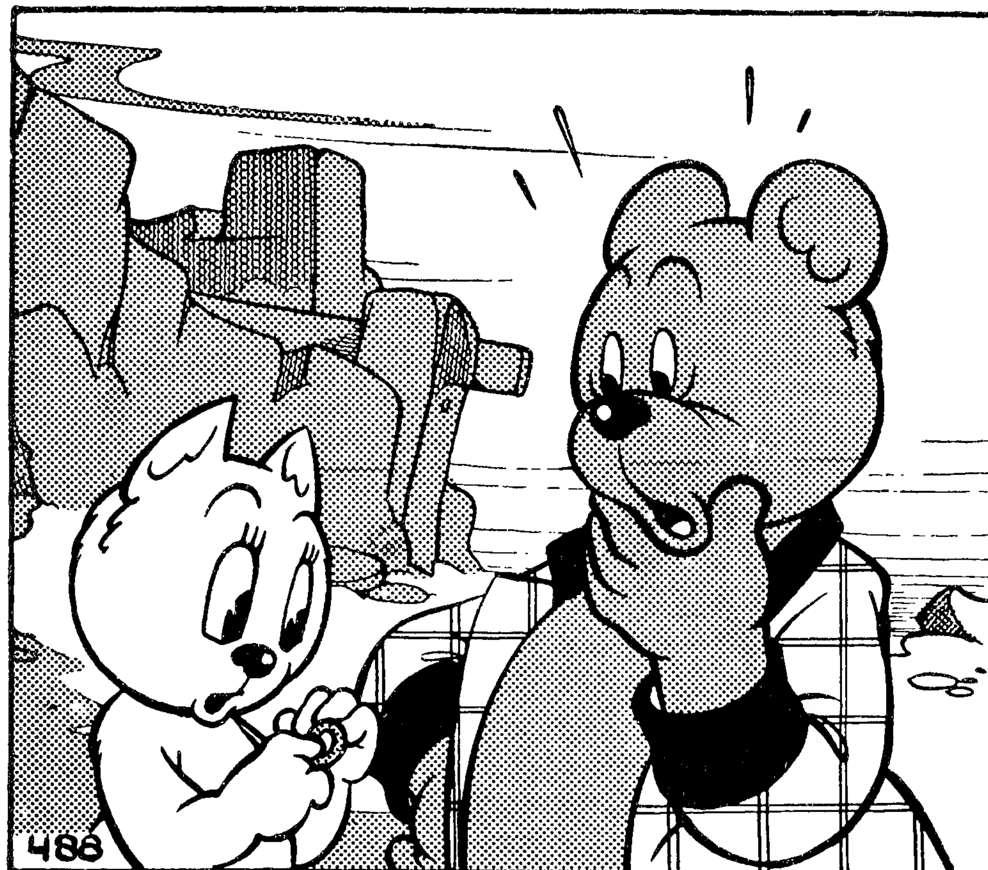

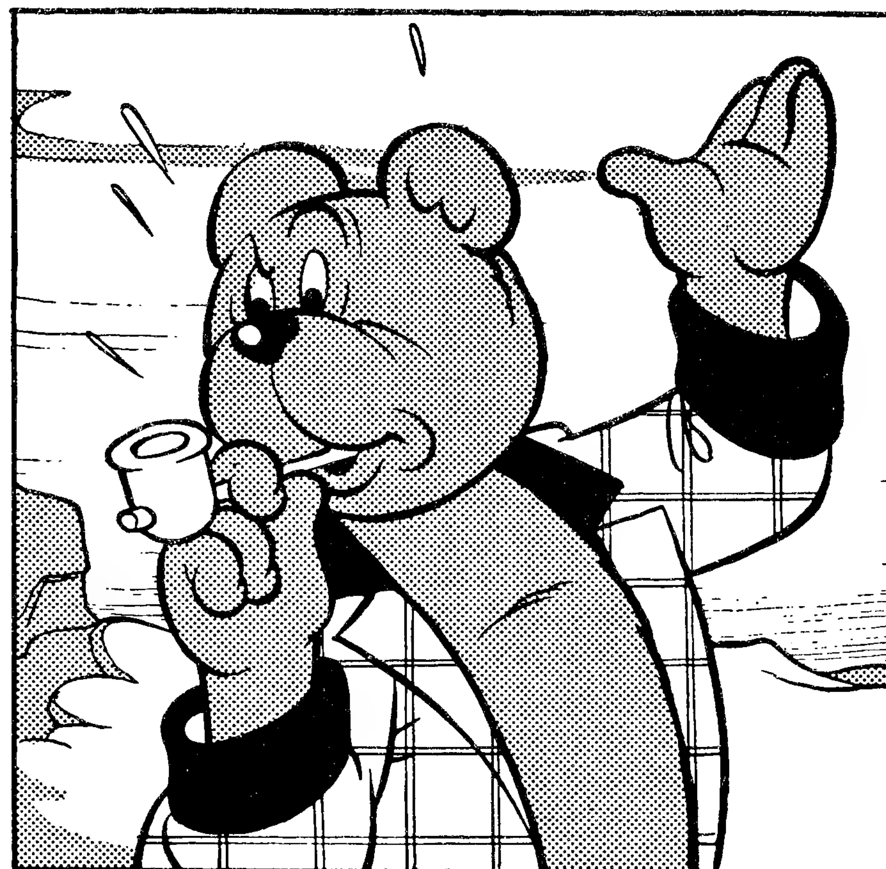
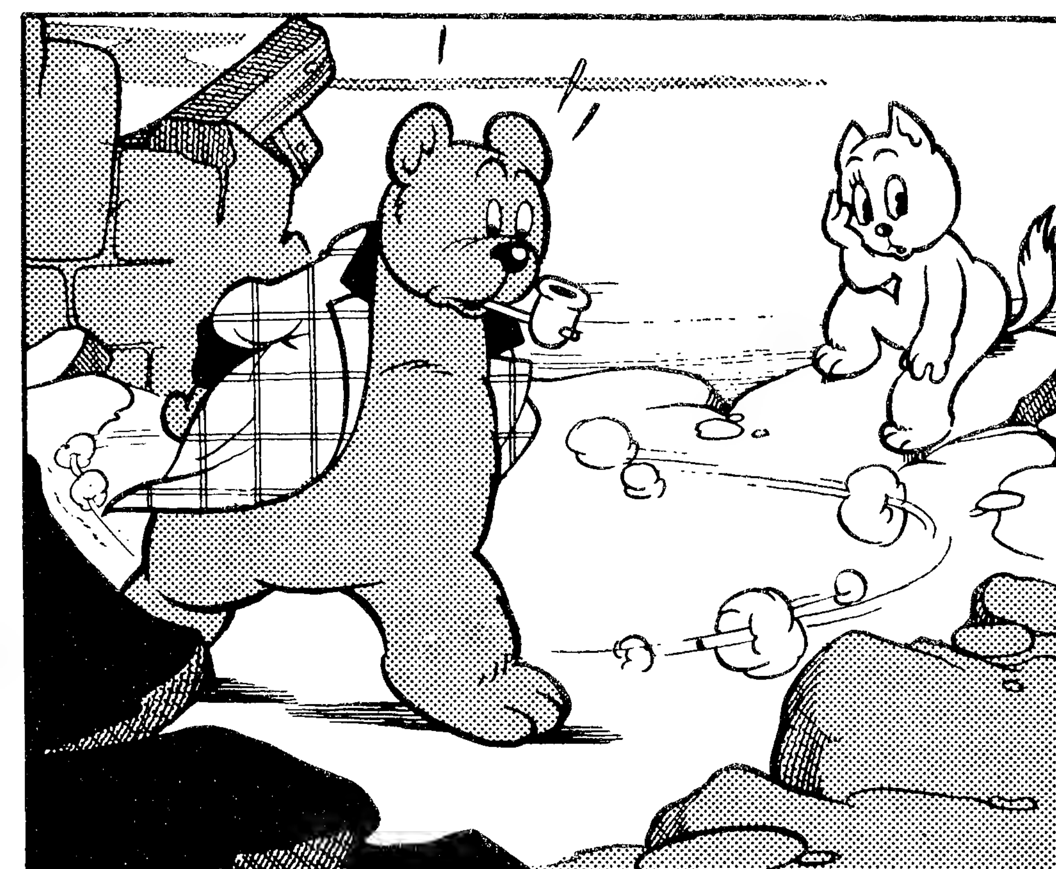
Tom Poes had in de verte het verval van Bommelstein gezien. Hij zag de muren storten en de torens wankelen, hij zag de stofwolken opstijgen en hoorde het kraken van de balken. Het was dan ook met een beklemd gemoed, dat hij naar de ruïnes toereed. 'Wie weet, wat er met heer Bommel gebeurd is!' dacht hij. 'Ik hoop dat hij geen steen op zijn hoofd heeft gekregen en dat ik nog op tijd was om hem van de beul te redden!' Hij stapte van zijn ezeltje af en begon een speurtocht tussen de verlaten bouwval. Het begon al donker te worden en de wind stak sterker op, zodat het er niet gezellig was. Neen, het was, wat men noemt droefgeestig op die plek. Tom Poes begon werkelijk ongerust te worden omdat hij nergens een teken van leven zag. Maar toen hoorde hij ineens, boven de klaagzang van de wind uit een zachte stem, die op een sombere toon tot zichzelf sprak.

'Hier zit ik nu!' sprak de stem. 'Ik, de heer van Bommelstein! Het was een mooi slot, stoer en stevig, geschikt om er een heer in te laten wonen. Toen kwam de vooruitgang en die wilde het fraaie kasteel slopen en toen heb ik, Olivier B. Bommel de vooruitgang gestuit en toen heeft de achteruitgang het gebouw gesloopt. Bovendien heeft men mij in kerkers geworpen en...'

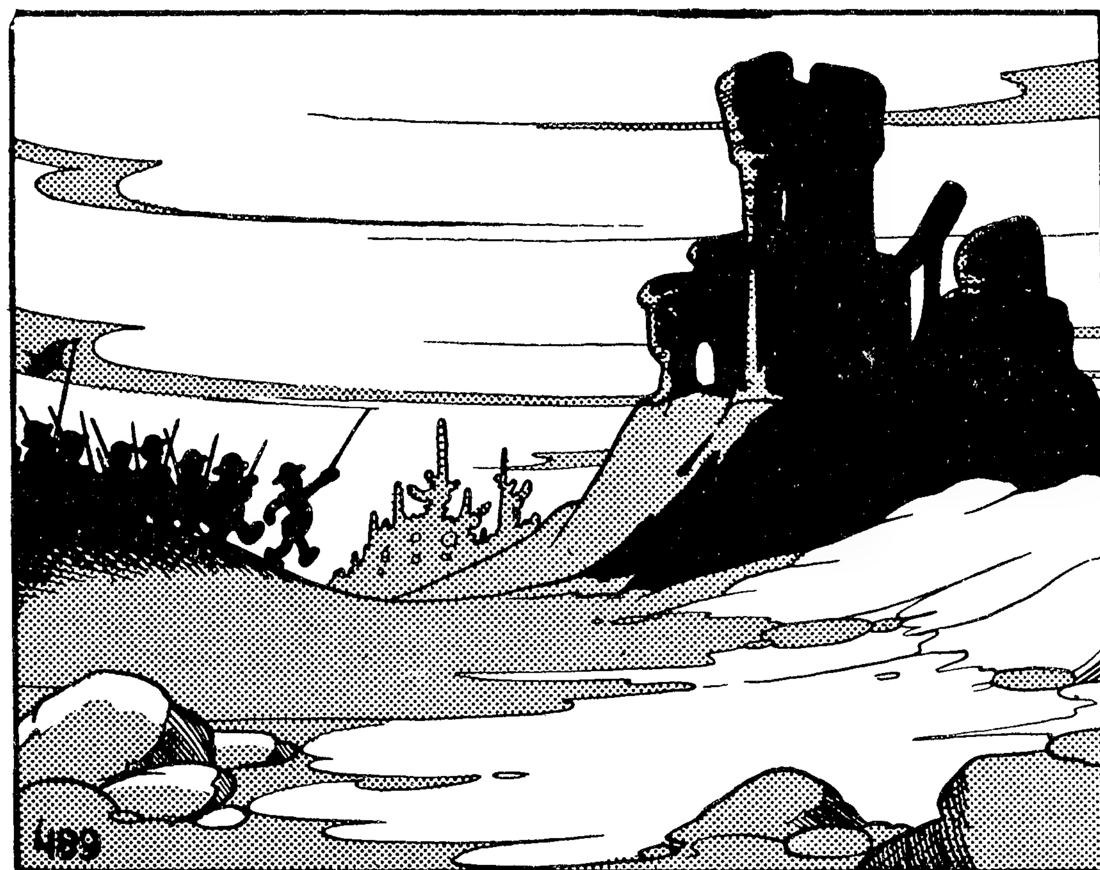
'Heer Ollie!' riep Tom Poes. 'Leeft u nog? Dan ben ik dus op tijd gekomen. Ik heb zelf dit keer de tijd veranderd, heer Bommel!'

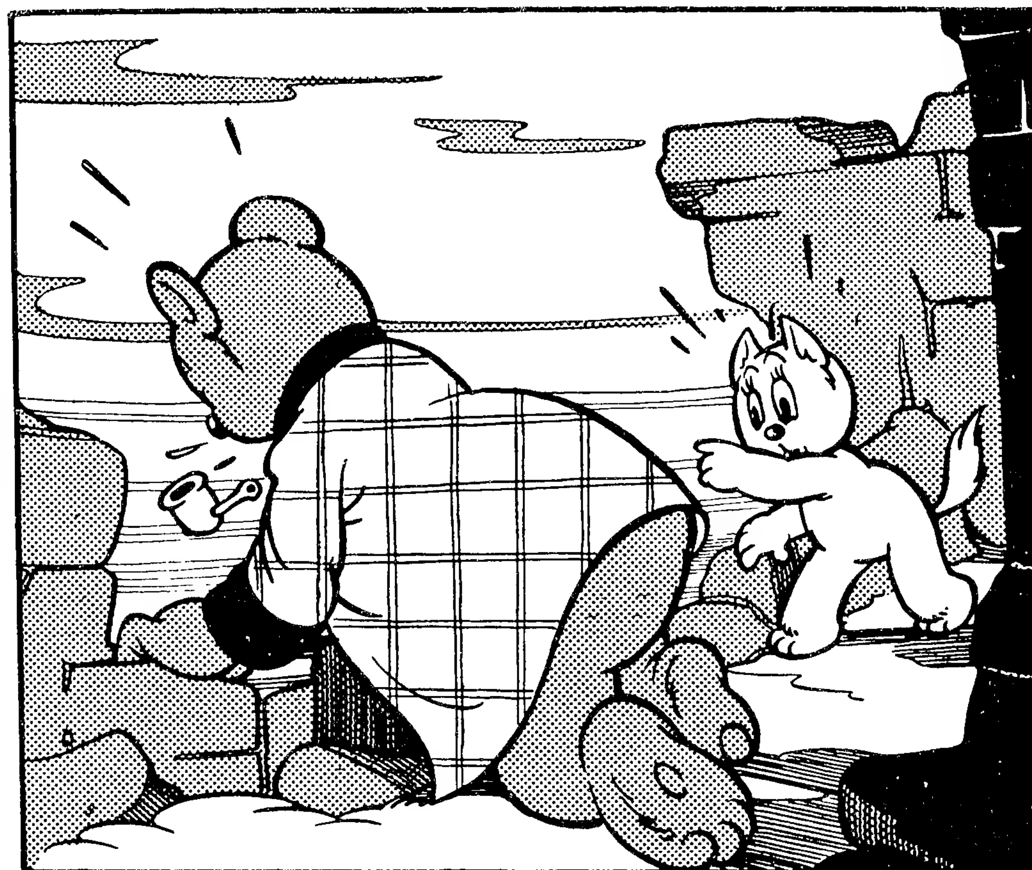
'Hm! T-Tom Poes!' zei heer Ollie geschrokken. 'O, heb jij dit gedaan? Dan heb je het slecht gedaan, jonge vriend! Kijk nu eens wat er van Bommelstein over is! Bah! Ik ben erg ontevreden over je!'

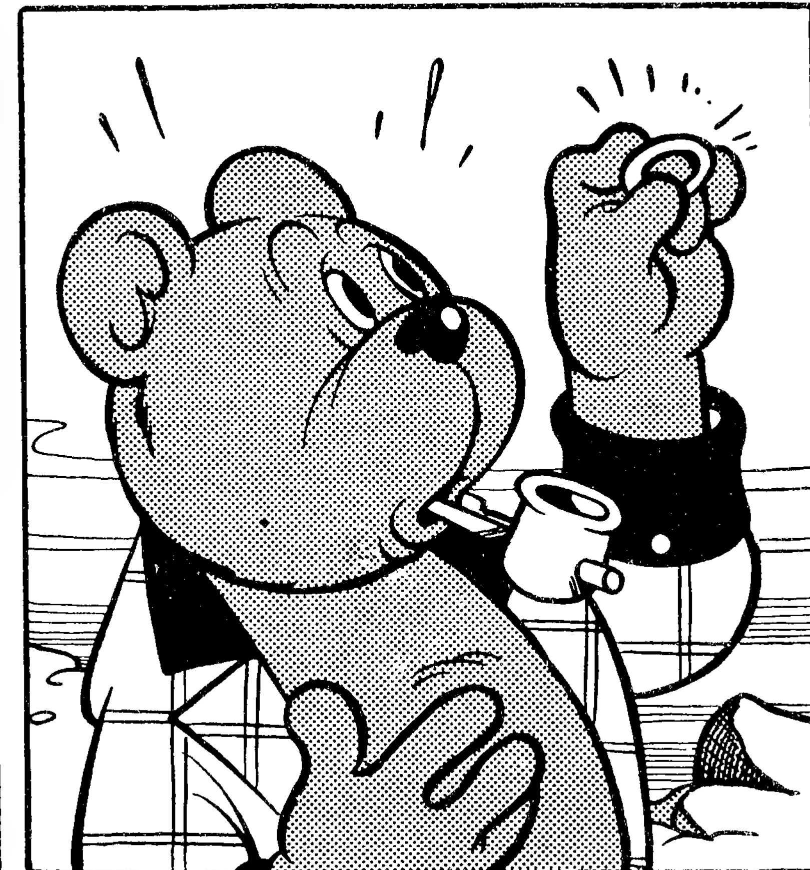

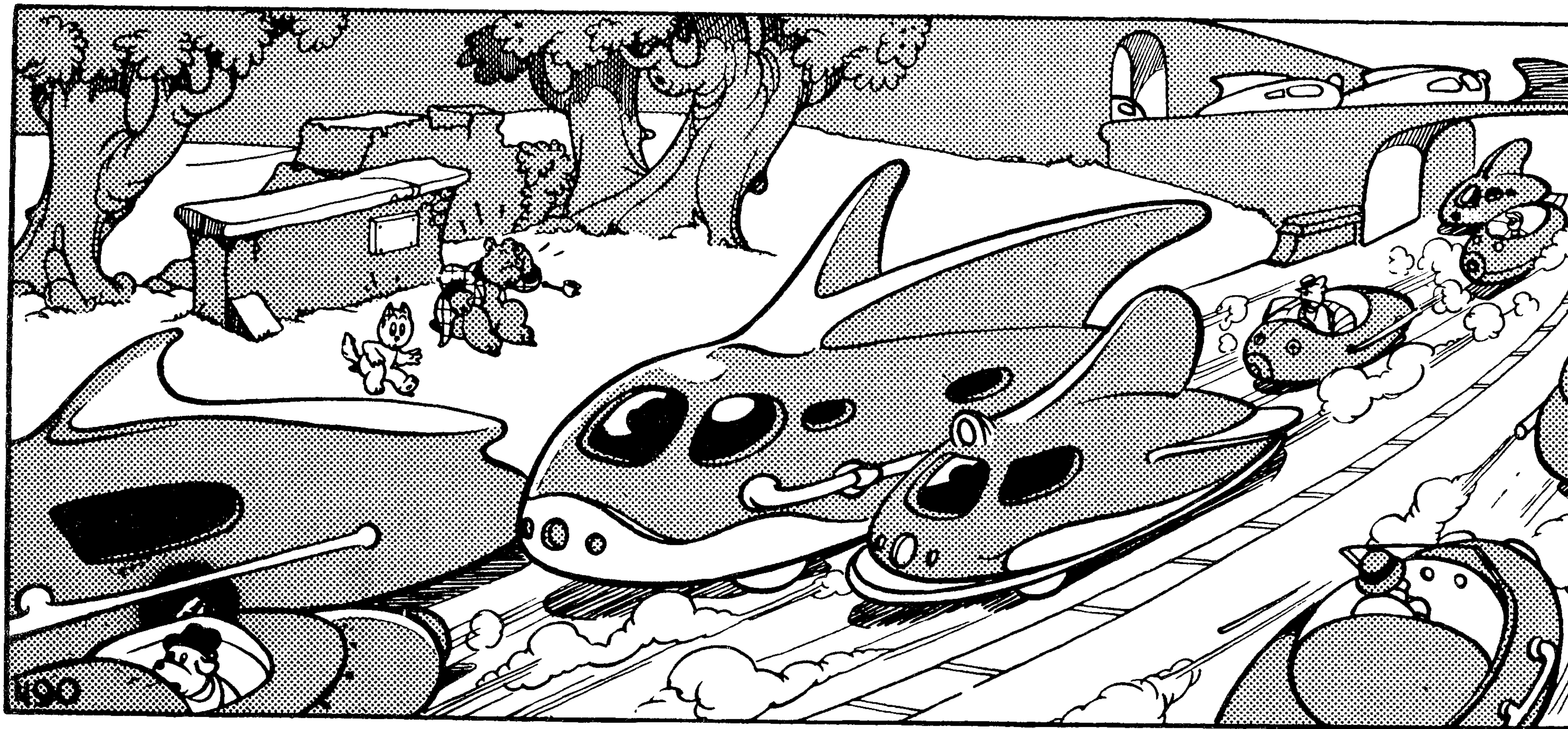
'Dit is de ring die de tovenaar me gegeven heeft!' zei Tom Poes. 'Als ik dit ding in de hoogte steek verandert de tijd, en u ziet maar, dat het goed werkt! U zou nu geen hoofd meer hebben wanneer ik niet...'
'Ja, ja!' zei heer Bommel. 'Een mooie ring! Maar je hoeft warempel niet zo op te scheppen, jonge vriend! In de eerste plaats weet je, dat ik helemaal niet van grootsprekers houd en in de tweede plaats heb je het er maar povertjes afgebracht!'
'Wàt zegt u?' vroeg Tom Poes verbluft.
'Kijk maar eens om je heen!' voer heer Ollie voort. 'Wanneer je de tijd dan al moest veranderen had je toch net zo goed een tijd kunnen uitzoeken, dat mijn mooie slot niet in puin lag! Wat moet ik nu beginnen?'
'In plaats dat u blij bent, dat u nog leeft, loopt u te klagen!' riep Tom Poes verontwaardigd. 'Heb ik daarvoor zo in angst gezeten? Heb ik daarvoor...'
'Wat moet ik nu beginnen?' hernam heer Ollie. 'Een heer met een ruïne is niets, zeg nu zelf! Ik betwijfel of men zo iemand een heer kan noemen! Er zal niets anders op zitten, dan dit kasteel te laten herbouwen... Maar daarmee heb ik mijn kunstschatten niet terug! Ik kan wel huilen als ik aan al die portretten en beelden denk die ik van mezelf heb laten maken! Weg! Stuk! Puin! En als ik maar wist in welke tijd we nu zitten! Maar ik heb er geen idee van! Het kan net zo goed de tijd van Laurens Janszoon Gorter zijn als van Kenau de Staute, als je begrijpt wat ik bedoel...'

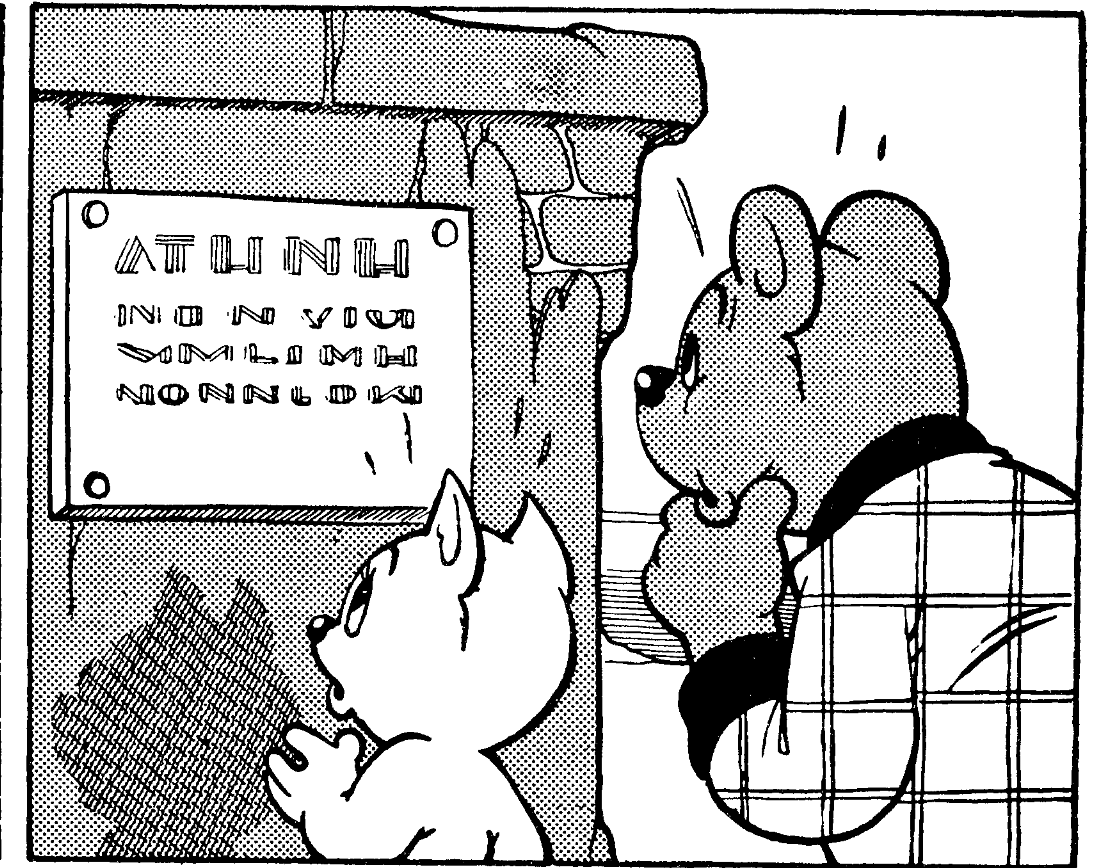

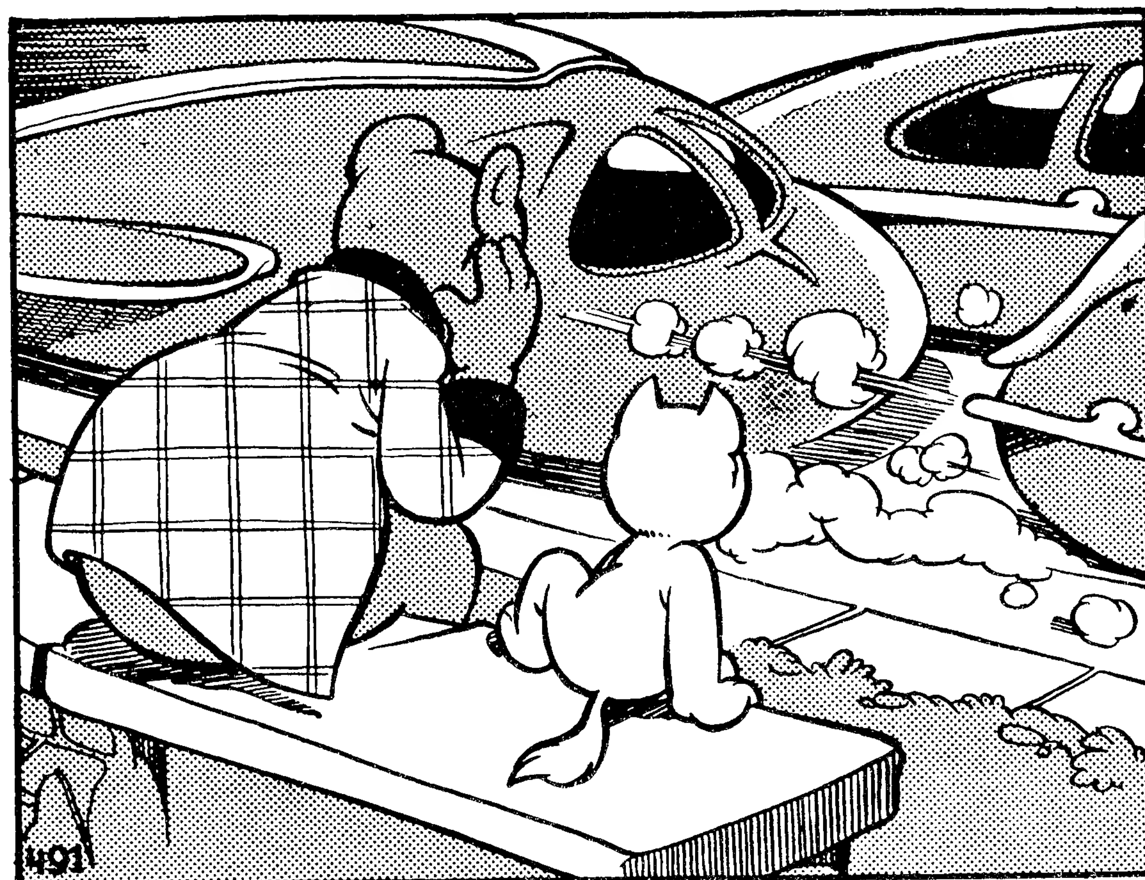

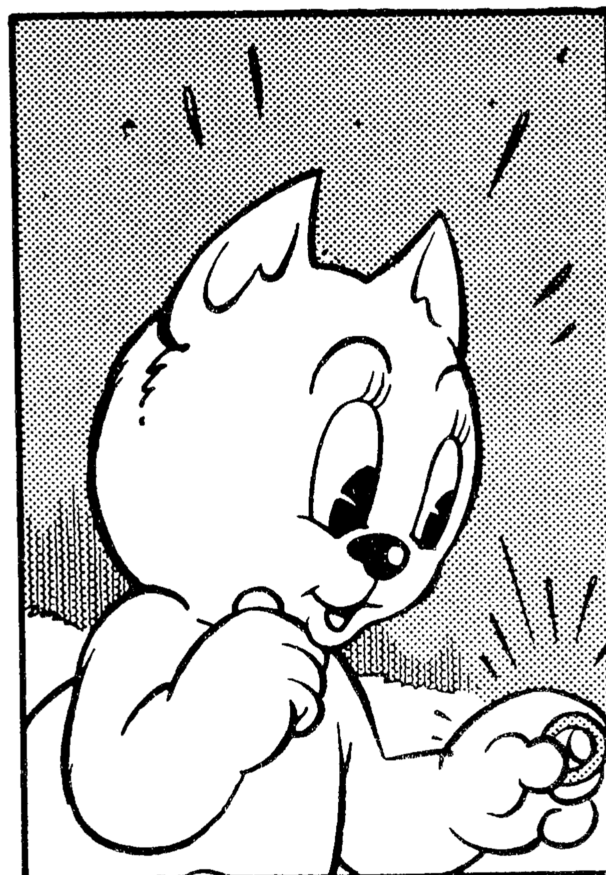
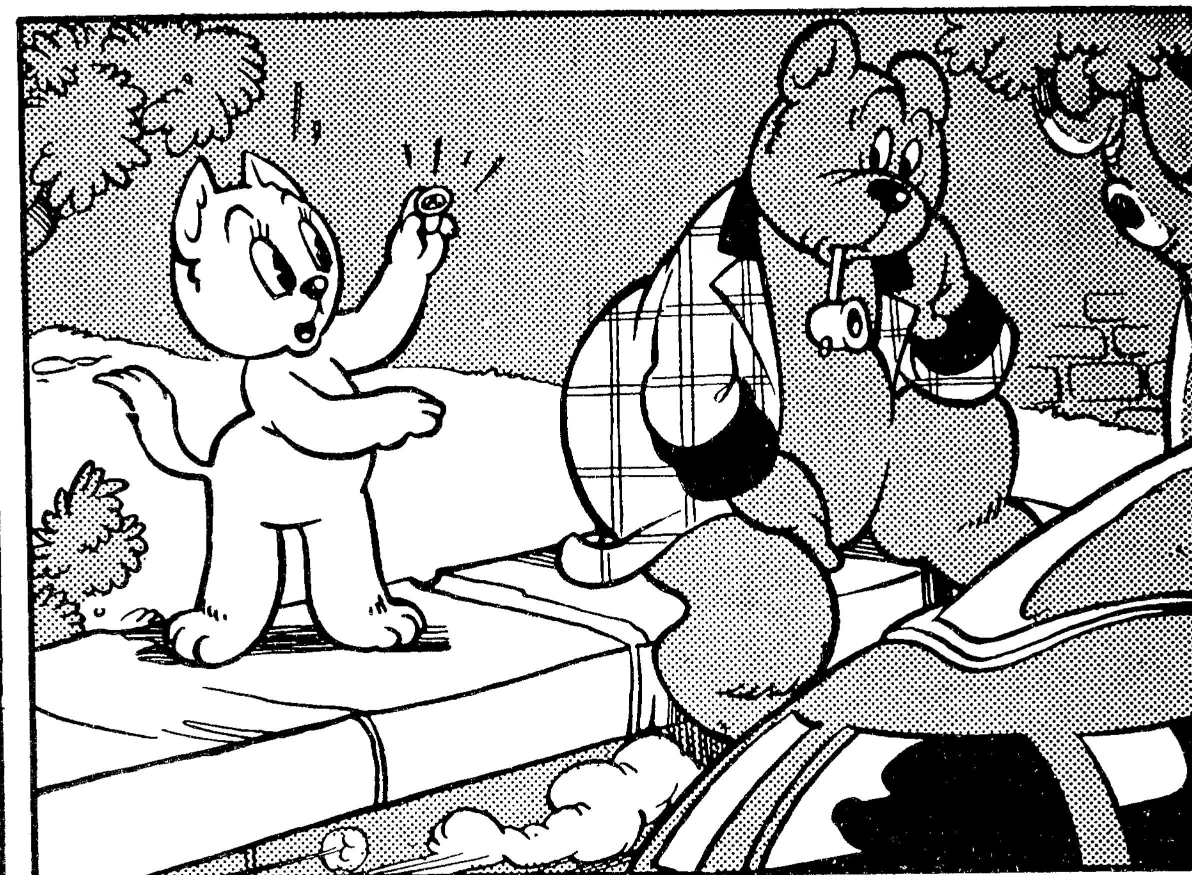
Ja, het was inderdaad moeilijk te zeggen in welk tijdperk Tom Poes en heer Bommel nu waren terecht gekomen. Er was niets waar men enig houvast aan had. Geen bouwstijl en geen klederdrachten, geen papieren of geschiedenisboeken, zelfs geen wapens en dat zegt toch iets. Want over de hele wereld vindt men de nuttige instrumenten waarmee men een ander kan afmaken en al naar gelang ze beter afgewerkt zijn kan men zien in welke tijd ze zijn gemaakt. Maar wacht even! In de snel vallende duisternis klonk het geluid van een snel naderende menigte. De grond dreunde onder zware schreden, een fors gezang deed de lucht trillen, staal rinkelde en leder piepte.
'Daar komt iemand aan!' zei heer Ollie verheugd en stak zijn hoofd over de bouwvallen heen. 'Nu zullen we vlug genoeg weten, welk tijdperk dit is!'
'Het is een leger, dat daar nadert!' zei Tom Poes. 'Ze hebben geweren en vlaggen, ziet u wel? Soldaten!'
'O...' zei heer Bommel bleekjes. 'Een leger, zei je? Hm! J-ja... n-nu zullen we al gauw merken in wat v-voor tijdvak we zijn... Hm... soldaten hè? Nu, wat voor tijdperk het ook is, het is een verkéérd tijdperk, als je begrijpt wat ik bedoel! Geef mij die ring, jonge vriend! Vlug, vóórdat dat leger hier is!' Hij griste Tom Poes de ring uit de hand en stak hem omhoog. 'Vooruit!' riep hij schril. 'De tijd moet vooruit!'

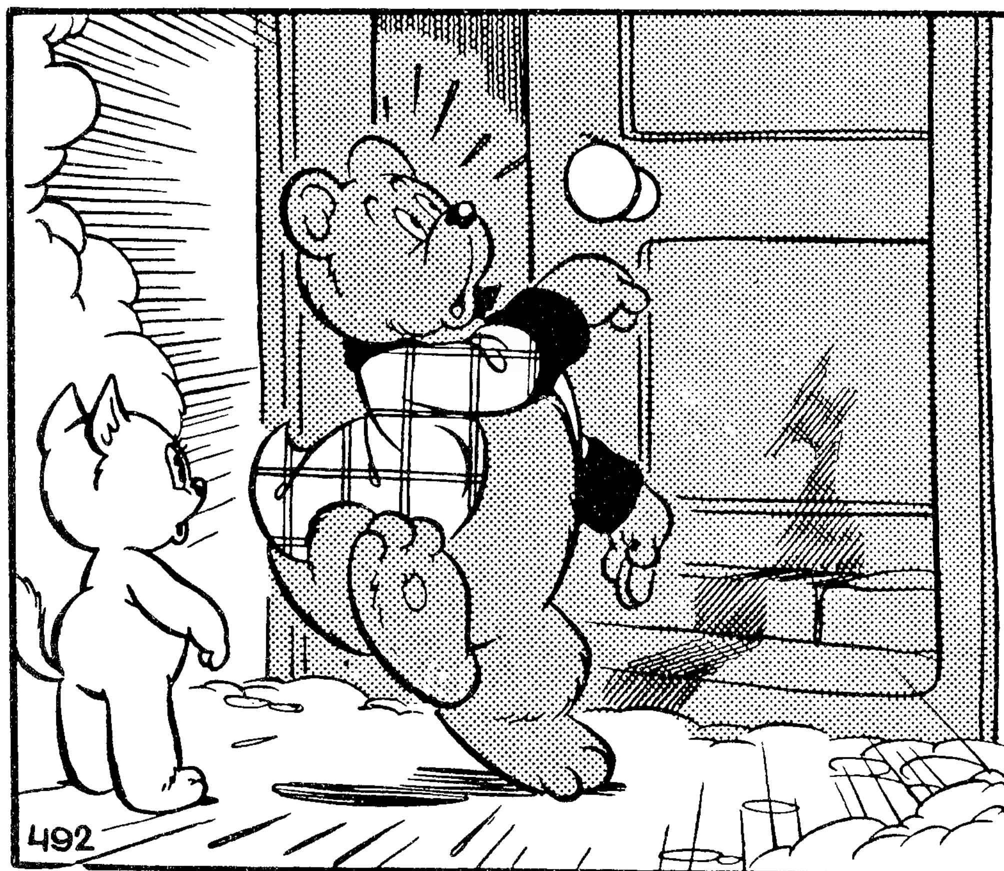

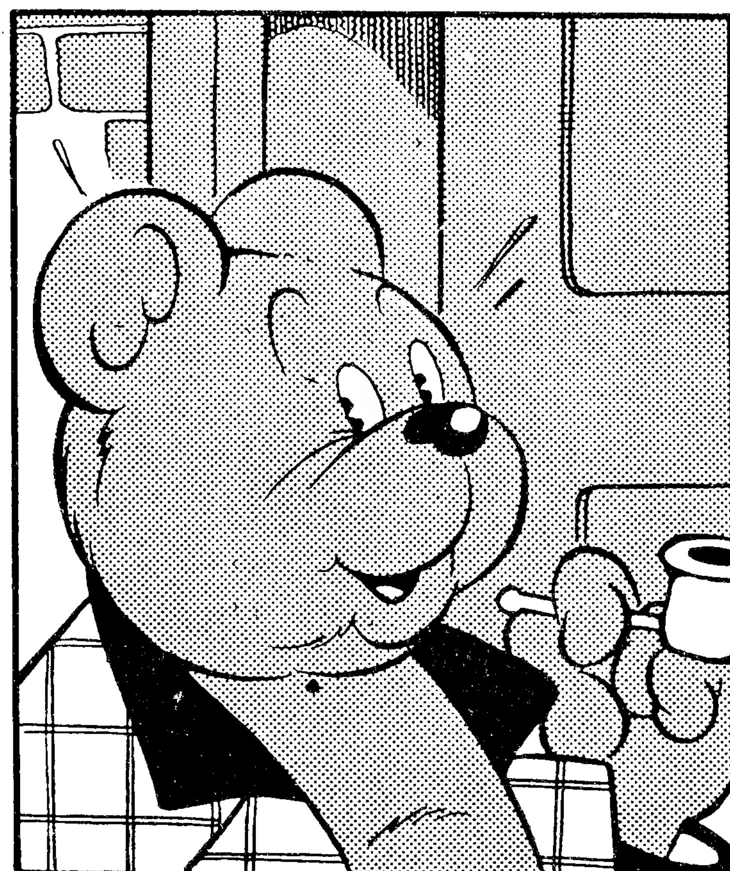
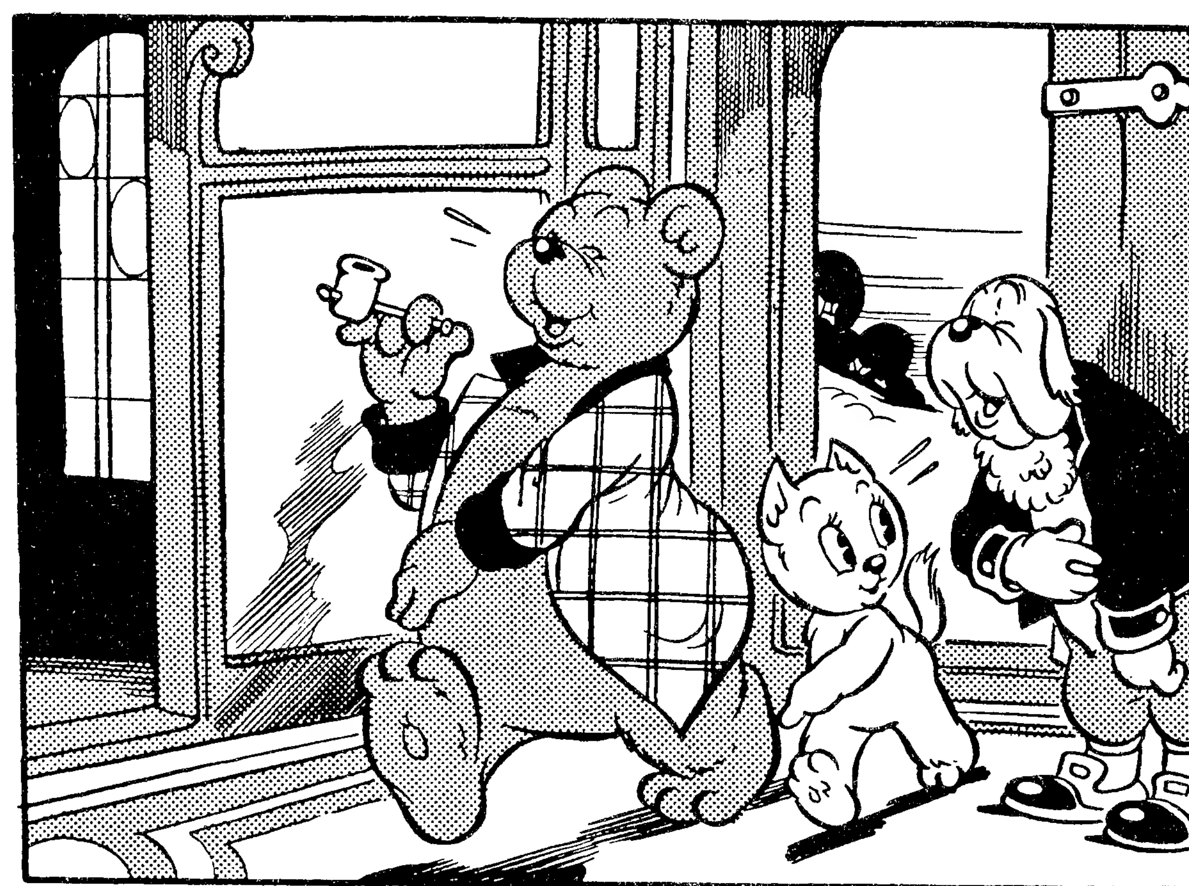
Het bleek wel, dat de tovenaar een grote kracht in de ring had gelegd. Want op het moment, dat heer Bommel hem omhoog stak, veranderde het landschap. De brokstukken van Bommelstein verdwenen alsof ze in de lucht oplosten, het naderende leger werd plotseling onzichtbaar en vóór Tom Poes en heer Ollie ontstond een brede weg, lopende van horizon tot horizon. Die hele weg was gevuld met snel voortschietende voertuigen van vreemd model. De lucht was vervuld met een zacht knetterend gezoem en dikke stofwolken dwarrelden hun om de oren.
'Wat – wat is dit?' vroeg heer Ollie, zich de ogen uitwrijvend.
'Een verkeersweg, lijkt me!' zei Tom Poes. 'En deze wagens lijken me atoomauto's toe. Ik heb ze wel eens gezien op die Amerikaanse plaatjesseries die ze strips noemen!'
'Atoomauto's!' riep heer Bommel. 'Verkeersweg! Zo! Dat is verschrikkelijk! Waar is Bommelstein nu, vraag ik je? We moeten ergens in de toekomst zijn! Waar... waar is mijn kasteel?'
'Achter u hangt een bordje!' zei Tom Poes. 'Lees maar eens wat daar op staat!' Heer Bommel draaide zich beverig om en las: 'Dit stuk muur is het laatste overblijfsel van een oud gebouw (z.g.n. kasteel of slot) dat in de twintigste eeuw bewoond werd door een zekere O. B. Bobbel. Deze verzette zich tot het laatst toe tegen het aanleggen van de verkeersweg, denkende, dat hij de Vooruitgang kon stuiten.'

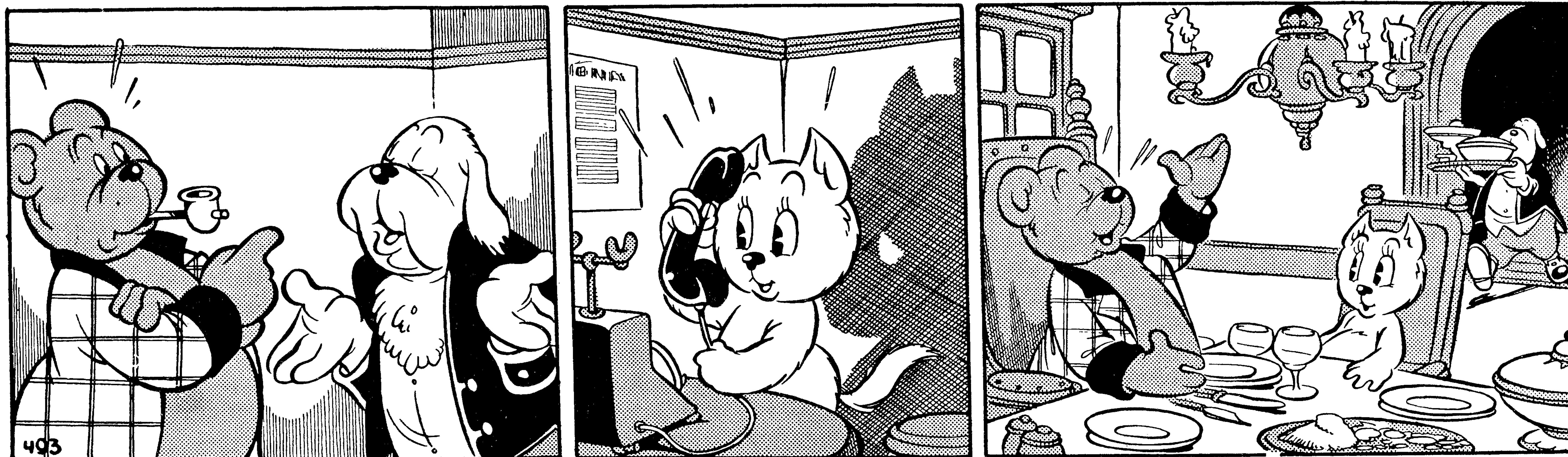

'Dàt gaat me te ver!' kreunde heer Ollie, het hoofd in de handen steunend. 'In de eerste plaats heet ik geen Bobbel; in de tweede plaats ben ik geen zekere Bommel maar heer Bommel en in de derde plaats blijkt uit dat bordje, dat ik niet in het stuiten van de vooruitgang geslaagd ben, als je begrijpt wat ik bedoel!'
'Ik begrijp het!' zei Tom Poes. 'Dit is dus een soort blik in de toekomst!'
'Juist! Een blik in de toekomst!' zei heer Bommel, somber naar de voortsnellende atoomauto's starend! Het verkeer suisde langs hen heen knetterend en zoemend, stofwolken dwarrelden rond en de weg strekte zich uit van horizon tot horizon.
'Hm!' hernam heer Ollie na een poosje, 'het is een snertblik als je het mij vraagt! Een blik van niets! Ik houd er niet van! Geen toekomst voor een heer, zeg nu zelf! Wat moeten we nu doen? Ik wilde dat we nooit begonnen waren met de tijd te knoeien, jonge vriend! Hoe krijgen we dit ooit weer goed?'
'Hm! Ik heb een idee!' zei Tom Poes. 'In welke tijd horen we eigenlijk thuis, heer Bommel?'
'Ik... eh... ik weet niet!' zuchtte heer Ollie. 'In geen enkele tijd! Een heer kent geen tijd, als je begrijpt...'
'Dàt is het!' riep Tom Poes. 'Dáár wilde ik u net hebben!' Hij klom op het muurtje en stak de ring omhoog, terwijl de atoomauto's langs hen suisden. 'Géén tijd!' riep hij. 'Géén vooruitgang en géén achteruitgang! Géén tijd!'

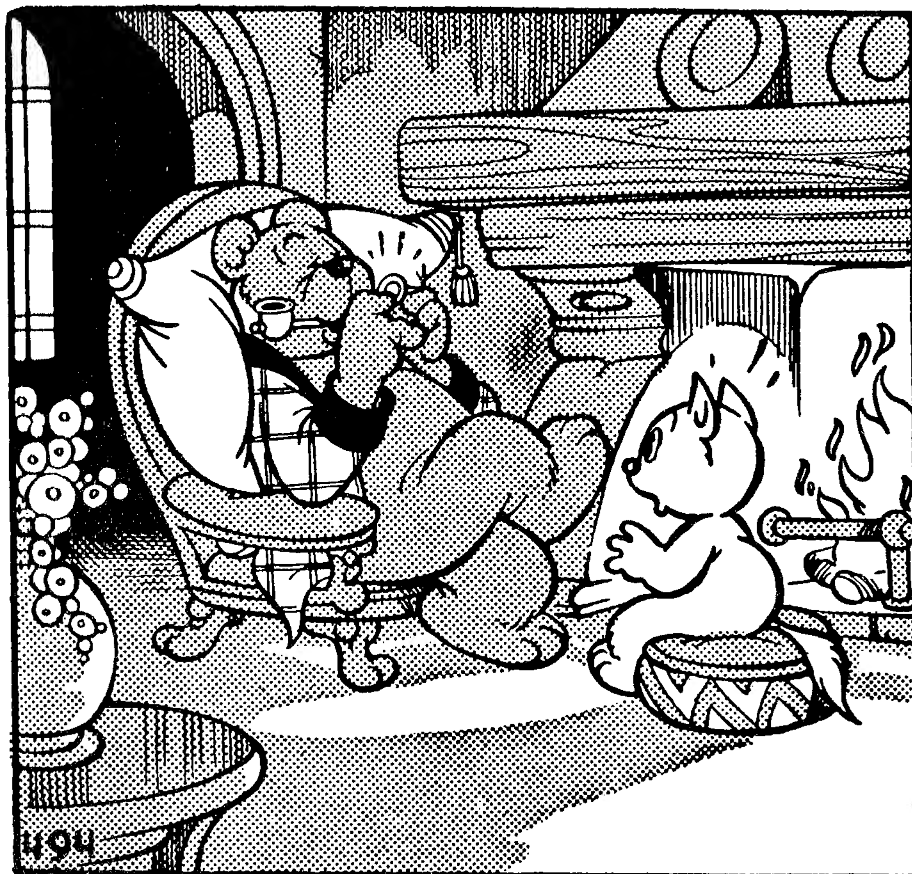

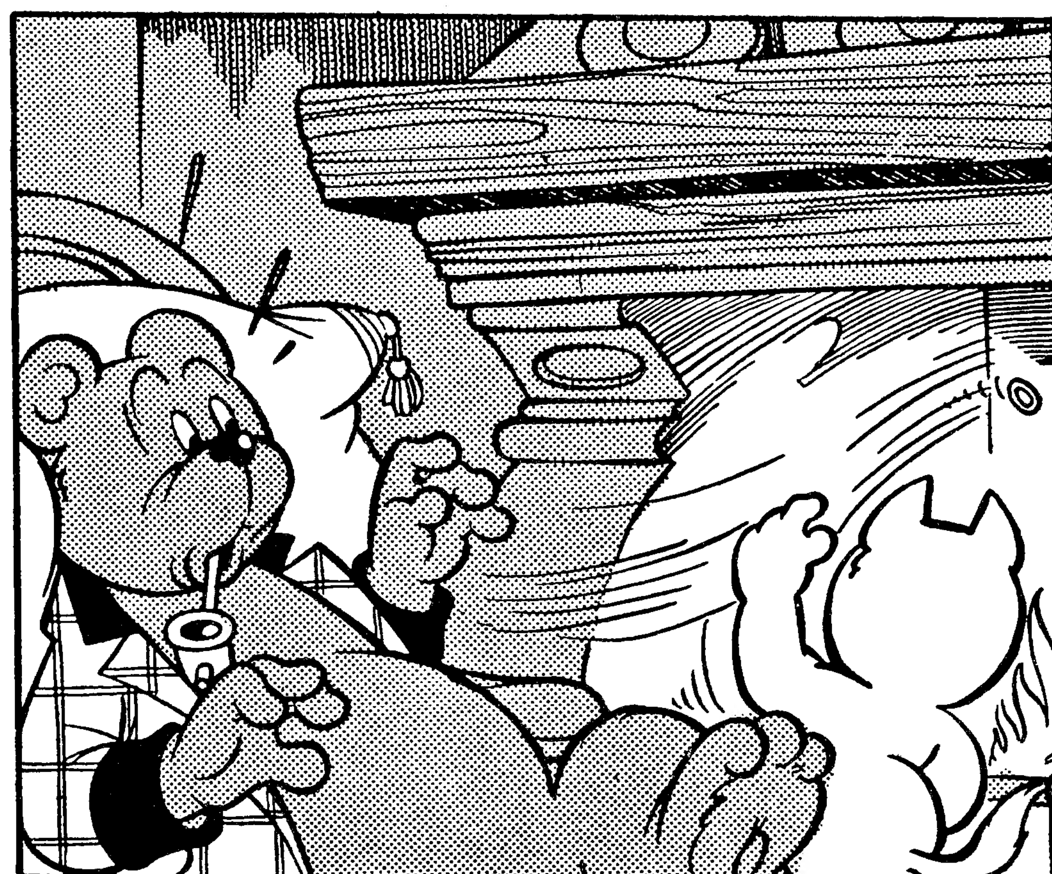
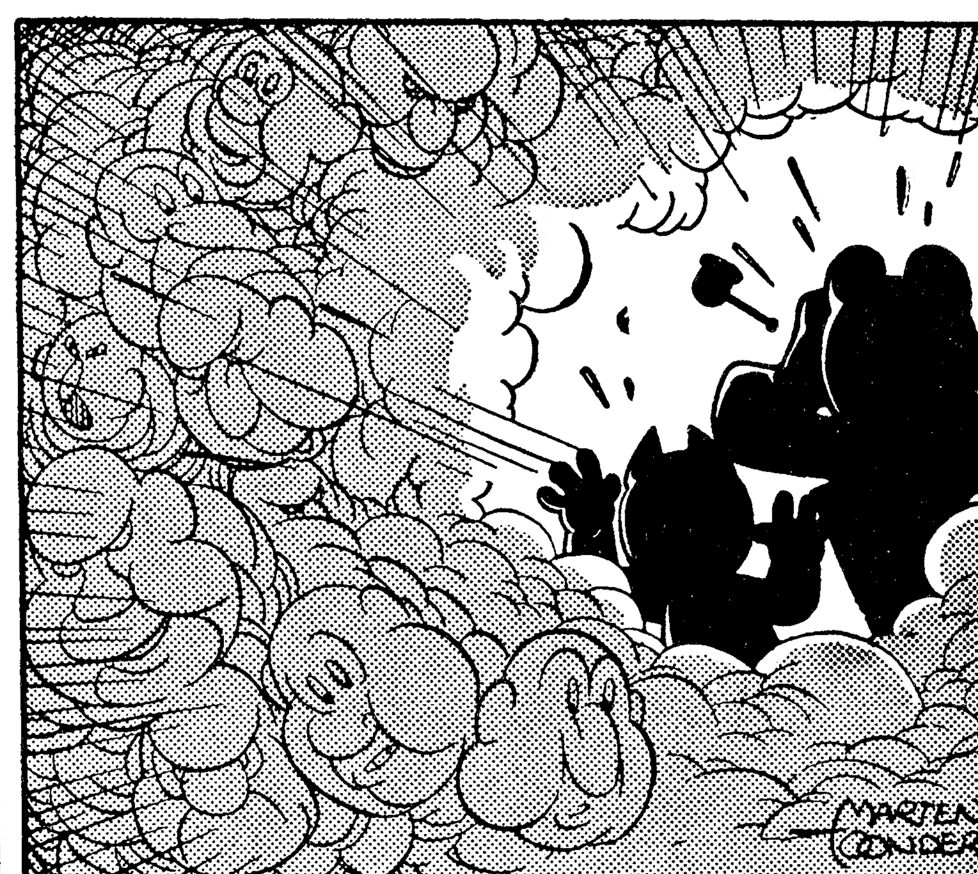

Het geknetter en gezoem van de atoomwagens hield plotseling op, toen Tom Poes zijn ring omhoog had gestoken. Achter hem klonk een zacht geritsel en toen ze omkeken, zagen ze daar slot Bommelstein staan alsof er niets gebeurd was.
'Hoe is het mogelijk?' mompelde heer Ollie. 'Hebben we alles soms gedroomd, jonge vriend? Heb je je daar nu zo druk voor gemaakt. Daar staat mijn huis, heel gewoon! Geen ophaalbrug en geen ruwe soldaten en geen ridders. Ik wist wel dat het allemaal zo erg niet was! Een Bommel verliest nooit de moed. Mijn vader zei altijd: Achter de wolken schijnt de zon! En daar houd ik me aan! Kom mee, naar binnen, Tom Poes. Ik heb trek gekregen!' Hij opende de deur en stapte in de hall, die er uit zag als altijd.
'Goeden middag, heer Olivier!' zei Joost buigend. 'Hebt u een prettige wandeling gemaakt? Het is fraai herfstweer, als ik zo vrij mag zijn! Het eten is gereed, wanneer ik u daar opmerkzaam op mag maken!'
'Dat mag je, Joost!' zei heer Bommel opgeruimd. 'We hebben trek!'
'Heb je hier wel eens een hoed met een veer gedragen, Joost?' vroeg Tom Poes. 'Ben je wel eens bij een ridder Bullerik in dienst geweest?'
'Nimmer!' zei Joost afkeurend. 'Een bediende, die zijn plaats kent, zal nimmer een hoed dragen wanneer hij binnenshuis vertoeft. En ridder Bullerik ken ik niet, als ik zo vrij mag zijn!'

'Een andere vraag, Joost!' zei heer Bommel. 'Is die Bul Super hier nog geweest terwijl ik weg was? Of een deurwaarder? Of de politie? Hebben ze nog moeite gedaan dit huis te onteigenen?'
'Ik begrijp u niet, als ik zo vrij mag zijn!' zei Joost. 'Waarom zou iemand dit huis willen onteigenen? En die heer Bul Super zou ik nooit binnenlaten. Een bediende, die zijn plaats kent, laat geen lieden van dat allooi binnentreden. Dat zou hoogst ongepast zijn, heer Olivier, als ik u daar opmerkzaam op mag maken.'
'Goed!' zei heer Ollie, 'dien het eten dan maar op, jonge vriend!'
Tom Poes had intussen de telefoon gegrepen en voerde een lang gesprek met de commissaris van politie. 'Bulle Bas zegt, dat Bul Super hier niet in het land is!' vertelde hij, toen hij even later met heer Bommel aan tafel zat. 'Het is een vreemd geval, heer Ollie!'
'Zo vreemd is het niet!' vond heer Bommel. 'Je hebt zelf door die ring gewenst, dat er geen tijd zou zijn! En ziedaar! We beginnen, zo maar ergens, als je begrijpt wat ik bedoel?'
'Ja, ja!' zei Tom Poes. 'En tòch is het vreemd. Eerst wilde Bul Super dit huis onteigenen, daarna was hij ridder Bullerik en daarna een soort officier.'
'Hm!' zei heer Bommel. 'Daaruit kan je leren, dat er altijd Bul Supers zijn geweest en altijd zullen zijn, zoals ik je al eens gezegd heb... Ja, ja, dit is een avontuur met een moraal, als je begrijpt, wat ik bedoel. Geef me de mosterd aan, wil je?'

Eigenlijk is deze geschiedenis afgelopen, maar er blijft me toch nog één ding over om te vertellen. Dat is namelijk wat er met de ring gebeurde (je weet wel, de ring van de tovenaar die zo'n grote invloed op de tijd had). Tom Poes droeg die ring een tijdje aan zijn ringvinger en was hem eigenlijk vergeten. Maar op een avond, dat de wind om de schoorsteen van Bommelstein loeide en de regen tegen de ruiten kletterde, nam heer Bommel hem in zijn hand en bekeek hem peinzend. 'Een aardige ring!' mompelde hij. 'We hebben er leuke dingen mee gedaan. Weet je nog wat een schik we hadden toen ik die ridder Bullerik een pak klappen gaf? En weet je nog hoe grappig het was, toen ik al die atoomwagens ineens wegwenste? Ik zou best...'
'Nee!' zei Tom Poes. 'Daar weet ik niets van! Dat is dan zeker allemaal gebeurd toen ik er niet bij was! Ik dacht...'
'Ahum!' hernam heer Bommel met verheffing van stem. 'Ik zou best de tijd weer eens willen veranderen! Zo lang we die ring hebben, kan ons immers niets gebeuren? Als ik hem nu eens omhoog stak? Het is hier saai en kil, wat jij, jonge vriend? Komaan, laten we nog eens een avontuur beleven – kwaad kan het niet, zeg nu zelf!'
'Niks daarvan!' zei Tom Poes haastig. 'Deze ring heeft u geholpen om de Vooruitgang te stuiten, maar nu dat voorlopig gelukt is, moet u er mee uitscheiden!'
Hij wachtte niet, wat heer Ollie zou zeggen, maar greep het ringetje en gooide het in het zacht knetterende houtvuur. Er klonk een doffe knal, een hoge vlam schoot op en dikke rookwolken stegen de schoorsteen in, terwijl heer Bommel boos en verschrikt mopperde...

MV

5 *De Drakenburcht*
6 *Het Verdwijneiland*
7 *De Reuzenvogel*
8 *De rare uitvinding*
9 *Het eiland van Grim, Gram en Grom*
10 *De zieke hertog*
11 *Het monster-ei*
12 *Kaspar de draak*

MV

13 *De laatste Markies van Carabas*
14 *Het land van de blikken mannen*
15 *De betoverde spiegel*
16 *De Bergmensen*
17 *Het geheim van het Noorderlicht*

20 *Tom Poes ontmoet een oude bekende*
21 *De Superfilm-onderneming*
22 *De Meester-Schilder*
23 *De Chinese Waaier*

MV

24 *De wonderdokter*
25 *De watergeest*
26 *De talisman*
27 *De nieuwe ijstijd*
28 *Het monster van Loch Ness*
29 *De geheimzinnige sleutel*
30 *De grootgroeiers*
31 *De zeeslang*
32 *Heer Bommel stuit de vooruitgang*
33 *De Pier-race*
34 *Het vibreerputje*
35 *Solfertje*
36 *Horror de Ademloze*

MV

38 *Kwetal de breinbaas*

43 *De Partij van de Blijheid*
44 *Mom Bakkesz*
45 *De kneep van Knipmenis*
46 *De geheimzinnige gaper*

48 *Het wroegwezen*

In deze serie verschijnen:

MV 5	*De Drakenburcht*	MV 27	*De nieuwe ijstijd*
MV 16	*De Bergmensen*	MV 30	*De grootgroeiers*
MV 6	*Het Verdwijneiland*	MV 20	*Tom Poes ontmoet een oude bekende*
MV 17	*Het geheim van het Noorderlicht*	MV 33	*De Pier-race*
MV 7	*De Reuzenvogel*	MV 23	*De Chinese Waaier*
MV 22	*De Meester-Schilder*	MV 24	*De wonderdokter*
MV 9	*Het eiland van Grim, Gram en Grom*	MV 25	*De watergeest*
MV 13	*De laatste Markies van Carabas*	MV 38	*Kwetal de breinbaas*
MV 10	*De zieke hertog*	MV 28	*Het monster van Loch-Ness*
MV 21	*De Superfilm-onderneming*	MV 43	*De Partij van de Blijheid*
MV 8	*De rare uitvinding*	MV 32	*Heer Bommel stuit de vooruitgang*
MV 14	*Het land van de blikken mannen*	MV 44	*Mom Bakkesz*
MV 26	*De talisman*	MV 34	*Het vibreerputje*
MV 31	*De zeeslang*	MV 46	*De geheimzinnige gaper*
MV 11	*Het monster-ei*	MV 35	*Solfertje*
MV 15	*De betoverde spiegel*	MV 48	*Het wroegwezen*
MV 12	*Kaspar de draak*	MV 36	*Horror de Ademloze*
MV 29	*De geheimzinnige sleutel*	MV 45	*De kneep van Knipmenis*

Deze deeltjes zijn geautoriseerde uitgaven, waarbij rechtstreeks van de oorspronkelijke tekeningen werd gereproduceerd. De teksten werden aan de hand van de krantenstrips opnieuw gezet. Volgende deeltjes in voorbereiding.